

שער מ"ן ומ"ד ענף ל"ח

*א) בתחלה אודיעך דרך קיצור, כי כל בחי' מ"ן שנבררו מן הז' מלכים ועולים עד הנוקבא עליונה, אינם ראויין להצטייר לעשות מהם בחי' ולד עד פעם ב'. וביאור הענין הוא כך, כי הנה נתבאר אצלנו כי מ"ן דאו"א הם זו"ן שהם הבנים הראשונים שלהם, גם נתבאר אצלנו כי כל תפלותינו וכונתינו הם לברר ולהעלות הניצוצין של ז' מלכים שמתו שהם רפ"ח ניצוצין, וע"י תפלותינו אנו מעלין הניצוצין האלו עד יסוד נוק' דז"א בבחי' מ"ן, ונמתקים ונתקנים שם, כי יורדין מ"ד במקום ההוא שעלו מ"ן ומב' בחי' אלו נעשה צורת הולד. גם נתבאר בדרוש א', כי אין בנו יכולת לברר כל הרפ"ח ניצוצין בפעם א', כי אם היה כן כבר בא משיח והיה מתקיים בלע המות לנצח כנ"ל, אמנם בכל תפלה ותפלה כפי כוונת האומרה וכפי זכות הזמן אשר אז נאמרה התפלה ההיא כך מתבררין שיעור קצוב מהרפ"ח ניצוצין, עד שנמצא כי קודם שיבא משיח יכלו ויוגמרו כל הרפ"ח ניצוצין להתתקן.

פנים מאירות

כלים גמורים המכונים כלים דגופא צריכים לזווג שני המכונה הסתכלות ב' עד למלכות דמלכות. כמו שהאריך הרב לעיל בענף ה' עש"ה. וזה אמרו כאן, כי כל בחי' מ"ן שנבררו מז"מ ועולים עד הנוקבא העליונה, אינם ראויים להצטייר לעשות מהם בחי' ולד עד פעם ב', עכ"ל. כי ענין ולד, יורה התלבשות העצמות בכלים גמורים, שנק' התלבשות הנשמה בגוף, א"כ מוכרח לב' זווגים כנ"ל שאינם נגמרים בזווג א'.

א) אינם ראויים להצטייר לעשות מהם בחי' ולד עד פעם ב': כבר ידעת שענין מסך שבכלי מלכות המובא בדברי הרב לעיל בענף ד' המקבל או"י ומעלה או"ח, הוא ענין אחד עם המ"ן העולים אל הנוק' לזווג, שמנקודים ואילך מכונה המסך בשם מ"ן להיותו משותף ממדה"ר, כנ"ל בענה"ק. גם נודע שאין הכלים נגמרים בהסתכלות א' על המסך, כי אז מספיק רק לגלות שורשי כלים המכונים כלים של ראש שאינם כלל בחי' כלים. ולגלות

ב) ודע, כי זולת מה שאנו אומרים שהמ"ן אשר בו' מלכים הם בחי' הנשמות, הנה גם העולמות העליונים הוכררו משם כנוצר בע"ה בדרוש ג' וכמ"ש בדרוש א', אמנם אחר שנגמר להתברר מחלק זו"ן עצמן, אז מה שנשאר להתברר הם בחי' של הנשמות היוצאין מעולם אצילות כנודע, והבן זה מאד.

ג) והנה הזווג הראשון שהיה בעת בריאת העולם היה ע"י גם בבחירתו יתברך וברצונו הפשוט, כמ"ש בזוהר פעמים הרבה, כד סליק ברעותיה למברי עלמא וכו'. וצריך להבין על מה בכ"פ שמדבר בבריאת העולם או בתחלת אצילות מדבר בלשון זה, כד סליק ברעותיה.

ד) אך הענין הוא בא' מב' פנים, והם ענין א' והוא, כי א"א לאו"א שיזדווגו אם לא ע"י מ"ן שהם הזו"ן, שהם הבנים ראשונים שלהם, כי זהו ענין ואדם אין לעבוד את האדמה, כי אין עבודה וזריעת האדמה שהוא נקבה העליונה נעשית, אלא ע"י האדם המעלה מ"ן, וא"כ בפעם ראשון שנברא העולם לא היה אפשר להבראות, כי הרי עדיין לא היו זו"ן נבררין ועולין בבחי' מ"ן, וא"כ גם הזווג עליון לברא את העולם לא היה יכול להזדווג, לכן עלה ברצונו הפשוט ובבחירתו ית' שאפי' בלתי העלאת מ"ן נזדווגו, והאציל את עולמו. אמנם אחר שכבר נולדו זו"ן, אז משם ואילך אין עוד שום זווג למעלה, רק ע"י העלאת מ"ן.

פנים מאירות

היה ע"י גם וכו': הנה נתבאר שע"ס דראש אינם כלים גמורים אלא שרשים לכלים, וע"כ מכונים כלים רוחניים בהיותם כולם מבחי' ע"ס שיצאו עוד מזווג הא' כנ"ל, ולפיכך אחר שביה"כ דז"ת שה"ס הגוף דכללות הנקודים נעשה שם תיקון גדול, שהן הסת"א והן הסת"ב נעשו בע"ס דראש גופי' כמ"ש לקמן בסוד יציאת מ"ה מהמצח. וע"כ אומר שאין שם הכר נקבה, שפירושו, ענין מלכות דמלכות שה"ס מלכות דגופא, אלא רק מלכות דראש שה"ס כלי רוחני בלבד, ובה נעשה הזווג לבריאת העולם, ומזווג הזה יצאו מתחילה כל ה' פרצופי אצילות זה למטה מזה עד זו"ג דאצילות, אשר זווג זה מכונה כמו בלי העלאת מ"ן גם בבחי' סליק ברעותא, כי הם בסוד ראש בלי גוף, כאמור.

ב) אז מה שנשאר להתברר הם בחינת של הנשמות היוצאים מעולם האצילות: כי זו"ן דאצילות ה"ס ראש לבי"ע, וכל מה שיוצד מנוק' דאצילות ממעלה למטה כבר שיך לבי"ע, המוגדרים בחסרון אור החכמה מכולהו המדרגות דבי"ע, ותכלית הגובה מהם ה"ס קומת בינה המכונה אור דנשמה, כמ"ש בענה"ק.

וזה אמרו, אמנם אחר שנגמר להתברר מחלק זו"ג עצמם, אז מה שנשאר מלהתברר הם בחי' נשמות. דהיינו כאמור, שזו"ג דאצילות הם המדרגות התחתונות שיש בהם מאור החכמה שנק' אור החיה, ולפיכך אחר שנבררו הם, מתחיל בירורין לאור דנשמות, כאמור.

ג) והנה זווג הא' שהיה בעת בריאת העולם

ה) גם פי' כד סליק ברעותיה כו', הוא יותר נעלם, והוא כי הנה אין הזכר העליון נתעורר לזווג, רק עד אחר שהנוק' עליונה תתקשט ותכין עצמה לזווג ותמצא חן בעיניו, ואז הוא מתעורר להזדווג עמה, שאל"כ הנה הוא עסוק תמיד למעלה לקבל שפע ולינק מאמו, ואינו רוצה לתת מהשפעתו לזולתו, עד אשר הכלה העליונה תעדה כליה ותקשט עצמה, ואז יזדווג עמה ומשפיע בה.

ו) ונודע כי קשומי כלה העליונה הם הנשמות הצדיקים העולין בה בבחי' מ"ן, והם גורמין לזווג עליון. ואמנם בפעם א' ובזווג א', נתעורר הזכר מעצמו בלתי התעוררות הנקבה, ועלה בו רצון ותאוה להזדווג אפילו שלא היה עדיין בחינת מ"ן, וע"כ הזווג הזה הוא נעלם מאד, ולא היה בבחי' זווג יסוד דיליה ביסוד דיליה, כי לא היה עדיין אז נקבה נבראת בעולם, וא"כ עם מי יהיה הזווג בעת שנברא העולם, לכן הזווג ראשון ההוא היה ברצון העליון, מחשבה, מוחא עלאה בסוד הרצון העליון שכולא דכורא, ואין שם היכר נקבה, והבן זה. ואח"כ מאז ואילך תמיד היה הזווג ע"י זו"ן.

ז) ונחזור לבאר עתה הקדמה ראשונה שכל מ"ן צריכין להתתקן ב"פ. והענין, כי הנה גם זו"ן נתבררו מבחי' רפ"ח ניצוצין כנ"ל, וקודם שהובררו זו"ן אז היה הזווג עליון שלא ע"י מ"ן, ואח"כ בפעם ב' היו זו"ן בבחי' מ"ן לאו"א, ואז התחילו קצת ניצוצין של נשמות לעלות בבחי' מ"ן לאו"א, ונתחברו עם זו"ן אשר שם בבחי' מ"ן כנ"ל, כי אחר שהובררו חלקי זו"ן אז מה שנשאר באותן רפ"ח ניצוצין הם בחי' נשמות כנ"ל, ולכן כיון שהובררו זו"ן, התחילו גם הנשמות להתברר ולעלות, ועלו גם הם למעלה עם זו"ן, ונתחברו עמהם לעלות גם הם בבחי' מ"ן.

פנים מאירות

נבחן להם כמו בחי' מיתה מתוך אבדתם של הנשמה כנ"ל, ואז מתעורר ז"א להשפיע מהם שפע האצילות שה"ס אור החכמה וחייה, להיותו מזדווג בנוק' ומוריד מ"ד לבחי' המ"ן שה"ס נשמות הצדיקים, כמ"ש כל זה באורך לקמן בע"ה. וכיון שבפעם הא' בטרם שנברא אדה"ר עוד לא היו מתוקנים המ"ן ע"ד הנ"ל, ע"כ נבחן בבחי' זווג נעלם.

היו גם פי' סליק ברעותא וכו' הוא יותר נעלם וכו' הם נשמות הצדיקים וכו': כי נשמות צדיקים מבריאיה ישנם בבחי' ראש וחיות מסוד נשמה בלבד, כנ"ל עש"ה. וכשרוצים אמנם לגרום זווג לזו"נ דאצילות, א"כ מוכרחים למסור עצמם למיתה, כי כשעולים ליסוד נוק' דאצילות בסוד מ"ן, פרחה מהם הנשמה דבריאיה, ונשארים רק בבחי' נוק' דאצילות, אשר בטרם זווג זו"נ

ח) והנה אז בפעם ב' שהוא זווג ב' כנ"ל, לא נצטייר ממה שנתברר מן הנשמות כנ"ל, ולא נעשה מהם צורת ולד כלל, כי עדיין אינם ראויין להתתקן, כי באותה שעה עלו מן הקלי', אבל הם עומדין שם עד הזווג האחר שיהיה אחר הזווג זה הנ"ל, ואז עולין מ"ן אחרים כנודע, כי בכל זווג עולין מ"ן חדשים, ואז אותן המ"ן ראשונים הם מתעבים מצטיירין ונתקנין, כי כבר נשתהו תוך הנוקבא אותו הזמן וכבר נתקנו, והמ"ן חדשים משתהין שם בלתי ציור עד שיבא זווג אחר, ואז אלו שנשתהו נצטיירו לגמרי, והמ"ן חדשים מתעכבין שם עד זווג אחר, וכעד"ז נמשך מבריאת עולם עד ימות המשיח.

ט) כלל העולה, שאין שום בחי' מ"ן שאין עולה פ"א בבחי' מ"ן, ואח"כ בזווג ב' שלאחריו הם נתקנים ומצטיירין ונעשו נשמה מתוקנת, ואז יורדת ומתלבשת בגוף בעוה"ז.

שער
מ"ן ומ"ד

ענף ט"ל

(א*) דע, כי בעת מיתת המלכים כאשר ירדו למטה, היו בהם כל הבחי' שהם אבי"ע. והנה בחלק עשייה עצמה יש ד' בחי', והם כסדרן ממטה למעלה: דומם, צומח, חי, מדבר.

(ב) והענין, כי בודאי שאפילו בדומם שהוא עפר, והאבנים, וכיוצא בהם, הוא מוכרח שיהיה בהם חיות רוחניות ומזל ושוטר עליו מלמעלה, דאל"כ לא היתה עפר מוציאה דשאים וזרעים אם לא היה בהם חיות, אמנם מדרגות חיות

פנים מאירות

ביצירה ועשייה. לפי שגם פרטיות המציאות שבעולמות המה משתלשלים ויוצאים זה מזה ע"ד עילה ועלול, מראש האצילות עד סוף העשייה, ואין שום חילוק בין עולם לעולם אלא בערכי החומר שבפרטים, אבל בצורות יש להם יחס שזה כמו אב לבנו היוצא מחלציו. וז"ס דחז"ל אין לך עשב למטה שאין לו מזל למעלה שמכה אותו ואומר לו גדל. כלומר, שגם שפע חיותם מקבלים זה מזה, כל ענף שבעשייה משורשו העומד ביצירה, והוא עצמו משורשו שבבריאה, וכן למעלה ראש.

וזה אמרו, דאם לא כן לא היתה עפר מוציאה דשאים וזרעים וכו'. דהיינו כאמור, שכמו שפרטי המציאות משתלשלים ויוצאים זה מזה, כן שפע חיותם וכל מקריהם מקבלים זה מזה, עד גבוה מעל גבוה והבן מאוד.

(א) היו בהם כל הבחי' שהם אבי"ע: אלא שהיו מעורבים זה בזה, כמו היין והשמן והדבש המעורבים זה בזה, ואין שום דבר מהם ניכר, והבן. דומם צומח חי מדבר: הבחן זה הוא משורש התחלקות ד' הבחינות דאור ישר חו"ב תו"מ וד' עולמות אבי"ע, המרומזים בד' אותיות דהויה. וזה הכלל, שאין לך דבר בעולמות שלא יהיה מסודר ע"פ התחלקות ד' הבחינות דאורי' חו"ב תו"מ, הן בכללם והן בפרטיות, כמ"ש בענה"ק.

(ב) ומזל ושוטר עליו מלמעלה וכו': כלומר שהעולמות משתלשלים ויוצאים זה מזה כמו חותם לנחתם, שכל מה שיש בחותם כן יש בנחתם ממנו, וכל הפרטים עם כל תכונותיהם שישנם באצילות ישנם ג"כ בבריאה, וכן

דצומח, הוא למעלה מהם, כי אנו רואין שהוא צומח וגדל כבני אדם, ובודאי כי חיות אשר בתוכו גורם לו גידול הזה. וחיות הבעל חי למעלה מהם, שיש בהם נפש יותר בבירור, וכמ"ש ורוח הבהמה היורדת למטה בארץ. וחיות האדם המדבר הוא למעלה מהם.

ג) ואין לך שום נברא בעולמות כולם, שאין בהם מן בירור המלכים הנ"ל, והכל נכלל בהן. ומכל הבחי' הנ"ל יש בקלי' מן מיתת המלכים. והנה מן כל הבחי' הנ"ל הם נבררין ויוצאין מתוך הקלי', ואמנם היותר מעולה שבהם הובררה באצילות, והגורע ממנו הובררה בבריאה, והגורע ממנו ביצירה, והגורע ממנו בעשיה.

ד) ובעשיה עצמה יש ד' בחי' הנ"ל, כי המוכחר שבו הוא האדם, והגורע ממנו הוא בעל חי, והגורע ממנו הוא הצומח, והגורע ממנו הוא הדומם, והגורע מכולם הוא הנקרא זוהמא דהתוכא דדהבא, זה לא הועיל כלום ונקרא קלי' כי לא יוכלו להתברר, והם דינין קשים וחזקים עד מאד שהם הקלי' ממש.

ה) והנה מוכרח הוא שיש בתוך אלו הקליפות קצת ניצוצי קדושה קטנים עד מאד שהם בחי' י"א סמני קטרת, כמ"ש במקומו. נמצא כי מכל אלו הבחי' הנ"ל יש בקלי', וצריך האדם במעשיו לתקנם ולבררם ולהעלותן ממדרגה למדרגה. וכאשר יושלמו להתברר כל אלו הי"א סמני הקטרת, אז בלע המות לנצח, כנזכר בדרוש א'.

ו) והנה ענין הבירור הוא להעלותו בבחי' הא', ואחר כך למדרגה אחרת גדולה ממנו ועד"ז כל המדרגות. וכמ"ש בסוד כוונת אכילה, כי יכול אדם לחזור את

פנים מאירות

ד) זוהמא דהתוכא דדהבא זה לא הועיל כלום וכו': כלומר, כי כן הובררו לשעתם בעת הבריאה מצד המאציל ב"ה. אמנם אח"כ חזרו ונתערבו מסבת החטא דאדה"ר כמ"ש לקמן, ואז נבנו הקלי' ג"כ בד' עולמות אבי"ע דקלי', בסו"ה זה לעומת זה עשה אלקים וכו'. ודע, שב' צדדים ימין ושמאל נבחן בקלי', צד שמאל נק' זוהמא דהתוכא דדהבא או דינים קשים, וצד ימין נק' זוהמא דהתוכא דכספא או קליפות טמאות.

ג) אמנם היותר מעולה שבהם הובררה באצילות וכו': כי סדר הבירור ותיקונו של המציאות מתחיל מעילא לתתא, ומתחילה עלה כל הכללות של ז"ת דנקודים מהשבירה מבי"ע בבחי' מ"ן, לע"ב ס"ג דא"ק. והמעולה שבהם הוברר לאצילות והשאר נדחה ויצא לבריאה. והוברר מהם הטוב לצורך הבריאה והשאר נדחה ליצירה ועשיה, וכן עד"ז.

הדומם לחלק מחלק האדם עצמו. והם מתבררים ומתקנים כל הדברים שיש בהם פסולת וקלי'. והם מתקנים מבחי' הדומם עד בחי' האדם מדבר ממש. ואח"כ אם יזכה במעשיו יותר, יעלה הכל במדרגת מלאך, באופן שיתברר הכל בירור אחר בירור, עד שיעלה מעלה אחר מעלה למדרגה גבוה מאד.

ז) והנה כשנולד אדם וחיה, והוא היה מבורר בו בחי' הנשמות, וכאשר קרא שמות לכל הבע"ח, נתבררו גם הם. אמנם הצומח ודומם היה צריך לתקנם אח"כ, ע"י עבודת האדמה והאכילה, וכאשר חטאו, חזרו בחי' הנשמות ובחי' הבע"ח, לרדת ולהתערב עם הקלי'.

ח) והנה כ"ז נתבאר באורך בדרוש כוונת אכילה ובדרוש העגל והגלגולים ע"ש, ושם יתבאר, כי הנה כל בירורי הפסולת מתוכם הוא ע"י המחשבה, וכמ"ש בפ' פקודי, ובירר פסולת מגו מחשבה. והוא ע"י חכמה וע"י הבינה אשר בחכמה עצמה, בסוד הבן בחכמה וחכם בבינה. נמצא שהכל הוא בחכמה, וע"ש ענין זה.

פנים מאירות

ז) וכאשר קרא שמות לכל הבע"ח נתבררו וכו': שזסו"ה ויקרא האדם שמות וכו' היות שכללות הנשאר בז"מ דמיתו אחר שהוברר האדם מהם ונדחו ממנו בבחי' פסולת, הנה ראויים עוד שיתבררו מהם כל הבחי' דומם צומח חי הנ"ל, אשר בירור זה כבר שיין לאדם ביחוד, כמ"ש לקמן שאין מדרגה נבררת אלא במדרגה העליונה ממנה ע"ש. וע"כ הביא הש"י אצלו את הבהמה והחיה לקריאת שם, שסודו בחי' הבירור הנז', והבן.

ח) ובירר פסולת מגו מחשבה והוא ע"י חכמה וכו': כלומר שכל ענין עליית המ"ן הוא לסוד המחשבה דעליון שה"ס בינה, עד"ש חז"ל כך עלה במחשבה, והבן. והוא אמנם לבחי' יסוד דבינה ששם מקום המ"ן והמסך המקבל או"י ומעלה או"ת, אשר או"י ה"ס המיין דוכרין המבררים לאותם המ"ן, אשר כל אותם הבחינות מהמ"ן שאינם ראויים לזווג מ"ד ומ"ן לעליון נמצאים נדחין משם בבחי' פסולת לתחתון. והנה או"י הנז' נמשך מחכמה אל בינה, וזה אמרו ובירר פסולת מגו מחשבה, והוא ע"י חכמה, והבן היטב.

שער מ"ן ומ"ד

ענף מ'

(א) ונחזור לענין ראשון, כי הנה בדוגמת מ"ש בענין ד' עולמות אבי"ע בכללות, כן הדבר בכל עולם ועולם. ונתחיל בעולם אצילות, ונאמר כי הנה היותר משובח מכל בירורי האצילות, שהוברר מז' מלכים כנ"ל, הנה אז הוברר ועלה בעתיק, והגרוע ממנו בא"א, והגרוע באו"א, והגרוע בזו"ן. וכעד"ז בי"ם עצמן שיש בכל פרצוף ופרצוף. וכעד"ז בפרטי פרטים, והדברים מובנים.

(ב) וצריך שתדע, כי בעת שהתחיל בירור האצילות, אז עדיין לא הוברר הבריאה כלל וכעד"ז בשאר העולמות. וכן באצילות עצמו בעת שהוברר עתיק, עדיין כל מה שלמטה ממנו לא הוברר כלל. וכן כיוצא בזה בכל פרטי הפרטים, ואין להאריך.

פנים מאירות

פרצוף לבחי' ג"ר של עצמו, ומשם נאצל ונתתקן התחתון הסמוך לו במדרגה, שע"ב נתקן בפה דגולגלתא וס"ג בפה דע"ב וכו', ומזה נמשך בכלהו התחתונים, שאי אפשר לשום מדרגה שתהי' נבררת, רק בעליון הסמוך לה שהוא שורשה אבל לא בעלי עליון. ולפיכך מובן מעצמו, שבטרם שהוברר עתיק כולו אין שום מציאות שיתברר באפס מה מא"א שהוא התחתון שלו, משום שהעליון של עתיק אינו יכול לבררו ולתקנו רק העתיק לבד, וא"כ בהכרח שיתוקן מתחילה פרצוף עתיק על היכנו, ואז הרי עתיק מברר לא"א. וכמוהו ג"כ בטרם שנתקן

(ב) בעת שהתחיל בירור האצילות אז עדיין לא הוברר הבריאה כלל וכו' בעת שהוברר עתיק וכו': זה כלל גדול ועיקרי, אשר אין שום מדרגה מתוקנת זולת בעליונה הסמוכה לה והגבוה ממנה רק במדרגה אחת לבד. וזה חוק מחוייב מצד השתלשלות ה"פ א"ק, שתמצא שם שכל תחתון הוא בחי' התפשטות פה של ראש דעליון, שמסכת ההזדככות הנוהגת בכל גוף, עלו ע"ס דכל גוף לבחי' מסך שבמלכות דראש שלו ונעשה שם זווג חדש, ואז יצא פרצוף חדש ברת"ס מזווג ההוא, כמ"ש בענף ט' עש"ה.

והנך מוצא שענין עליית מ"ן היה מגופא דכל

ג) נמצא כללות כל הדברים, כל ד' עולמות אבי"ע וכל הפרטים שבהם הם בירור אלו הז' מלכים, וענין זה הוא שורש לכל הידיעה הזאת של חכמת האמת, וזכור זה. וכבר ביארנו בדרוש א' וב', כי א"א לברר שום ניצוצין אלא ע"י זווג העליון, כי אותן הניצוצין עולין מלמטה מן מקום אשר נפלו שם ונכנסות בבטן הנוקבא העליונה ומשתהות שם זמן ימי עיבור, ואז מתמתקים שם ונעשין שם בחי' פרצוף.

ד) והנה בזווג העליון שהיה כדי לברר א"א אין אנו רשאים לדבר, כי מה שלמעלה מאו"א נאמר בו אחד קראתיו בלא שותפא כמא דתנינא בזוהר בראשית כ"ב, ואין זווג ניכר שם, כי הנוקבא ראשונה שהיתה באצילות היא אמא עלאה, ומאו"א והלאה אנו מתחילין להזכיר בחי' זווג, לכן עתה נבאר זווג או"א כדי לברר בירורין חלקי זו"ן.

ה) והענין, כי אחרי אשר הובררו חלקי או"א לגמרי, אז הוצרכו הם להזדווג כדי לברר בירורי חלקי זו"נ, ואז עלו שם בירורי זו"נ דאצילות בבטן אמא עלאה, ונצטיירו שם בזמן ימי עיבור ויצאו מתוקנים, אבל דע כי לא נתבררו שם בבטן אמא, רק חלקי זו"נ דאצילות ולא יותר, ואח"כ עד"ז נתבררו חלקי ראש הבריאה אשר שם, ע"י נוקבא דז"א בבטן שלה.

ו) ודע, כי לפי שא"א להזכיר בחי' זווג רק מאו"א ולמטה, לכן אנו כוללים הג"ר דבריאה, לומר שהובררו יחד בבטן נוקבא דאצילות, אמנם המשכיל יבין הדבר מעצמו.

ז) ואח"כ באו"א דבריאה הובררו זו"נ דבריאה, וכן כיוצא בזה עד סוף חלקי עשיה ואין להאריך. והטעם שאין כח באו"א לברור כל מה למטה אלא זו"ן בלבד והוא, כי הנה כל הניצוצין אינם שוין, ויש בהם מדרגות חלוקות לאין קץ, כנ"ל בראש הדרוש, לכן כל מה שהוא מבחי' זו"נ של אצילות בלבד, יכול להתברר ולעלות עד אמא דאצילות, אבל כל מה שהוא למטה ממדרגת זו"נ אינו יכול לעלות גם הוא למעלה מזו"ן עד אמא, שהרי הוא מדרגה פחותה

פנים מאירות

בהכרח שיתוקן מקודם פרצוף א"א על היכנו שאז הוא מברר לאו"א. ועד"ז כל עליון ביחס תחתון, מראש האצילות עד סוף העשיה.

א"א אין שום בירור כל שהוא לאו"א להיותם בחי' תחתון לא"א, וא"כ אין עתיק ראוי שיברר אותם להיותו עלי עליון מהם, וע"כ

מזו"נ, ואם היה בו כח לעלות עד אמא, היה גם הוא נכלל בכלל זו"נ. באופן שאינו מתברר שום מדרגה אלא במדרגה א' שלמעלה ממנו בלבד, והדברים מובנים ומבוארים.

פנים מאירות

זו באופן שאין מתברר שום מדרגה אלא במדרגה א' שלמעלה ממנו לבד: כמו שהארכנו לעיל עש"ה, אשר חוק זה נמשך מגעסמ"ב דא"ק, אמנם ענין אחד נשתנה כאן ממה שהיה בא"ק, והוא, כי שם נמצא אשר העליון עצמו העלה מ"ן מז"ת שלו לפה דראשו לזווג בשביל המדרגה התחתונה, שפה דע"ב העלה עה"ס שבגופו בכח הזדככות המסך אל פה דראשו, ששם נעשה זווג חדש שנאצל על ידו ויצאו רת"ס דס"ג כנ"ל, ועד"ז שאר הפרצופין. אמנם בעולם התיקון נשתנה הענין, שכאן כל תחתון מעלה המ"ן דעליון

שלו אל עלי עליון, דהיינו לפרצוף הג', ואז העליון מתקן בשביל תחתונו הסמוך לו שהוא פרצוף ב', באופן שתיקון מוחין דזו"נ ודאי שאינם נבררים ונתקנים זולת בפה דעליונם הסמוך להם הנק' ישסו"ת, אמנם המעלה את המ"ן אינו פרצוף העליון שהוא ישסו"ת בעצמו כמו שהיה בפרצופי א"ק, אלא המדרגה התחתונה של זו"נ שנק' נשמות הצדיקים שבעולם הבריאה, והמה מעלים את המ"ן הראויים למוחין דזו"נ אל העליון מזו"נ שנקרא ישסו"ת, וזכור זה. וטעם הדבר יתבאר בענפים הבאים בע"ה.

שער התיקון

ענף מ"א

א) והנה כאשר עלה ברצון המאציל להחיות את המתים, ולתקן את המלכים האלו הנשברים והנפולים בעולם הבריאה, גזר והעלה מ"ן מתתא לעילא. וע"י כך היה זווג עליון דחו"ב דא"ק פנימי, והוציא שם מ"ה החדש, ונתקנו המלכים. ב) וכבר נתבאר לעיל, כי ז' אורות של מלכים דב"ן נתעלו ונתכללו ונתלבשו בג' קוי חו"ב וכתר שנתפשטו עד סוף המקום הנ"ל שהם חג"ת. והנה עתה חזר התפשטות הנ"ל להאסף למעלה וחזר להיות כבראשונה שלא היו רק ג"ר במקומן למעלה, והעלה עמהן למעלה במקומן את הז' אורות התחתונים, ונמצאו

פנים מאירות

והעלה מ"ן. והבן היטב ועוד יתבאר זה בהרחבה בע"ה.

ב) וחזר להיות כבראשונה שלא היו רק ג"ר וכו' הז' אורות התחתונים למעלה במקום הבינה וכו': כלומר לפה דראש ב"ן, שנק' בכללו ג"ר שהם כח"ב, ובינה ה"ס הפה כמ"ש בענפים הקודמים. וכבר ידעת שכל תחתון עולה לתיקון בסוד מ"ן רק למדרגה העליונה הסמוכה לו, וע"כ עלו ז"ת דנקודים בבחי' מ"ן לג"ר שלהם ולבחי' פה לג"ר אלו שנק' בינה, כמ"ש לעיל בפרצופי א"ק עש"ה. וזה אמרו, ונמצאו עתה כל הז' אורות התחתונים למעלה במקום הבינה. אולם ענין התפשטות ג' קוי כח"ב וחזרתם

א) גזר והעלה מ"ן מתתא לעילא וכו': גזר, פירושו חתך מלשון לגזור ים סוף לגזרים. וענין זה הוא עמוק עמוק מי ימצאנו ואבארנו כפי הנחיצות כאן, כי בטרם שביה"כ לא היו הקלי' ניכרות כלל, היות שעדיין לא היה להם מציאות כלל לפי עצמם, אמנם באמת שורשם היה נכלל כבר בז"ת דנקודים, כי המה היו לסיבה לשבירת הכלים ההם, והיינו כדי שתתגלה צורת הקלי' לבחי' מציאות ושליטה לפי עצמם. וכיון שנגלו אז נגזרו ונחתכו מכללות הכלים דקדושה לענין נבדל ומזיק, בסוד ארץ גזירה. ואז נעשתה האפשרות להעלאת מ"ן לצורך אצילות מלך השמיני שה"ס היסוד, ואחר שנפרדה הערלה, התחיל התיקון של בריאת העולמות. וזה אמרו, גזר

עתה כל הז' אורות התחתונים למעלה במקום הבינה, כי היא אם הבנים ושם הוא מציאת מקום הריון ועיבור.

פנים מאירות

עולם אצילות ובי"ע. אמנם ראשית הזווג נעשה בא"ק הפנימי המקבל אור א"ס ב"ה, כמ"ש לקמן.

ונודע שראש א' דב"ן שנק' גלגלתא או כתר דב"ן הכולל, אשר באמת הוא רק בחי' מנוק' עינים ולמעלה לבד, אמנם אח"פ שלו ירדו לראש הב' שה"ס ג"ר דנקודים המלבישים לא"ק מטבור עד סיום הגוף כמ"ש בפמ"ס בענף ט"ו וט"ז. ובזה תבין, אשר מסיבה שנפגמו נה"י דאחור דכתר דראש הב' כנ"ל נעשה כאן חידוש, אשר המ"ן עלו עד לבחי' הכתר עצמו, כי בנקודים לא עלה המ"ן אלא לנוק' עינים דהיינו עד החכמה ולא לכתר, והיינו משום שלא נפגם שם אלא בחי' בינה לבד, כלומר אותם נה"י דס"ג שירדו למלכות דא"ק, שזה אינו מגיע רק עד החכמה, משום שהבינה עצמות מחכמה היא, אבל לא לכתר. משא"כ כאן, אשר גם נה"י דאחור דכתר נפגמו, ע"כ עלה המ"ן לכתר עצמו ונעשה הזווג למעלה מנוק' עינים, דהיינו בכלי דכתר שנק' מצח. וזה שמדייק הרב להשמיענו מקום יציאתו מהמצח, משום שיציאתו מן המקום הגבוה הזה, הוא קוטב כל כח התיקון שנמצא במ"ה החדש, כמו שמתבאר והולך. וצריך שתדע ג"כ אשר בכלי דכתר ההוא נבחן ב' בחי': פנים ואחור, אשר הגלגלתא הוא שורש לבחי' האחור, והמצח הוא בחי' הפנים. אמנם בגלגלתא לא נעשה הזווג הזה, והוא משום שלא עלו למ"ן אלא כלים דפנים ונה"י דפנים דכתר לבד, כנ"ל, וע"כ נעשה הזווג בבחי' פנים דכתר שנק' מצח.

להאסף למעלה לג"ר כבראשונה שאומר הרב כאן, צריכים להבנה יתירה. והנה ענין התפשטות ג' קוי כח"ב דנקודים למקום חג"ת, כבר נתבאר שם במקומו בפמ"א דף תנ"ג ד"ה ולכן שה"ס ראש הג' שנק' ישסו"ת המובא בדברי הרב עש"ה. ונתבאר שם ההפרש מאו"א לישסו"ת אלו, אשר בחי' נה"י דאחור דכתר נתלבש באו"א עילאין בסוד ה"ת שבעינים. ובחי' נה"י דפנים דכתר שחסר משם ה"ת שה"ס יה"ו באח"פ בחסרון ה"ת, כמ"ש שם הם שנתפשטו בישסו"ת אלו אחר שנפגם נה"י דאחור דכתר בסיבת שביה"כ דמלכי דעת וחג"ת, עש"ה.

ובזה תבין ענין המ"ן למ"ה החדש, כי ז' אורות דז"ת נכללו בראש לישסו"ת הזה הנ"ל, ועלה הישסו"ת למ"ן לראש דנקודים, כלומר לבחי' ג"ר שנשאר אחר שביה"כ, דהיינו רק כלים דפנים דאו"א שה"ס ראש הב' דב"ן הכולל המכונים כח"ב, כי או"א נק' חו"ב, ונה"י דכתר נק' נקודה א' הנכלל בראש הזה. ואז עלו יחד דהיינו נה"י דפנים שהחזיר שם הישסו"ת ובחי' או"א שה"ס הראש הב', כי גם הג"ר אינם מתוקנים, כמ"ש הרב לקמן, ועלו ע"כ למ"ן לראש הא' דב"ן הכולל, המתחיל מפה דראש הס"ג שנק' חזה דא"ק, ונמשך עד טבור דא"ק כמ"ש כאן בפנים מסבירות ע"ש. ואז נעשה שם כפה דראש הא' זווג חדש על מ"ן אלו שעלו אצלו, דהיינו כלים דפנים ונה"י דכתר דפנים, דהיינו אותם שנשארו בג"ר דנקודים. ואז יצא פרצוף חדש שנק' מ"ה החדש המתקן כל

ג) וכאשר עלו הז' אורות למעלה, עלו גם הכלים שירדו בבריאה למעלה באצילות, אך לא נתחברו יחד.

ד) וכמו שהז' אורות היו בבחי' עיבור וג' כלילין בג' ונקודה מלכות היתה שביעית אליהם בסוד פסיעה לבר כמ"ש למטה בע"ה, גם הכלים היה באופן זה ג' כלילין בג' והמלכות עמהן.

ה) והיה באופן זה, כי הכלים של נצח וחסד עלו דרך קו ימין באצילות, ושניהן עמדו וישבו במקום ספירת נצח דאצילות. וכלים של הוד וגבורה עלו באצילות דרך קו שמאל ועמדו בספי' הוד דאצילות. והכלים של הדעת ות"ת עלו מן הבריאה אל אצילות דרך קו אמצעי, ועמדו במקום היסוד דאצילות, והכלים של היסוד והמלכות עלו מבריאה לאצילות ועמדו במקום מלכות דאצילות. ונמצא, שגם הכלים היו כלולים ג' בג' והמלכות עמהם, ולא היה מרחק בין האורות והכלים יותר מג' ספירות ריקנית שהם חג"ת, כי האורות כולם בבינה הם עומדים, כנזכר.

ו) ואמנם הכלים הז' האלו, לא עלו יחד כולם בפעם אחת, רק כשיעור מ' יום

פנים מאירות

ד"ה) ג' כלולים בג' והמלכות עמהם והיה באופן זה וכו': ובשער אנ"ך בעץ חיים, כתב הרב, אשר ג' בחי' יש בענין המ"ן שהם: אורות, ניצוצין, כלים, אשר האורות עולים למ"ן ביסוד דאו"א עילאין, והכלים עולים למ"ן ביסוד דישסו"ת, והניצוצין עולים למ"ן במקום החתך שבין או"א עילאין לישסו"ת, עש"ה.

וזהו דבריו שבכאן, אשר ז' האורות עלו לג"ר דנקודים דהיינו ליסוד דאו"א עילאין, שה"ס ג"ר, כנודע. וז' הכלים עלו לנהי"מ דאצילות, שהוא כאן בערך היסוד דישסו"ת, כמ"ש לעיל, שראשם בחג"ת שכבר נסתלק משם ועלה לג"ר כנ"ל, וגופם במקום נהי"מ, ע"ש. והניצוצין עלו למקום דחג"ת המפסיק בין האורות שהם ביסוד דאו"א ע"י שבג"ר, ובין הכלים שהם ביסוד דישסו"ת שהם בנהי"מ, והבן. ויתבאר עוד במקומם.

ג) וכאשר עלו הז' אורות למעלה עלו גם הכלים וכו': ואין להקשות כיון שכל עליית מ"ן זה היה רק לאצילות פרצוף עתיק לבד כנ"ל, שבעת שהוברר עתיק לא הוברר כלל מה שלמטה ממנו, א"כ למה עלו כל האורות וכל הכלים למ"ן, שהם כוללים כל י"ב הפרצופים דאצילות וכל הפרצופים דבי"ע כנודע. אמנם כבר מובא לעיל שמתחילה עלה כל המ"ן דכללות הש"ך ניצוצין והכלים כולם לזווג העליון, והמובחר מהם נטל עתיק, והשאר נדחו ממנו בבחי' פסולת, ועדיין המה ראויים לא"א, ובירר מהם הטוב והשאר נדחו לאו"א וכו' עד"ז, עד שנשאר מהם פסולת שאינו מועיל כלל שהם המכונים קלי'. והנך מוצא, שמתחילה עלו כל האורות וכל הכלים כדברי הרב כאן כדי שהעליון יברר מהם כל הטוב הנאות לבנינו, כאמור.

של יצירת הולד, באופן זה, כי בכל י' ימים היו עולין ב' ספירות, כי ב' ימים הראשונים עלו חסד ונצח, וב' שניים עלו הדעת ות"ת, וב' השלישים עלו גבורה והוד, וב' הרביעים עלו יסוד ומלכות.

(ז) אמנם בחי' המ"נ שאמרנו לעיל שעלו לצורך הזווג העליון, הוא עצמו ענין עליית ז' אורות למעלה בבינה, וזכור הקדמה זו מה היא ענין העלאת מ"נ.

(ח) והנה בזווג זה, צריך שיתוקנו כל הי"ס מכתר עד מלכות, כי אפילו ג"ר אינן מתוקנים. ולכן בחי' העלאת מ"נ אלו היו למעלה בע"ב ס"ג דא"ק כמ"ש בע"ה. וע"י זווג ועיבור זה נתקן כל עולם האצילות כולו מעתיק יומין עד מלכות.

(ט) ובתחלה נתקן ע"י, ואח"כ היה הזווג בעתיק יומין והיה תיקון לא"א, ואח"כ היה הזווג בא"א והיה תיקון לאו"א, ואח"כ זווג לאו"א והיה התיקון לזו"נ, ואח"כ זווג לזו"נ דאצילות והיה תיקון לכל העולמות האחרים. ולכן הוצרך בחי' עיבור זה להשתהות ולהתאחר שיעור י"ב חודש, כנזכר בתיקונים במאמר הנקרא קו המדה.

פנים מאירות

ודע, שמלכות דעתיק זו ה"ס מלכות הכללית המקורית דעולם האצילות, משום שהוא פרצוף הראשון והפנימי מכל פרצופי אצילות, וע"כ יש לו קומת רת"ס בשלימות, משא"כ א"א שהוא בחי' פרצוף ע"ב דמ"ה החדש, נמצאת קומתו קצרה ומסתיימת למעלה מב"ש תתאין דנו"ה דעתיק, משום שפרצוף ע"ב יוצא מסוד המסך דבחי"ג המכונה ו. וז"ש הרב בכ"מ שאין בא"א אלא ט"ס המקוריות להורות שחסר מהמלכות המקורית דכללות פרצופי אצילות, שמקומה בב"ש תתאין דנו"ה דעתיק הנמצאים למטה מסיום האצילות. והמה הם המכונים בכל מקום ב' ידי בהמה, כמ"ש במקומו בע"ה.

(פ) ובתחילה נתקן ע"י וכו': דהיינו ע"ד שמבואר בדבריו לעיל בענף מ' שכל מדרגה נתקנה בעליונה ממנה מדרגה אחת עש"ה. וסוד העיבור יתבאר בע"ה בענפים הבאים.

(ח) וע"י זווג ועיבור זה נתקן כל עולם האצילות כולו מעתיק יומין עד המלכות: כלומר, כל פרצוף עתיק בראש תוך סוף, כמ"ש הרב בענף מ' שבעת שהוברר עתיק לא הוברר מה שלמטה ממנו כלום, וכמ"ש שם בפמ"א ד"ה בעת, שאי אפשר בשום פנים שאיזו מדרגה תתברר במדרגה ג' שלמעלה ממנה כי אם במדרגה ב' שמלפניה, כדברי הרב שם. וע"כ ברור הדבר שמזווג ועיבור זה שיצא ממנו עתיק, לא יצאה משם שום מדרגה שלמטה הימנו. וזה אמרו, וע"י זווג ועיבור זה נתקן כל עולם האצילות, כלומר שיצאו משם ראש תוך סוף דעתיק, המתחיל ממקום יציאתו, דהיינו מפה דראש א' דב"ן הכולל שהוא במקום טבור דא"ק, ומסתיים למטה מעט מסיום האצילות. אשר באופן זה נמצא שנתקן על ידו כל עולם האצילות עד סופו, והבן. וזה אמרו מעתיק יומין עד המלכות, כלומר כל רת"ס כולם עד המלכות שבו.

(ו) והטעם הוא, כדי להתתקן כל אצילות שהם י"ב בחי': עתיק ונוקבא, א"א ונוקבא, ואו"א עילאין, ויש"ם ותבונה, וזו"נ, ויעקב ולאה, אלו הם י"ב פרצופים שלימים, לכן הוצרך זמן העיבור זה להשתהות י"ב חדש.

(ושכחתי מה שנאמר מפי מורי זלה"ה, אם היב"ח העיבור היה בזווג ראשון העליון שהוא לצורך עתיק לבדו כנ"ל. או אם נאמר כי עתיק נגמר בחודש א', ונוקבא בחודש ב', וא"א בחודש ג' כו'. אמנם פירוש הראשון נראה עיקר, שהיב"ח הם לצורך עתיק לבד, כי הרי נתבאר אצלנו כי בזווג או"א לצורך תיקון זו"נ היו ג' עיבורים: א' די"ב חדשים, וא' דט' חדשים, וא' דז' חדשים).

שער התיקון

ענף מ"ב

***א) והנה ע"י עליית מ"נ הנ"ל שהם האורות הנ"ל, נזדווגו בחי' הוי"ה דע"ב דיודין, אשר הם כללות בחי' המוחין דא"ק, עם בחי' הטעמים דס"ג שהם אח"פ,**

פנים מאירות

ס"ג, שנעשו ע"ב ס"ג בגלגלתא ע"ד הנזכר, וכן ע"ב ס"ג בע"ב, וכן ע"ב ס"ג בס"ג, עש"ה. וכמ"ש שם בפמ"ס ובפמ"א. גם נתבאר שם, ענין קטנות וגדלות שנתחדש ג"כ מסבת יציאת אח"פ, שנשאר הזווג דאו"י ואו"ח, מכתר לחכמה ומחכמה לכתר, שאין בע"ס אלו אלא קומת ז"א, דהיינו אורות נפש רוח לבד וחסר נה"י, ונמצא שתחילת אצילותם בקטנות באור דז"ת וחסר ג"ר שהם נה"י. ואז נבחן שאור חג"ת שנק' רוח מלובש בע"ב, דהיינו מנוק' עינים ולמעלה, ואור נה"י מ שנק' נפש מלובש באח"פ. ונתבאר בפמ"ס דף רע"ב שנחלקו לפו"ח, שנק' ג"כ ע"ב ס"ג. וענין הגדלות נעשתה על ידי הארת פרצוף הפנימי והתעוררות שורש הקדום דמ"ן, שמחזיר ה"ת למקומה הראשון לפה דראש, כי אז שבים אח"פ לראש, דהיינו למדרגה העליונה כמו שהיו מטרם צמצום ב', וחוזר הזווג דאו"י ואו"ח מכתר למלכות וממלכות לכתר, שאז משיגים עה"ס ע"י זווג ההוא את קומת הכתר, ונמצא שמשיגים גם נה"י שה"ס הגדלות, כמ"ש שם.

א) נזדווגו בחי' הוי"ה דע"ב דיודין אשר הם כללות בחי' המוחין דא"ק עם בחינת הטעמים דס"ג שהם אח"פ: ולכאורה תמוה מאד הלא הוי"ה דע"ב והוי"ה דס"ג הם ב' מדרגות נבדלות: עליון ותחתון כמו אב ובנו, ואיך יתכן שיזדווגו זה עם זה, ונודע שאין זווג אלא בבחי' דכר ונוקבא שהם שניהם במדרגה אחת, ולא באב ובנו כמפורש בכ"מ. והענין דכבר ידעת שמסבת צמצום נה"י דא"ק ועליית מ"ן, עלתה מלכות דא"ק ממטה למעלה, ונעשתה צד שמאל בכל ספירה עד החכמה, שמכח זה נעשו הספירות כפולות, כמו: ב' רגלין, ב' ידין, ב' נוקבי החוטם, ב' אזנים, ב' עינים. גם נתחדש מזה ענין התחלקות כל מדרגה לשתיים, כי אח"פ דכל מדרגה יצאה לבר ממנה, מסיבת המלכות דאתתקנת בעינים. ונתבאר לעיל בדברי הרב בענף ט"ו אשר בחי' מעינים ולמעלה נבחן תמיד בבחי' הוי"ה דע"ב בסוד ה"ת בעינים, ואח"פ היוצאים לבר המה נבחנים בשם הוי"ה דס"ג. וענין ע"ב וס"ג אלו שנתחדשו כאן, המה נוהגים בכל ג' הראשים: גלגלתא, ע"ב,

כנ"ל. כי אלו הטעמים דס"ג לא היה בהם שום שבירה, ולכן הם נזדווגו יחד עם בחי' הע"ב דא"ק, ואין הכוונה על האורות היוצאין מן הבל אח"פ, רק על בחי' עצמן ופנימותן ממש.

פנים מאירות

אינו מגיע רק עד החכמה, משא"כ כאן שנפגמו גם אחורי נה"י דכתר, שבסוד התפשטות ג' קוי כח"ב לחג"ת נתמעטו ג"כ לבחי' פניהם כלפי חוץ, כמ"ש בפמ"א בענף הקודם ובפמ"ס כאן ע"ש. ולפיכך עלו עתה המ"ן גם לגלגלתא, היות שגם הגלגלתא נתקן בב' מדרגות ע"ב וס"ג, לסיבת הפגם דאחורי נה"י שלו, כמו"ש בב' ראשים התחתונים בזמן תיקון מ"ן דנקודים, כמ"ש לעיל.

וזה שמדייק הרב כאן וגם לעיל בדף רל"ז לפרש, שס"ג המדובר אינו אלא אח"פ, דהיינו להורות שהם שניהם במדרגה אחת, אלא שנבחנו בע"ב וס"ג ע"ש תחילת אצילותם, אשר אח"פ דכל מדרגה יוצאים אז לחוץ, שנבחן מעינים ולמעלה להויה דע"ב, ואח"פ להויה דס"ג וכנ"ל בפו"ח. אמנם באמת המה בחי' אחת ומדרגה אחת משורשם הראשון, ולפיכך יתכן בהם ענין זווג מכח הארת שורש הראשון, כנ"ל, וזכור זה בכל ההמשך שלפנינו.

ואין הכונה על האורות היוצאין מן הבל אח"פ, רק על בחי' עצמן ופנימותן: כלומר שאין הכונה על בחינת ע"ב וס"ג דשני הפרצופין עליון ותחתון שהם יוצאים מהבל אח"פ, כלומר מבחי' המסכים המזדככים, אשר ממסך דבחי"ג המכונה חוטם יוצא פרצוף ע"ב, וממסך דבחי"ב המכונה אוזן יוצא פרצוף ס"ג. דכבר נתבאר שאין ענין זווג נוהג ביניהם כל עיקר. אלא רק על בחי' ע"ב וס"ג דפרצוף הפנימי עצמו, דהיינו של ראש הא' שנק' פנימי שנבחן על פנימי וחיצוני המכונים ע"ב וס"ג כנ"ל.

והנה זווג זה מכונה בשם זווג ע"ב וס"ג והיינו על שם תחילת אצילותם, שהיתה ה"ת בנוקבי עינים, אשר הפנימי הנמשך על אח"פ דע"ב נק' זכר וע"ב, והחיצון הנשאר למטה מפה דע"ב נק' נקבה וס"ג כמ"ש שם. ומצב זה נבחן למצב הקבוע וקיים שאין בו שינוי. וענין הגדלות הנז', המחזיר הע"ב והס"ג למדרגה אחת אינו ענין קבוע בפרצוף, אלא בבחי' עולה ויורד, כי תכף בגילוי הא' דנקודים, נעשה בו ענין שבירת הכלים וביטול אחורים דאו"א ונה"י דכתר, שזה כולל ממש כל שהגיע אליו בבחי' הגדלות הנזכר, ולא נשאר שם זולת מה שהיה בו מתחילת אצילותו, דהיינו הקטנות לבד, כי זה תמיד לא יחסר, וזכור זה.

ובזה תבין ענין הזווג דע"ב וס"ג, המובא בדברי הרב לעיל דף רל"ז בס"ג שיצא מנקבי עינים לצורך הגדלות דע"ס דנקודים, המכונה שם אור חדש דבקע לפרסא. וכן ענין הזווג דע"ב וס"ג המובא כאן במ"ה החדש שיצא מהמצח, שאינם ב' הפרצופין דע"ב וס"ג דא"ק בעצם, שע"ב יוצא על מסך דבחי"ג וס"ג על מסך דבחי"ב, אלא הם מבחי' התחלקות כל מדרגה לפו"ח המכונים ג"כ ע"ב וס"ג כאמור, אשר זה נוהג שם בנקודים הן בראש דע"ב והן בראש דס"ג, אמנם לא בראש הא' המכונה כתר או לגלגלתא, כי הוא לא נחלק, היות המ"ן דשם אינם יכולים לעלות רק עד החכמה המכונים עינים, משום שרק נה"י דס"ג נפגמו שם, מסיבה שירדו לנה"י פנימיים דא"ק. כמ"ש בפמ"ס בענף ט' ובענף ט"ו אשר פגם דס"ג

(ב) וכאשר נזדווגו יחד, נולד מהם אור חדש ע"י הזווג הזה, וזה אור החדש הוא בחי' מ"ה דאלפין, וגם הוא נחלק לד' בחינות טנת"א הכוללים כל האצילות

פנים מאירות

אשר אור העליון אינו פוסק מהתחתונים אפי' רגע, אלא התחתון למסך הוא צריך, שבאו"ח שלו נמצא מלביש ונאחז באור העליון, דע"כ לא יתפוס התחתון מאור העליון אלא לפי קומת האו"ח שבמסך שבו. ולפיכך, בזמן שאין במדרגה רק כתר וחכמה א"כ המסך שלו קלוש ע"כ אינו משיג רק בחי' רוח מהעליון. ותיכף באותה העת שחציה התחתונה חוזרת אליה, שמשגת אז את בחי' המסך שבכלי מלכות שלה שמסך הזה הוא קשה ומתוקן בסוד נקודה אמצעית בצמצום א' או בצמצום ב', נמצא מאליו אשר אור העליון שאינו פוסק תיכף מתדבק בה והיא מעלה או"ח עד הכתר, ואז מרויחה המדרגה את ג"ר: נשמה, חיה, יחידה, כבתחילה. ואחר שנעשה תיקון חיבור זה במדרגה העליונה אז יורד האור הזה ומחבר לכלהו מחציות המדרגות עד סוף. והבן היטב סוד הפירוד והחיבור הזה ושמהו.

והנה חזרת ג"ר ונה"י האמור, זהו שמכנה כאן הרב בשם אור חדש, הן כלפי חציה העליונה הנק' ע"ב והן כלפי חציה התחתונה הנק' ס"ג, כי העליונה הרויחה ג"ר שה"ס עצמות האור, והתחתונה עלתה כולה באור חדש דמדרגה העליונה ממנה, ואצ"ל בחצי מדרגה התחתונה שירדה מבחי' סוף של הפרצוף שיצאה לבר מגבול האצילות לבי"ע שה"ס ז"מ דמיתו, הנה הם זכו עתה לתחיית המתים ממש, כי חזרו ועלו לעולם האצילות כבתחילה ששם השיגו אור החיה כנודע בענה"ק.

ותבין המתבאר כאן, דיש ב' בחי' ע"ב ס"ג להבחין בענין הזווג, דהיינו ע"ב ס"ג

(ב) וכאשר נזדווגו יחד נולד מהם אור חדש וכו' בחי' מ"ה דאלפין: ודע, שאין ענין זווג נוהג אלא בב' חצאי מדרגה, כי לשון זווג יורה על תיקון הפירוד, וע"כ בטרם שנפרדה המדרגה לב' חצאים, דהיינו ג' הפרצופין הראשונים גע"ס דא"ק, לא נזכר כלל לשון זווג בדברי הרב, אלא הסתכלות, או התפשטות אור עליון על המסך וזווג דהכאה, כנ"ל בענפים הקודמים. אמנם אחר צמצום ב' דא"ק, מסיבת ירידה וגניזו דנה"י דס"ג בנה"י הפנימים דא"ק, כנ"ל בענף ח' ובפמ"ס ענף ט' וט"ו, שה"ס שיתוף מדה"ר בדין, הוא שגרם אמנם להתחלקות כל מדרגה לב' חצאים, דהיינו כתר וחכמה לבד ובינה וזו"נ לבד, ששניהם שרויים בפגם, שבחציה העליון נגרם קטנות האור שנחסרה משום זה מג"ר ונשארה ברוח נפש לבד. וחציה התחתון ירדה לגמרי לבר מהמדרגה: שבינה וזו"נ דמדרגת ראש ירדה למדרגת גוף, ובינה וזו"נ דמדרגת תוך ירדה למדרגת סוף, ובינה וזו"נ דמדרגת סוף ירדה לגמרי לבר מגבול דאצילות, ונתמעטה לבחי' בי"ע, שפגם הזה הוא מיתה ממש, כמ"ש בזוהר, דיציאה מעולם לעולם תחתון ממנו הוי מיתה, שה"ס ז' מלכין דמיתו, כנודע.

וז"ס תיקון הזווג המחזיר שוב אותם ב' החצאים למדרגה אחת כמתחילה, וכיון שבינה וזו"נ חזרו ונתחברו עם כתר וחכמה במדרגה אחת ושוב קונה המדרגה עשר ספירות שלימות עד המלכות, נמצא אור העליון מתפשט עד המסך שבכלי מלכות ויוצאות ע"ס שלימות בקומת כתר, דהיינו בה' אורות הנק' נרנח"י. וכבר נתבאר שם,

והוא כזה: כי הטעמים דמ"ה הוא בחי' ע"י, והנקודות דמ"ה הוא א"א, והתגין

פנים מאירות

דאלפין. ותבין שאין זה אמור בבחי' הראש דאור חדש ההוא בהיותו שייך למזדווגים עצמם, אלא הכונה על בחי' תוך סוף דאור חדש הזה, שהוא המושפע ובא לבחי' לידה, כלומר למדרגה תחתונה מהם שנק' בן שלהם, ואותו מכנה הרב בשם מ"ן דאלפין, וזכור זה.

וזה אמרו לעיל בענף מ"א אות ד', אמנם בחינת המ"ן שאמרנו לעיל שעליו לצורך זווג העליון, הוא עצמו ענין עליות ז' האורות למעלה בבינה, וזכור הקדמה זו מה הוא ענין העלאת מ"ן עכ"ל ע"ש. ומקודם זה אומר שם וז"ל: והנה עתה חזר התפשטות ג' קוי כח"ב להאסף למעלה וכו' ונמצאו עתה כל ז' האורות התחתונים למעלה במקום הבינה, כי היא אם הבנים ושם הוא מציאות מקום הריון ועיבור, עש"ה.

ותבין זה היטב עם המתבאר לעיל, שסיבת שביה"כ וז' מלכין דמיתו הוא מסיבת התחלקות המדרגות ויציאת אח"פ לחוץ. והגם שכבר היה שם זווג ע"ב ס"ג שחזרו וחיברו כל חצאי המדרגות על אותו הדרך שנתבאר לעיל במ"ד ומ"ן, שז"ס אור חדש דבקע לפרסא והאיר דרך יסוד דא"ק לע"ס דנקודים, כמו שנתבאר לעיל בפמ"א אות א' ד"ה נזדווגו עש"ה אמנם מסיבת חסרון תיקון קוין בז"ת לא נתקיים אור הזווג הזה, וע"כ שוב חזרו ונפרדו חצאי המדרגות זה מזה כמטרם הזווג, וחציה התחתונה דכל מדרגה שהם בינה וזו"ג ירדו ונפגמו, עד שחציה התחתונה דע"ס דנקודים המלבישים על מטבור ולמטה דא"ק שהם בחי' ע"ס דסוף ירדו לבר מגבול האצילות לעולם אחר לגמרי שנק' ב"ע וע"כ מתו, כנ"ל.

המזדווגים שה"ס פנימי וחיצוני שנעשה בכל מדרגה, כמ"ש לעיל בפמ"ס דף רע"ב ובפמ"א לעיל דף תרי"ז עש"ה. כי תחילת התיקון אינו אלא ע"י פרוץ הפנימי המאיר בפרצוף החיצון כמ"ש שם באורך. והארת הפנימי בחיצון נקרא בשם מ"ן דוכרין, שבכחם מעלה החיצון את חצאי המדרגות התחתונות לחצאים העליונים שגם הם מכונים זווג ע"ב ס"ג. אלא ע"ב ס"ג דפרצוף החיצון היא נקבה. ואור חדש המושפע מסיבת עליית ס"ג וחיבורו עם ע"ב שלה, הוא מכונה בשם העלאת מ"ן. באופן, שנבחן בתחילה בחי' זווג בב' חצאי המדרגה: פנימי וחיצון דהמדרגה שנק' ע"ב ס"ג זכר ונוק', ואח"כ נבחן בחי' זווג ב' חצאי המדרגה עליון ותחתון שבכל א' מהם, וגם הם נק' ע"ב ס"ג, כנ"ל. אשר האור החדש מזווג ע"ב ס"ג דס"ג מכונה בשם מ"ן נוקבין. ואלו ב' האורות מתחברים יחד בפרצוף החיצון שהיא הנקבה, ומבין שניהם מתהווה אור חדש הנולד והמושפע לתחתון מהם.

וכבר ידעת שכל הארה מוכרחת להתחלק על ראש תוך סוף בסוד הסת"א והסת"ב, ותבין ע"ז כאן אשר בחי' ע"ס של ראש זהו שנשאר במזדווגים הנ"ל עצמם, וב' הבחי' תוך סוף דאור החדש המה מכונים אור חדש המושפע למדרגה השניה דהיינו לבחי' הב"ן שלהם בסוד מוחין. גם תדע שזכר ונקבה דג"ר וראש מכנם תמיד הרב בשם ע"ב ס"ג. וזכר ונקבה בז"ת וגוף, מכונים תמיד בדבריו בשם מ"ה וב"ן. והזהר לבל לשכוח הכלל הזה.

ובכל האמור תבין מה שאומר כאן הרב, וכאשר נזדווגו יחד נולד מהם אור חדש ע"י הזווג הזה, ואור חדש זה הוא בחי' מ"ה

דפרצוף החיצון ה"ס מ"ן, עש"ה. והנך רואה שרק ישסו"ת וז' האורות המה דוקא שנעשו בסוד מ"ן תיכף בשעת העליה וחיבורם עם חצי המדרגה העליונה שבהם, אבל ז' המלכין שעלו שהם בחי' גוף, המה לא נתקנו עתה בבחי' זווג של מ"ן ומ"ד, כי הם צריכים לזווג ב' ובסוד הסת"ב, כמו שיתבאר לפנינו. וזה אמרו, שענין המ"ן הנזכר הוא ענין עליות ז' אורות לבינה, דהיינו לג"ר שה"ס ע"ב וסוד ראש. והוא להורות, אשר הז"מ שעלו המה לא נתקנו עתה בסוד מ"ן, והיינו כנ"ל, שתחילת העליה הוא לזווג של ראש, והבן.

וזה אמרו, ונמצא עתה כל ז' האורות למעלה במקום בינה כי היא אם הבנים, ושם מציאת עיבור והריון. והיינו כדברינו לעיל, שיש להבחין כאן ב' בחי' דזווג ע"ב ס"ג: א', ה"ס ע"ב ס"ג דע"ב, כלומר דפרצוף הפנימי הזכר והוא שהאיר בפרצוף החיצון שהם הנקודים והמשיך כל חצאי המדרגות כנ"ל, והאור היוצא מזווג ע"ב ס"ג הפנימי מכונה בשם מיין דוכרין והוא מכונה כאן בשם ע"ב, דכל זכר דבחי' ראש נק' ע"ב. והשני ה"ס ג"ר דנקודים שה"ס פרצוף החיצון דע"ב ההוא שיש בו לפי עצמו ג"כ בחי' זווג דע"ב ס"ג, דהיינו החיבור דחציו התחתונה שה"ס בינה וז' אורות דזו"נ, שנתחברו וחזרו לחציה העליונה, דהיינו כתר וחכמה שנשארו בג"ר דנקודים, ואור חדש שנתחדש מסיבת חזרתם שמה מכונה בשם מיין נוקבין, כנ"ל. והחיצון הזה נעשה נקבה לפנימי שנק' ע"ב, ובחי' נקבה דראש נק' ס"ג. ונתבאר, אשר גם האור חדש דע"ב ס"ג דפנימי מתחבר בחיצון כנ"ל עש"ה, ונודע שס"ג נק' ג"כ בינה. וזה אמרו, כי היא אם הבנים ושם מציאות הריון ועיבור. להורות לנו, אשר הן המ"ן והן המ"ד שניהם מתחברים רק בחיצון המכונה ס"ג או בינה מפני שהיא הנקבה, ולא בפנימי שנק' ע"ב.

ולפיכך בכח הזווג החדש דע"ב ס"ג שמביא הרב כאן, נמצא שבכח הארת ע"ב בס"ג משיב שוב חצאי המדרגות התחתונות לעליונות ומחברם למדרגה אחת כבתחילה, כמ"ש לעיל באורך עש"ה. ונמצא ע"כ שנמשך ראש הג' שנק' ישסו"ת וס"ג שהוא חצי מדרגה שירדה לבר מע"ב שנק' או"א עילאין או ג"ר דנקודים וקיבלה לבחי' תוך דגוף דהיינו חג"ת, כמ"ש הרב שם בסוד התפשטות ג' קו' ג"ר דנקודים לחג"ת. נמצא עתה שחזרו ונמשכו לבחי' ג"ר דנקודים, דהיינו לבחי' ע"ב, וגם אורות דז"ת שנפלו לנה"י הכלולים עמה ג"כ עלו עמה בג"ר, שכולם כלולים בנה"י דראש זה כמ"ש לפנינו בע"ה. ומתוך זה נמשכו ועלו גם ז' מלכין דמיתו שהם חצי המדרגה התחתונה שהיו למטה מגבול האצילות, שהם מתחלקים על ב' בחי': תוך וסוף, שבחי' תוך שבהם נק' ניצוצין ובחי' סוף שבהם נק' כלים. וע"כ הניצוצין עלו לחג"ת דנקודים ששם מקום תוך דב"ן, והכלים עלו לבחי' נהי"מ דנקודים ששם מקום הסוף.

והנה נתבאר לך היטב טעם עליות ישסו"ת והאורות לג"ר שה"ס אח"פ ומחצית מדרגה תחתונה דע"ב דנקודים, וטעם עליות ז' מלכין דמיתו שה"ס הניצוצין וכלים מבי"ע לחג"ת נה"י דאצילות, משום שה"ס חצי המדרגה התחתונה דס"ג דנקודים, ונודע כי לא יצא שם אלא ג' מדרגות: גלגלתא ע"ב ס"ג, ראש וגוף, כמ"ש לעיל בפמ"א ענף כ"ב וכ"ד עש"ה.

אמנם ענין מ"ן ומ"ד נוהג מתחילה בראש ואח"כ בגוף כנודע, וא"כ מובן מאליו אשר ענין עליית מ"ן וסוד הזווג דע"ב ס"ג האמור ומפורש באורך לעיל, זהו היה רק בעליית ישסו"ת וז' האורות לע"ב דנקודים, שהם גרמו שם בחי' מ"ן, כמפורש לעיל, אשר האור המתחדש מכח החיבור דע"ב ס"ג

דמ"ה הם או"א, ואותיות דמ"ה הם זו"נ, וכמ"ש היטב כל זה לקמן. וזה מציאת שם מ"ה דאלפין הזה יוצא מן המצח דא"ק.

פנים מאירות

אין בו מצד עצמו אלא כלי אחד מבחינת המלכות שבחידוש מסך שבו, עכ"ז אותו הכלי שכבר נגמר בראשים של העליונים ממנו בהכרח שמתפעלים בראשו ג"כ, כאמור.

וטעם השתלשלות ה' פרצופין דא"ק נודע שה"ס ה' בחי' של הזדככות המסך דבחי"ד עד שעולה לבחי' כתר, כנ"ל בפמ"ס ענף ט' עש"ה.

ולפי זה נמצא, שראש א' דא"ק ששם הזווג דאו"י ואו"ח ממסך דבחי"ד, דהיינו במלכות, אין בו ודאי רק כלי אחד ממסך דמלכות שנק' פה. אמנם ראש ע"ב שהזווג דאו"י ואו"ח שלו הוא ממסך דבחי"ג, דהיינו שנתעלה המסך לבחי' ז"א, הרי שיש לו כלי חדש בראשו ממסך דז"א שהוא כלי מלכות דע"ב והוא מכונה בשם חוטם, וא"כ יש בו ב' כלים כלי דפה מצד ראש א', דהיינו מכח העליון שמתפעל בראשו בהכרח וגם כלי דחוטם מצד חידוש מסך שבו עצמו. ובראש הס"ג שהזווג דאו"י ואו"ח שלו הוא ממסך דבחי"ב מעלייתו לבינה, הרי שיש לה כלי חדש בראשה מה שלא היה בעליונים, שהוא כלי דראש הנק' אוזן, שהוא כלי מלכות דראש ס"ג שט"ר דס"ג נמצאות למעלה מאוזן, וא"כ יש בה ג' כלים: כלי חדש של עצמה, וחור"פ המתפעלים בראשה בהכרח מכח העליונים. ובראש ב"ן, שהזווג דאו"י ואו"ח שלו ממסך דבחי"א שה"ס עלייתו בחכמה, הרי שהרויח ב"ן כלי חדש בראשו ממסך דחכמה המכונה עינים, ששם כלי מלכות שלו וט"ר למעלה הימנה. וא"כ יש לו בראשו ד' כלים: כלי חדש מצד עצמו, ואח"פ מכח העליונים שמתפעל

והנה נתבאר היטב סוד עלית מ"ן וירידת מ"ד וענין הזווג הנוהג בפנימי וחיצוני דכל מדרגה המכונה זווג ע"ב וס"ג, ושמור מפתחות אלו בכל המשך ביאורנו שא"א עוד להכפיל אריכות כזו ללא צורך. גם תדע שמנקודים ואילך עד גמר התיקון אין שום חידוש יוצא ונגלה בכל העולמות עד לעולם הגשמי, זולת על ידי זווג ב' חצאים של מדרגה אחת ובכל הדרכים המפורשים בזווג לעיל בדיוק נמרץ, אלא שיש עוד לצרף דברים נוספים מרובים על האמור לעיל, שנתוסף והולך לפרצופין הבאים אחר ע"ס דנקודים, וכל הכוחות שבעליונים מוכרחים להסתדר בתכונתם ממש אצל התחתון מהם כנודע, ויתבאר כל אחד על מקומו בע"ה.

שם מ"ה דאלפין הזה יוצא מן המצח דא"ק: ה"ס כלי דכתר, והוא משום דעליית מ"ן היה עד ראש הא', כמ"ש לעיל בפמ"א דף תרי"ג ד"ה ובזה תבין עש"ה.

ולכאורה קשה איך חושב כאן הרב כלים בראש: עינים ואח"פ אפי' בראש הא' דהיינו מצח, ולעיל בענף ה' מרחיב להוכיח שאין מציאות כלים ניכרת כלל בראש זולת בגוף שנק' ז' תחתונות, וכמ"ש שם שאין עביות דתחתון פועלת למעלה הימנו אפי' כמלא נימה, וכיון שהמסך עומד במלכות של ראש הרי ט' ספירות ראשונות נקיים לגמרי מעביות שלו שה"ס כלים, אלא בהתפשטות המסך להסת"ב ממעלה למטה לבחי' ע"ס דגוף, אז פועלת עביות בהם ומתגלה בהם כלים, ע"ש. אמנם נודע מ"ש הרב בענף י' אות ל', שכל הכוחות שיש בעליונים בהכרח שמתפעלים בתחתון מהם. ובזה מובן, דאע"פ שבכל ראש

ג) וכבר ביארנו לעיל, כי הדברים הולכין במדרגה, כי הבל האזן אינו נרגש ומועט מן הבל היוצא מן החוטם, והבל החוטם מועט מהבל הפה, אמנם בזה נשתוו שלשתן, שמעלין הבל, אך העין אין לו הבל, אלא הסתכלות בלבד. וטעם השינוי הזה, לפי שהג' הם בחי' טעמים, אך העין בחי' נקודות: ס"ג, שהוא למטה ממדרגות הטעמים.

פנים מאירות

שנתחברה בה השיגה כח לעלות ולהכלל בכל ספירה וספירה עד החכמה שבזה נעשתה המלכות לבחי' צד שמאל בכל ספירה וספירה, כי עצם הספירה נבחנת בכל מקום לקו ימין, והמלכות הנכללת בה נבחנת תמיד לקו שמאל. ולפיכך נעשה ימין ושמאל בכלי דז"א של ראש המכונה ב' נקבי החוטם, ונעשה ימין ושמאל בכלי דבינה של ראש המכונה ב' נקבי אזנים, ונעשה ימין ושמאל בכלי דחכמה של ראש המכונה ב' נקבי עינים. ומובן מעצמו, שלא יתכן להעשות כמוהם גם בנקב הפה, היות שגם עצם הספירה שבה היא רק בחי' המלכות, שהיא רק בחי' נקודת הצמצום שה"ס נקודה האמצעית, ואין משום מה להבחין שם בבחי' ימין.

ג) כי הדברים הולכים במדרגה כי הבל האוזן אינו נרגש וכו': והוא ענין עלית המסך וזיכוכו על דרך המדרגה, כי עיקרו של המסך הוא מבחי' ד שה"ס הבל הפה, שעביותו מורגשת ביותר מכולם להיותה בחי' נקודה האמצעית ממש שעליה נעשה צמצום א', שהיא השורש לכל העביות והדינים. ואליה נמשך אור העליון מא"ס ב"ה המכונה בשם קו אחד, שה"ס ע"ס הראשונות שנאצלו בבחי' ראש וסוף שנקרא א"ק הפנימי. ואח"כ נזדכך המסך ועלה לבחי' ג המכונה בשם חוטם, כמ"ש לעיל באורך עש"ה שמשם יצא

בראשו בהכרח. ובראש מ"ה החדש שהזווג דאו"י ואו"ח הוא ממסך דבחי' כתר כנ"ל, הרי שהרויח ראש מ"ה כלי חדש בראשו ממסך דבחי' כתר, ששם כלי מלכות דע"ס דראשו וט"ר למעלה ממנה, וא"כ יש לו חמשה כלים בראשו, דהיינו: כלי חדש מצדו עצמו ממסך דבחי' כתר המכונה מצח, ועוד ד' כלים עינים אח"פ שנתפעלו בראשו מכח העליונים בהכרח.

והנה נתבאר היטב, דאע"פ שכל ראש וראש בערכו עצמו אין לו אלא כלי אחד, דהיינו בחי' המסך שעליו נעשה זווג דהכאה מאור העליון המכונה בכל מקום שהוא בשם כלי מלכות, ומשום שנמצא למטה מאו"י נמצאות ט"ר שלו בלי כלי כנ"ל, מ"מ מסיבת עליית המסך בה' המדרגות כח"ב זו"נ שנשתלשלו משום זה ה' פרצופין, נמצא מאליו שנתוסף בכל תחתון כלי אחד מצדו עצמו, מלבד ממה שמתפעל בו בהכרח מהעליונים, עד שבפרצוף החמישי שהוא מ"ה החדש יש בו כלי אפי' מבחי' מלכות דראש הא', שה"ס בחי' מסך דכתר כנ"ל, ונמצאים ע"כ בראשו חמשה כלים גמורים ושלמים, וזכור זה.

וענין זוגות הכלים שנמצאים בראש, דהיינו: ב' נקבי עינים, ב' נקבי האוזן, ב' נקבי החוטם, המה נתחדשו בראש הב"ן מצד תיקון המ"ן שבעת אצילותו מכח שיתוף מדת הרחמים בדין, כמ"ש לעיל בדף תי"ב בפמ"א אשר המלכות דא"ק הפנימי מסבת נה"י דס"ג

ד) והנה אור שם מ"ה החדש הזה היוצא מן המצח דא"ק הוא אחרון מכולם, לכן אין בו לא בחי' הבל כמו הג', ולא בחי' הסתכלות כמו נקודת העין, ואין בו רק בחי' הארה לבד. וזה שזכר תמיד בזוהר באדר"ז, במצחא אתגלי כו', כי אין בה רק גילוי הארה לחוד. גם זה מ"ש בזוהר במקומות רבים, כד סליק ברעותיה למברי עלמא דאצילות, פירוש, כי מצח הרצון דא"ק סליק ברעותיה למברי עולם האצילות ע"י אור מ"ה חדש היוצא ממנו, אשר ע"י נתקן כל האצילות כמ"ש בע"ה. ונמצא כי פירוש רעותא הוא סוד מצח הרצון הנז', כי תרגום רצון רעותא.

ה) והנה לפי שבחי' ע"ב הוא בראש א"ק, שהם בחי' המוחין, ומקומם הוא מבפנים כנגד מקום המצח, ושם נזדווגו המוחין, שהם בחי' ע"ב עם בחי' ס"ג, שהם אח"פ הטעמים דס"ג, שהם למטה מהמוחין בסוף הראש, ולכן מרוב האור שיש שם בזה המצח ע"י הזווג הנ"ל, יצא אור חדש ממנו ולמטה, שהוא שם מ"ה החדש.

ו) והנה כאשר יצא זה האור החדש שם מ"ה דאלפין, בירר מהנקודות דס"ג שבהם היתה השבירה מה שיוכל לברר מהם, ונשתתפו ונתחברו עמו, ואז נעשה המ"ה בחי' דכורא וס"ג נעשה בחי' נוקבא. אלא שלהיות שהם"ג זה נעשה

פנים מאירות

בכח עליית מ"ן שנתחדש אחר שביה"כ, הושרש בחי' זווג גם בעליית המסך לכתר, אע"פ שאין שם הכר נקבה, כנ"ל. וזה אמרו, לכן אין בו לא בחי' הבל כמו אח"פ, ולא בחי' הסתכלות כמו נקודת העין, ואין בו אלא בחי' הארה לבד וכו', וגם ז"ס כד סליק ברעותיה למברי עלמא דאצילות וכו', כי תרגום רצון רעותא עכ"ל. דהיינו כדאמרו, שאין בו הכר נקבה וע"כ מכונה הזווג שעל המסך דשם בשם זווג דרעותא, וע"כ מכונה בשם מצח הרצון, והבן.

ז) ואז נעשה המ"ה בחי' דכורא וס"ג נעשה בחי' נוקבא: והיינו ע"ס דנקודים שהמה מכונים בשם ס"ג, להיותם בחי' התפשטות ב' דפה של ראש הס"ג. ועוד טעמא רבא איכא

פרצוף ע"ב דא"ק, וע"כ הבל החוטם הוא מועט מהבל הפה, שהרי המסך נזדכך מעט מעביותו. ואח"ז נזדכך ועלה לבחי"ב המכונה בשם אוזן, ונמצא שנזדכך בב' מדרגות, וע"כ הבל האוזן יותר קלוש ואינו נרגש זולת במשים יד על נקב האוזן. ואח"ז נזדכך ועלה לבחי"א המכונה בשם עינים, ושם כבר כלה ההבל משום דבחי"א אין שם בחי' קבלה כלל, כמ"ש בפמ"ס ענף א' ובפתיחה, אלא עדיין יש שם בחי' הסתכלות, כלומר בחי' זווג והכר נקבה, שאו"י ואו"ח עולה מכתר לחכמה ומחכמה לכתר, משא"כ כשמזדכך ועולה לכתר שה"ס השורש, שם כבר נעלמה בחי' נוקביות ועביות לגמרי מהמסך, כמ"ש בפמ"ס בענף ג' ובענף ד', שמשום זה נעלם האור מהתפשטות א' דכל גוף, עש"ה. אמנם

נוקבא אל המ"ה, לכן קנה לו עתה שם אחר והוא שם ב"ן דההי"ן כזה: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, ואינו נקרא עתה בשם ס"ג, אלא בשם ב"ן.

זו והענין הוא, כי שם ס"ג הוא כללות טנת"א, אמנם אלו שהם נקודה דס"ג בלבד, אינו נקרא ס"ג כמו הכלל, כי אינם אלא פרט א' שבשם ס"ג. ולכן כאשר

פנים מאירות

דרוש ד', כלומר כל אותה הכמות שמ"ה מרויח בסבת האחורים שלה נמצא שיוצא ג"כ לב"ן. וע"כ אין לה מילוי מיוחד הרומז על תכונת חידוש מסך של הפרצוף, משום שאין לה זווה מיוחד בחידוש מסך כנ"ל, וע"כ אין לה אלא הויה כפולה לבד, הרומזת על ע"ס דמציאותה עצמה, ועל מה שנכפלים ע"י מה שמשגת מז"א בעלה.

וזה אמרו, של"היות הס"ג הזה נעשה נוק' אל המ"ה, לכן קנה לו שם אחר והוא שם ב"ן דההי"ן, ואינו נק' עתה בשם ס"ג אלא בשם ב"ן. והיינו כדאמרן, כי בא"ק היה לו לב"ן הכולל הזה המכונה ס"ג בחי' זווה על חידוש מסך המיוחד לו, שה"ס המ"ן הנכללים מגניזו דנה"י דס"ג במלכות הפנימית דא"ק, שה"ס בחי"ב שנטמנה בפנימיות בחי"ד, כמ"ש הרב לעיל בענף ח', וכיון שהזווה היה שם ע"י עליית מ"ן אלו יצא שם פרצוף ב"ן בזווה מיוחד על בחי"ד שה"ס ב"ן, כי כל הגלוי הוא השולט, כמ"ש שם בענף כ"ב בפמ"ס משא"כ בעולם אצילות שוב לא נגלה זווה זה, כמ"ש בפמ"ס דף תע"א ד"ה והנה אלא שיצאה יחד עם מ"ה דאצילות ונעשית בחי' אחורים ונוק' אל המ"ה, וע"כ נקרא עתה בשם הויה דההי"ן בלי שום חידוש במילוי שלה, והבן היטב.

זו והענין הוא כי שם ס"ג הוא כללות טנת"א אמנם אלו שהם נקודה דס"ג בלבד: פירוש, כבר ידעת שס"ג זה ה"ס ב"ן דא"ק,

במילתא, והוא כי כל ההבחן שיש בין ע"ב ובין ס"ג שה"ס או"א וישסו"ת כנודע, משמיענו הרב לעיל בענף ח', אשר זה החלק של ס"ג שנכלל בנה"י דא"ק הפנימיים בסוד מ"ן, נבחן תמיד בשם ס"ג וישסו"ת, דהיינו מטבור ולמטה דס"ג, וזה החלק מס"ג שלא נתחבר בסוד מ"ן דהיינו מטבור ולמעלה דס"ג, נבחן בשם או"א עילאין, דהיינו ע"ב, עש"ה. ולפי"ז נמצא שעיקר שורש הס"ג דכל פרצופי אבי"ע, מתחילים מע"ס דנקודים, והבן זה. ועם זה מובן ענין השתנות בהויה דמ"ה דאצילות להמשך מפה דראש ס"ג דאצילות, כי שם נשתלשלו ה' פרצופין בסדר: גלגלתא, ע"ב, ס"ג, מ"ה, וב"ן, במשונה מסדרם של ה' פרצופין דא"ק, שהם: גלגלתא, ע"ב, ס"ג, ב"ן, מ"ה. והוא מטעם הנ"ל, שזה הב"ן דא"ק נחשב לשורש בס"ג דאבי"ע, שזה החלק דס"ג שאין בו מבחי' הב"ן דא"ק, הרי נתעלה לבחי' ע"ב ואינו נחשב כלל לבחי' ס"ג כלפי עולמות אבי"ע, וזכור זה.

לכן קנה לו עתה שם אחר והוא שם ב"ן דההי"ן וכו': כבר נתבאר בפמ"א לעיל דף תקנ"ב ענין שם ב"ן דההי"ן, אשר אין בו בחי' זווה דאו"י ואו"ח ביחסו עצמו כמו בפרצופין הקודמים לו, מפני שמ"ה וב"ן ביחד נאצלים ויוצאים מזווה דאו"י ואו"ח ממסך דבחי"א, אלא הפנים נק' מ"ה והאחורים נק' ב"ן, וכל מה שיש לה היא נוטלת מהויה דמ"ה להיותה האחורים שלו, ונוטלת ממנו בסוד כמספר הנכנסים כך מספר היוצאים, כמ"ש בע"ח ש"מ

זה הפרט שהם הנקודה נתחבר עם שם מ"ה ונעשה אליו בחי' נוקבא, ולכן נקרא עתה בשם ב"ן כנ"ל.

ח) ואמנם אעפ"כ בהכרח הוא שאפילו שהם בחינת הנקודות לבד, בהכרח הוא שיש בהם בחינה המתחברת עם הטעמים דמ"ה ובחינה המתחברת עם הנקודה דמ"ה, וכן בשאר חלוקות עם היות כולם יחד בחי' נקודות לבד דס"ג. וע"י חיבור שם מ"ה עמו נתקנו עתה אלו הנקודות ונעשו נוקבין אליהם, ולכן נקרא בשם מלכים, מלשון מלכות, להורות כי נעשו נוקבא לשם מ"ה דאלפין.

ט) נמצא כי כאשר עלו אורות הנקודות דס"ג למעלה, העלו מ"נ, ואז יצא אור מ"ה החדש ונתחבר עם הז' אורות האלו, ובירר מהם מה שיוכל לברר, ובהם נעשה תיקון אל כל האצילות, ולכך לעשות תיקון זה הוצרך עיבור כנ"ל.

פנים מאירות

ולא נתקנו עם מ"ה החדש המסתיים בקרקע אצילות. הרי לפניך בדיוק, אשר לא נתקן מבחי' פרצוף ב"ן דא"ק רק בחי' הנקודות שלו לבד, דהיינו בחי' ע"ב דב"ן הזה לבד, משא"כ בחי' הטעמים דב"ן שה"ס ראש הא' שלמעלה מטבור דא"ק, המה אינם צריכים תיקון, שהרי אינם נחשבים כלל לבחי' פרצוף ב"ן, ואדרבה ממנו נמשך ויצא מ"ה החדש הנזכר, כנ"ל בדף תרי"ח. גם תגין ואותיות דב"ן, המה בהכרח נשארו בבי"ע בלי תיקון, וא"כ לא נתקן ממנו ע"י חיבור מ"ה החדש, זולת בחי' נקודות לבד. וזה אמרו, ולכן כאשר זה הפרט שהם הנקודות נתחבר עם שם מ"ה ונעשה אליו בחי' נוקבא, לכן נקרא עתה בשם ב"ן. והיינו כדאמרו, דלא נתחבר עמו ולא נתקן לבחי' נוקבא אליו, אלא רק בחי' נקודות לבד, שהם פרט אחד מה' פרצופין כתר ועסמ"ב, והוא כנ"ל, שהכתר שה"ס הטעמים לא הוצרכו תיקון, וס"ג מ"ה ב"ן שהם תגין ואותיות, המה נשארו בלי תיקון, משום שמ"ה אינו מספיק לתקן רק את בחי' הפרט דאצילות שבהם לבד הנקרא נקודות, להיותו מסתיים למעלה מבי"ע.

שה"ס ע"ס דנקודים, ונתבאר בפמ"א בענף כ"ב וכ"ד שע"י הארת יסוד דא"ק יצאו שם ה"פ ברת"ס עד לנקודה התחתונה דעולם העשיה. שמחזה עד הטבור ה"ס ראש הא', שאינו מצטרף לפרצוף דנקודים, כמ"ש שם וכאן בפמ"ט. ונמצא שמתחילים מטבור דא"ק ומסתיימים בסוף העשיה, דהיינו בכל המקום של ד' עולמות אבי"ע דעולם התיקון, כמ"ש בע"ח שער אנ"ך פ"ה שגם ג' עולמות בריאה יצירה עשיה יצאו עמהם עש"ה. ונודע אשר ראש הא' נקרא טעמים או כתר, וע"ב נקרא נקודות או אצילות, וס"ג נק' תגין או בריאה, ומ"ה וב"ן נק' אותיות או יצירה ועשיה. ועם זה תבין, אשר כל שיעור הב"ן שחזר ונתקן בסוד עולם האצילות, אינו רק בחי' פרצוף ע"ב שמלפנים, דהיינו בחי' נקודות שבו, המתחיל מפה דראש א' דב"ן שהוא במקום טבור דא"ק, ומסתיים בטבור דנקודים עצמו, כדרך ע"ב דכל מדרגה המסתיים למעלה מטבור דאותה המדרגה. וכבר ידעת, שמקום טבור דנקודים הוא קרקע דעולם האצילות. והנך מוצא, אשר בחי' תגין ואותיות דפרצוף ב"ן שמלפנים, המה נשארו בבי"ע

י) וכבר ביארנו כי מן הטעמים דמ"ה נעשה עתיק יומין בחי' הדכורא, ואמנם מבחי' הטעמים דב"ן שנעשה משם ס"ג זה, כאשר אמרנו, שאע"פ שבכללות הם נקודות, עכ"ז נחלקים גם הם בעצמם לד' בחי' טנת"א של ב"ן הזה, וטעמים אלו שיש בשם ב"ן נעשה נוקבא דעתיק יומין. וכן מנקודה דמ"ה נעשה צד הדכורא דא"א, ומנקודות של ב"ן נעשה צד נוקבא של א"א, וכעד"ז בשאר חלוקי האצילות כמ"ש בע"ה במקומו כל פרט ופרט.

פנים מאירות

י) שאע"פ שבכללות הם נקודות עכ"ז נחלקים גם הם בעצמם לד' בחי' טנת"א וכו': כבר נתבאר זה בענפים הקודמים שכל פרט מה"פ געסמ"ב נבחן לעצמו ג"כ בגעסמ"ב עש"ה. ומשמיענו, שאותם טעמים דב"ן שנתחברו עם טעמים דמ"ה לבחי' נוקבא דעתיק יומין, אינם בחי' ראש א' דב"ן דא"ק העומד מחזה עד הטבור, כי הוא אינו צריך תיקון כלל כנ"ל, אלא הם בחי' טעמים דע"ב דב"ן הזה, דהיינו כתר דנקודים המתחיל מטבור ולמטה, שהיא נקודה א' דג"ר דנקודים, וכאמור שהוא בחי' ע"ב דב"ן הנק' נקודות ואצילות, משום דראש הא' שהוא פרצוף הכתר והטעמים אינו בחשבון פרצוף הנקודים כלל, וזכור זה מאוד.

שער התיקון

ענף מ"ג

(א) והנה מציאת מקום התפשטות כל אלו פרצופי הזכרים והנקבות הנעשין מהתחברות מ"ה וב"ן כנ"ל, הנה מקומם במקום שהיו תחלה הנקודות שיצאו דרך נקבי העינים, והוא מטבורא דא"ק עד סוף רגליו.

(ב) ואור המצח הנקרא שם מ"ה אע"פ שיצא מלמעלה מן המצח, הנה מתפשט משם ולמטה ומתחיל מציאותו מן הטבור עד סוף סיום רגליו כנ"ל, אבל מה שנשתנה עתה מבראשונה בעת יציאת נקודת העינים הוא זה, כי אז היתה נקודת הכתר במקומה לבד בפ"ע, ואחריה נקודת החכמה לבדה בפ"ע, וכעד"ז

פנים מאירות

אל סיום רגלי א"ק וכו': וצריך להבין היטב החידוש הזה שנעשה במ"ה החדש, אשר כל ספירה וספירה נתגדלה ונתפשטה בעצמה עד סיום כל אצילות, שהוא מראשי התיקונים כדברי הרב לפנינו. ותבין זה ע"פ מה דכיל לן הזוהר באדרא זוטא דף רפ"ח (אות מ"ב), וז"ל, ובגין דעתיקא אתרשים בתלת, אוף הכי כל שאר בוצינין דנהרין מניה כלילין בתלת. עוד, עתיקא קדישא אתרשים בתרין וכו', כך כל שאר בוצינין סתימין בתרין.

והנה דבריהם הללו הם כלל גדול ומקיף בכל מרחבי החכמה עד לפרטי פרטיות, כמו שיתבאר כל אחד על מקומו בע"ה. ופירושו הוא ע"ד שנתבאר לעיל, שמסיבת תיקון המ"ן לעולם הנקודים המכונה ב"ן הכולל,

(א) הנה מקומם במקום שהיה תחילה הנקודות וכו': כבר נתבאר זה בפמ"ס דף תר"נ ד"ה גם נתבאר אשר כללות פרצוף זה שנק' מ"ה החדש, ה"ס התפ"ב דב"ן הכולל שנק' ע"ס דנקודים, וע"כ מתחיל מ"ה החדש מפה דראש א' דב"ן הכולל, דהיינו ממקום טבור דא"ק עד טבור דנקודים עצמו שהוא קרקע האצילות. והוא מעט למעלה מסיום רגלי א"ק, דהיינו במקום כפות רגלים דא"ק בשעה שכוּפּפּם לאצילות, כמ"ש בפמ"ס דף תר"ס ד"ה ובאמור עש"ה. וזה אמרו, והוא מטבורו דא"ק עד סיום רגליו. דהיינו כאמור, אשר שם מסתיים גבול האצילות.

(ב) אבל מה שנשתנה וכו' כי נקודת הכתר נמשכה ונתפשטה ממקומה עד למטה קרוב

היו כל הי"ם, אבל עתה נתוסף תיקון גדול, והוא כי נקודת הכתר, נמשכה ונתפשטה ממקומה עד למטה קרוב אל סיום רגלי א"ק כמ"ש בע"ה, וזה ההתפשטות הוא כל שיעור הנקרא בשם עולם אצילות, ונקודה זו היא נקראת נוקבא דע"י. וכעד"ז עתיק יומין דדכורא, הנעשה מטעמים דמ"ה כנ"ל, גם הוא מתפשט לשיעור הנ"ל, וכן עשו כל השאר: א"א ונוקבא, ואו"א, וזו"ן. והלבישו זה את זה עד בחי' זו"ן.

פנים מאירות

אתרשים בתלת, אוף הכי כל שאר בוצינין וכו'. כי נודע שעתיקא ה"ס כתר וראש, אשר ממקורו של מ"ה החדש נחלק הכתר לבדו על שלש מדרגות ראש תוך סוף, כי מנוק' עינים ולמעלה נעשה לראש וג"ר, ואוזן נעשה לבחי' תוך וחג"ת, וחוטם פה שלו ג"כ יצאו לבר מתוך ונעשו לבחי' סוף ונה"י. וז"ש דעתיקא קדישא אתרשים בתלת אוף הכי כל שאר בוצינין וכו', כי הכוחות שבעליון בהכרח שפועלים בתחתון כנ"ל.

וזה אמרו, כי נקודת הכתר נמשכה ונתפשטה ממקומה עד למטה וכו' בכל שיעור עולם האצילות. שהרי מכח מ"ה החדש נתארכה כל מדרגה בהכרח לרת"ס עד סיום אצילות, משום דכל אחת נתפשטה בעצמה על ג' חלוקות רת"ס, ונמצא משום זה דכל מדרגה מתלבשת בחברתה, כמו שאומר להלן, שהם עתה מכוסים ומתלבשים זה בתוך זה, וכו' והבן היטב. ומה שאמרו שם באדרא, עוד, עתיקא קדישא אתרשים בתרין וכו'. כונתם שאם אנו מבחינים מצד ב"ן לבדו, נמצאים מתחלקים לשנים שנים, דהיינו מנוק' עינים ולמעלה לראש, ואח"פ לתוך, כנ"ל.

וזה אמרו, שבעת יציאת הנקודים מהעינים היתה נקודת הכתר במקומה לבד בפני עצמה, ואחריה נקודת החכמה לבדה, וכעד"ז היו כל היות ספירות עכ"ל. והיינו כדאמרן, שהמ"ן דב"ן הכולל לא עלו

נחלקה כל מדרגה עד נוק' עינים לב' חצאים, כי אח"פ דכל מדרגה יצאה לבר מראש ונעשתה לבחי' חג"ת ותוך. ונתבאר שם, אשר זה היה רק ממדרגת חכמה ולמטה אבל לא בכתר, מפני שהמ"ן דב"ן עלו רק עד העינים שה"ס חכמה עש"ה. אמנם במ"ה החדש עלה המ"ן עד הכתר, והיינו בבחי' הפנים דכתר, שה"ס בינה דכתר המכונה מצח, כנ"ל בפמ"א דף תרי"ג ד"ה וצריך ע"ש. והנה מטעם זה נחלקו זו"ן גם ממדרגת הכתר ויצאו לבר מכתר, ע"ד אח"פ שה"ס ס"ג מ"ה וב"ן שיצאו מעינים, כנ"ל. באופן, שיציאת ס"ג מ"ה וב"ן מחכמה דראש, מקורו בב"ן הכולל. ויציאת מ"ה וב"ן לבדם מבינה דראש, מקורו במ"ה החדש, כאמור.

וכבר ידעת, שכל הכוחות שבעליונים בהכרח שמתפעלים בתחתון, ונמצא שיש כאן ב' יציאות מכל ראש דפרצופי אצילות, משום שמתפעלים מב' היציאות: ממקור ב"ן הכולל וממקור מ"ה החדש. ומתחילה נבחן יציאת אח"פ שה"ס ס"ג מ"ה ב"ן לבר מראש, דהיינו התחלקות המדרגה לשתיים, שמקורו מב"ן. ואח"כ נבחן אשר גם מאותם אח"פ שיצאו לבחי' תוך נבדלו מהם חו"פ שהם מ"ה וב"ן, ויוצאים לבר מתוך לבחי' סיום וסוף שמקורו ממ"ה החדש. ונמצא שנחלקה מחמתו כל מדרגה לשלוש שכל אחד ואחד נתפשט בעצמו לרת"ס: עינים און חו"פ. וזה אמרם ז"ל, ובגין דעתיקא קדישא

ג) באופן שכל רגלי הפרצופים דאצילות בין דעתיק בין דא"א, בין דאו"א בין דזו"ן, כולן שוין בסיומא, והם מסתיימים יחד מעט למעלה מסיום רגלי א"ק, ושם הוא סיום האצילות כולו, ועי"כ נעשה נשמה זה לזה וזה מלביש לזה, וגם כי עי"ז יוכלו הנבראים לקבל אורות העליונים שהם עתה מכוסים ומתלבשים זה תוך זה. וגם כי הכלים שלהם הגדילו ע"י שנתפשטו עד למטה, ובזה יש בהם כח לקבל האורות שלהם בהיותן כלים גדולים.

ד) והנה האור הזה דמ"ה החדש היוצא מן המצח כנ"ל, הוא סוד המלך הח' הנזכר בפ' וישלח הנקרא הדר, אשר לא נזכר בו מיתה בתורה, כי לא מת כמו האחרים, אדרבא הוא מתקן ומקיים הז' מלכין קדמאין שמתו הקודמין אליו, כנ"ל. כי כבר הודעתך כי אלו המלכים כולם, הם מלכים הנזכר בפ' וישלח, ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, ולפי שכאשר יצא התחיל תכף לברר

פנים מאירות

כל מדרגה עד לסיום גבול אצילות, כנ"ל, ומאחר שכל המדרגות הם ממסך דבחי"ג, א"כ בהכרח שמסתיימים בשווה דהיינו על הטבור דב"ן הכולל, שה"ס עקביים דא"ק וקרקע אצילות, כנ"ל בענה"ק.

אמנם ענין השתוות זו שאומר הרב כאן, היינו רק ביחס כללות ה"פ אצילות כלפי ב"ן הכולל, להיות כולם בחי' פרצוף ע"ב שלו, שסיומו הוא מסך דבחי"ג כאמור. אמנם ביחס ה"פ אצילות אלו כלפי עצמם אינם מסתיימים בשווה ממש, אלא עתיק דאצילות ארוך מכולם כב"ש תתאין דנו"ה שלו, וא"א שבפרטיותו נחשב ע"ב דמ"ה דאצילות עצמו, מוכרח להסתיים למעלה מב"ש תתאין דעתיק, דוגמת ע"ב דא"ק המסתיים למעלה מב"ש תתאין דנו"ה דא"ק הפנימי, כמ"ש בפמ"ס דף תרנ"ח ד"ה ובמתבאר ע"ש. וכן או"א המסתיימים למעלה מטבור דא"א להיותם בחי' ע"ב דב"ן דאצילות עצמו, הנה מוכרחים להסתיים למעלה מטבור דס"ג דב"ן דאצילות עצמו, כמ"ש כ"ז במקומו בע"ה.

כלל לכתר, וע"כ נמצאת ודאי נקודת הכתר במקומה בלי שינוי ואחריה נקודת החכמה לבדה, אמנם אח"פ דחכמה ירדה לבר מפה דנקודים, לבחי' חג"ת דנקודים, ושם היתה הבינה דנקודים המכונה ישו"ת, ונמצא או"א עילאין שה"ס החכמה שהם למעלה לגמרי מהבינה, כי החכמה בג"ר והבינה בחג"ת, ומכ"ש ז' תחתונות שלא היה בהם תיקון קוין ואור העינים שלא שייך בהם ענין חילוק מדרגה דב"ן לגמרי, כמ"ש בפמ"ס בענף ט"ו. ואם כן היו כולם זה למעלה מזה, ואין האחת נכנסת בתחומה של חברתה, כאמור.

ג) באופן שכל רגלי הפרצופין דאצילות בין דעתיק בין דא"א וכו' כולם שוים בסיומא: כבר נתבאר אשר כל ה"פ אלו דאצילות הן בחי' מ"ה החדש והן מבחי' הב"ן המה רק ה"פ דע"ב היוצאים מיוד דהויה פנימאה דב"ן הכולל, דהיינו ממסך דבחי"ג, אלא מסיבת התחלקות כל מדרגה לג' חלקים רת"ס, דהיינו עד לבחי' דרגה ג' דמלכות המסיימת לכל פרצוף, הנה מסבה זו נמשכה

בחי' אלו המלכים לעשות בחי' נוקבא אליו, שהם נקרא עתה ב"ן דההי"ן כנ"ל, לכן נאמר בו וימלוך תחתיו הדר ושם אשתו מהיטבאל, כמ"ש בזוהר דער השתא לא אידכר דכר ונוקבא כלל בר השתא, ובג"כ אתקיים כלא, דהשתא הוי דכר ונוקבא כדחזי, ונזכר באד"ר. והענין, כי הם בחי' מ"ה וב"ן כנ"ל, והשתא נקרא אדם, לפי שאדם כולל זו"ן, ולכן תמצא כי שם מ"ה בגימטריא אדם.

ה) וא"ת והלא בשם מ"ה לא נעשה רק הדבורין שבאצילות, ובחי' הנוקבא נעשה משם ב"ן, ואיך נקרא אדם. והענין הוא, כמ"ש כי שם מ"ה בצאתו היה מברר משם ב"ן ומחברו אליו ונתקן עמו, ונמצא כי אז היה אור הנוקבא טפל אליו, והיה יונק ממנו כדמיון הבן עם הבת. שהכל נקרא ע"ש הבן, והוא יורש הכל, ואינו נותן לבת אלא מה שיושב בעיניו כרצונו, וא"כ נמצא כי הבת טפלה וכלולה בבן, ולכן שם ב"ן שהיא הבת, נוקבא וטפלה לשם מ"ה שהוא הבן הזכר, והיא כלולה בו, כי שם מ"ה הוא המברר עמו, והוא נתקן ע"י המ"ה.

ו) ולכן כאשר מברר, הוא לוקח תחילה מה שמברר לעצמו, כנודע בסוד תרין עטרין דירית ברא, ב' חסדים וגבורות דמ"ה ודב"ן, ולבתר יהיב ברא לברתא בשעתא דמזדווג עמה, עטרה דגבורה. וכאילו נותן לה משלו דמי, ולכן הוא לבדו נקרא אדם, כלול תרווייהו.

ז) והרי עתה, כי ב' בחי' יש לנוק' דז"א: א', בהיותה כלולה בתחלה עם הזכר, הב', כשנפרדת ממנו, והוא נותן לה עטרה דגבורה. וזה סוד הכתוב ושם אשתו מהיטבאל בת מטרה. כי הנה בשם זה יש כללות מ"ה וי"ט, שהוא המלוי של ד' אותיות הראשונים שבו, כי אדם הוא שם מ"ה והנקבה י"ט בהיותה כלולה עמו, כי אז הנוקבא נקרא מילוי דשם מ"ה, גימטריא י"ט. כמו ענין אדם וחיה, כי אדם שם מ"ה, וכאשר היתה הנוקבא עמו היתה נקראת חו"ה, שהוא גימטריא י"ט, שהם בחי' מילוי דשם מ"ה, כי כל בחי' מילוי הוא גימטריא אלהים, שהיא בחינת הנוקבא, שהוא דינין. ובזה תבין למה בחי' הנוקבא היא תמיד דינין, והוא לפי ששרשה הוא בחי' המלכים שמתו, שע"כ נקרא מלכים, מלשון מלכות.

ח) ואמנם כאשר נפרדת מעליו ונעשה בחי' לעצמה, ואז שניהן בסוד בעל ואשתו, דכורא לחוד ונוקבא לחודה, אז נקרא מהיטבאל, כי שם זה נחלק למ"ה יטבאל, כי מ"ה הוא דכורא, וי"טבאל גימטריא ב"ן שהוא נוקבא, בהיותה לעצמה הוי"ה דההי"ן המתבסם עמו זה עם זה, דכורא ונוקבא, ולכן נקרא בשם טוב, להורות שיצא מהם הרע, והוברר מהם הטוב. וז"ש ואתבסמו דא בדא כו'.

*ט) ואמנם צריך לתת טעם אל הנ"ל, כי הרי אלו הנקודות הנ"ל הם בחי' ס"ג, ואיך יהיו גרועים וטפלים לשם מ"ה החדש, ויהיה מ"ה זכר, ונקודות ס"ג נקבה. ונודע בכמה מקומות, כי בחי' שם ס"ג גדול משם מ"ה. והתשובה היא, כי שם מ"ה החדש הנ"ל יצא מבחי' הזווג דע"ב וס"ג כנ"ל, לכן כיון שהוא נמשך מכח ע"ב עצמו, לכן הוא גדול מס"ג. ועוד טעם אחר, כי בשם מ"ה לא היתה בו מיתה ושכירה כמו שהיה בשם ס"ג עצמו. ועוד טעם ג', והוא, כי אלו בחי' נקודות לבד של ס"ג, אבל המ"ה החדש הוא כולל מנת"א כנ"ל, וכיון שיש בחי' טעמים, ודאי שהוא מעולה על הנקודות דס"ג, אבל לא על הטעמים דס"ג.

פנים מאירות

שה"ס הנקודות באור של גדלות. וב' אורות מ"ה וב"ן דא"ק הללו, ה"ס פנימי וחיצוני, זכר ונקבה, שהפנימי נמשך מע"ב, והחיצוני שה"ס ב"ן נמשך מס"ג, עש"ה. וזה אמרו כאן במ"ה החדש, שהוא ג"כ בחי' פנימי וזכר, שנמשך מע"ב, וע"כ נעשה למתקן ומשפיע אל הב"ן שהוא בחי' חיצוני ונקבה, שנמשכת מס"ג. כי ב"ן דא"ק חזר ויצא בבחי' פרצוף חיצון באצילות עם מ"ה החדש הזה, והבן היטב.

ותדע אשר אותה בחי' ב"ן דא"ק הגבוהה ממ"ה החדש, דהיינו ראש א' דב"ן הכולל שאין מ"ה מלבישו, היא אינה צריכה ואינה מקבלת שום תיקון ממ"ה החדש, ואדרבא היא משפעת למ"ה החדש בסוד אור מקיף, כמ"ש הרב בשער עתיק ע"ש.

ועוד טעם ג' וכו' וכיון שיש בחי' טעמים וכו' אבל לא על טעמים דס"ג: כבר נתבאר היטב לעיל בפמ"ס דף רע"ב וכאן בפמ"ס דף תרע"ד מעלת הפנימי שה"ס מ"ה על החיצון שה"ס ב"ן, משום שלפנימי יש לו ראש וג"ר מה שחסר זה בחיצון שה"ס ב"ן, ונודע שכל ראש נק' טעמים. וזה

ט) אלו הנקודות הנ"ל הם בחי' ס"ג ואיך יהיו גרועים וטפלים לשם מ"ה החדש וכו': כמ"ש בענה"ק, אשר מ"ה החדש הוא בחי' התפשטות ב' ותולדה לב"ן הכולל שה"ס הנקודות, המלבישו מפה דראש א' דב"ן ולמטה. ונמצא שב"ן תמיד גבוה ממ"ה החדש בבחי' אחת. כמ"ש הרב בע"ח בשער עתיק. ומקשה ע"כ, איך יהיה הב"ן נקבה למ"ה שהוא שפל ממנה.

שם מ"ה החדש יצא מבחי' הזווג דע"ב ס"ג וכו': ולכאורה קשה, הרי גם ב"ן יצא מזווג ע"ב ס"ג כמ"ש הרב לעיל בענף י"ז אמנם כבר נתבאר שם שכל אור זה שנמשך לב"ן מאור החדש שיצא מזווג ע"ב ס"ג חזר ונסתלק ממנו בסיבת שביה"כ, ולא נשאר מב"ן, אלא ממה שיש בו מתחילת אצילותו מאור העינים, דהיינו אור דרוח נפש לבד, כנ"ל, עש"ה.

וזהו שמתרץ, כיון שנמשך מכח ע"ב עצמו לכן הוא גדול מס"ג. פירוש, כמ"ש לעיל בפמ"א דף תר"כ ד"ה ובכל אשר אור חדש דבקע לפרסא והאיר בנקודים שיצא מכח ע"ב ס"ג, ה"ס מ"ה דא"ק, שהאיר בב"ן דא"ק

י' ועוד טעם ד', כי ס"ג יש בו גרעון גדול עתה, והוא, כי עדיין לא הושלם להתברר, כנודע, ולכן עתה מ"ה גדול ומעולה ממנו, אבל לע"ל, אשר יתוקן כל בחי' ס"ג ויחיו כל המלכים ויתבררו לגמרי, בסוד בלע המות לנצח, אז יחזור שם ס"ג לקדמותו ולתועלתו, (נ"א ולמעלתו), ושם ס"ג ישלש ויאיר בעולם, ואז

פנים מאירות

לבא אחר שיתוקן העולם אז יחזור שם ס"ג לקדמותו ומעלתו הקודמת שבטרם תיקון המ"ן. כלומר, שאותם נה"י דס"ג שה"ס מדת הרחמים יתעלו מנה"י הפנימים ויתבטל השיתוף דמדה"ר בדין, כי העולמות יוכלו לקבל ולהתקיים ממלכות דא"ק בלי שיתופא, כמ"ש לעיל בפמ"ס דף ל"ז ד"ה ובזה תבין בפירוש דברי הזוהר, ואין עוד אלהים עמדי דלית עמי שיתופא כלל.

וזה אמרו, ואז לא יהיה רק ב' אורות של ע"ב וס"ג. כלומר ע"ב דא"ק וס"ג דא"ק, דהיינו כל בחי' א"ק שבטרם צמצום נה"י דא"ק שאין שם אלא כלי אחד לכל עה"ס ואין שם ענין פנימי וחיצוני שה"ס זכר ונקבה המכונים מ"ה וב"ן, שז"ס חזרת העולם לתוהו ובוהו, כלומר לעולם הכתר שה"ס א"ק שנק' עולם התוהו, כנודע. ובזה יתבטלו כל היניקה והקיום לקליפות בסו"ה בלע המות לנצח ומחה ה' אל' דמעה מעל כל פנים.

ותבין שענין הדמעות הוא מלשון המשנה מדמע ומנסך, שהוא מסוד עליית מ"ן לנוק' עינים, שנעשה שם דימוע של מדת הרחמים בדין, אשר עליית מ"ן זה הוא שורש העולמות כנ"ל. וז"ס דחז"ל, הקב"ה מוריד שתי דמעות לים הגדול, פירוש, שמסוד הדימוע הנ"ל נמצא שכן מגיע השפע מחכמה שה"ס עינים, אל בינה דחכמה המכונה ים הגדול והבן זה. ומטעם זה הוטבע באדם שבעת התעוררותו

אמרו, שהב"ן חסר טעמים ואינו אלא בחי' נקודות, וע"כ מוכרח לקבל הארתו על ידי הפנימי שהוא מ"ה.

וזה אמרו, אבל לא על הטעמים דס"ג. פירוש כנ"ל, אשר מ"ה אינו מלביש על ראש א' דב"ן שה"ס הטעמים שלו, כי המה עומדים מחזה עד הטבור דא"ק ומ"ה החדש יוצא מפה דראש הזה, וע"כ מתחיל מטבור ולמטה כמ"ש בפמ"א דף תרי"ג. וע"כ ודאי שטעמים דס"ג דהיינו ראש א' דב"ן הכולל הוא מעולה מטעמים דמ"ה החדש.

י' ועוד טעם ד' וכו' אבל לע"ל וכו' ושם ס"ג ישלש ויאיר בעולם ואז יתבטל שם מ"ה: כבר ידעת, שכל ענין מ"ה וב"ן ה"ס התחלקות המדרגה לשתיים בסוד פנימי וחיצוני שזה נעשה מכח תיקון מ"ן ושיתוף מדת הרחמים בדין, אמנם מטרם ירדת נה"י דס"ג לנה"י הפנימיים דא"ק, לא היה שם ענין התחלקות המדרגה לפנימי וחיצוני הנק' מ"ה וב"ן, אלא בסוד דחז"ל שמתחילה נברא העולם במדת הדין, שה"ס בכלי אחד דמלכות דא"ק ובחי"ד, וראה שאין העולם יכול להתקיים שיתף עמו מדת הרחמים, שה"ס ירדת נה"י דס"ג המכונה מדת הרחמים אל נה"י הפנימיים שה"ס מלכות דא"ק המכונה מדת הדין, ונשתתפו זה בזה ונתקנו בזה בסוד מ"ן, כנ"ל בפמ"ס ענף ט', ואז יצאו משום זה ב' פרצופין פנימי וחיצוני, כנ"ל בפמ"ס דף רע"ג, והיה כל זה משום תיקון העולם, אבל לעתיד

יתבטל שם מ"ה, אשר זהו ענין חזרת העולם לתהו ובהו, כנזכר בדרז"ל
לימות המשיח ואז יתבטל מ"ה, ואז לא יהיה רק ב' אורות של ע"ב וס"ג,
ודי בזה.

פנים מאירות

ברחמים מתמלאים עיניו דמעות, והוא להיותם סוד השרש של מיין נוקבין משיתוף מדה"ר כנ"ל. וז"ס אשר לע"ל נאמר ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים. כי לא יצטרך עוד לזה בדומה לצדיקים של עתה, שאמרו ז"ל שהמה	ניזונים בזרוע, כלומר במדת הדין לבד כמו שהיה בטרם השיתוף והבן היטב. ובזה תבין דברי הרב במרשב"י דף ל"ג בראשית בסוף ביאור הזוהר בפסוק מי ברא אלה, בפירושו לדחז"ל ששערי דמעות לא ננעלו, עש"ה.
---	--

שער
התיקון

ענף מ"ד

א* אח"כ יצא שם מ"ה מהמצח דא"ק, והוא סוד טעמים, ונקודות הראשונות מס"ג נקרא עתה ב"ן, ונתחברו עתה מ"ה וב"ן, ומהם נתקנו כל הנקודות שהם המלכים שמתו, ושאר המלכים שלא מתו, שבין כולם נקרא אצילות, ועתה אחר התיקון נקרא ברודים, והוא שבא אחר הנקודים, וזש"ה עקודים נקודים ברודים.

ב) שם של מ"ה היוצא עתה ממצח החדש, יש בו טנת"א כמו ע"ב וס"ג: טעמים של מ"ה דכורא דעתיק, והטעמים דב"ן נוקבא דעתיק. ונקודה של מ"ה דכורא דא"א, ונקודות דב"ן נקודה דא"א. תגין דמ"ה או"א, אותיות דמ"ה זו"נ. (אך למטה כתבתי, שכל בחי' דמ"ה הוא דכורא, וכל בחי' ב"ן הוא נוקבא, וא"כ קשיא הא קאמר הכא דתגין דמ"ה או"א ואותיות דמ"ה הם זו"נ, ואפשר לומר דלא דק, אלא שאמת הוא כמ"ש למטה. ע"כ מהרח"ו ז"ל).

ג) ואם תסתכל תראה, כי כל אחד מה' פרצופים נחלק לב' ג"כ: הכתר של ע"ס ממנו נעשה עתיק וא"א, דהיינו עתיק עד ת"ת שבכתר, וא"א משם ולמטה. וכעד"ז חכמה ויש"ס, בינה ותבונה, וז"א ויעקב, ורחל ולאה.

ד) ואם תסתכל תראה, כי שם מ"ה הוא כללות כל השם, שהוא טנת"א של כל כללותו, ואמנם שם ב"ן אינו רק הנקודות דס"ג לבד, אלא שהנקודות אלו

פנים מאירות

ב) ואם כן קשיא הא קאמר הכא דתגין יתבאר בענפים הבאים בע"ה.

דמ"ה או"א וכו': כבר נתבאר זה בפנים מאירות ענף כ"ז עיין שם היטב ויתבאר עוד בעזרת השם לפנינו. וענין התחלקות טנת"א דמ"ה וב"ן בה' פרצופי האצילות,

ד) שם ב"ן אינו רק הנקודות דס"ג וכו': כבר נתבאר זה לעיל בפמ"א ענף מ"ב אות ז' ד"ה והענין עש"ה.

דס"ג נחלקים לטנת"א ג"כ, דכ"מ שנזכר טנת"א בשם ב"ן שהוא ס"ג כנודע, אינו רק בנקודות לבדו של ס"ג, הכוללים בהם טעמים ונקודות, ושמור כלל זה. (ה) נמצא, שכל אחד מהשמות הד' שהוא ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, הם: הא' טעמים, והב' נקודות, והג' תגין, והד' אותיות. וכל אחד מאלו הד' כולל כל הד' בחי' שהם טנת"א, אמנם בשם ס"ג מצינו תוספת א', כי גם בחלק הנקודה שבו, גם הוא כלול מד' בחי' טנת"א.

(ו) (מכאן עד סוף הענף מהרח"ו ז"ל). נמצינו למדין מהם, כי שם ב"ן הוא חלק הנקודה לבד דס"ג, וזהו השם של ב"ן נחלק לד' בחינות, ושאר בחי' של ס"ג שהם תגין ואותיות, אפשר שהם בבי"ע. כנלע"ד חיים להבין כפי הנ"ל.

ז) גם נלע"ד, כי שרשם אינם זולת ב' בחינות, שהם ע"ב ס"ג, והם שורש החסד ודין, ואמנם הע"ב כולל טנת"א, וכן הם"ג ג"כ, והטעמים דע"ב הם ברישא כנודע, והנקודות שלהם ממצחא ולמטה שהוא שם מ"ה, ושם זה כולל ג"כ טעמים ונקודות וכו'. נמצא הטעמים דע"ב הם נגד הטעמים דס"ג, ונקודות דע"ב הוא שם מ"ה במצחא, והם כנגד הנקודות של ס"ג שהם בעינים, וזה נקרא שם ב"ן.

ח) אמנם קשה לפי"ז, כי הרי נקודות הם ס"ג ולא מ"ה, א"כ היה ראוי שיצא ס"ג דע"ב שהם נקודה דע"ב, ולא מ"ה שהם תגין. ונשארו עתה תגין ואותיות דע"ב ותגין ואותיות דס"ג, ואיני יודע מה נעשה בהם, ואולי מהם נעשה בי"ע, ושמור כלל זה, שאפשר שהוא אמיתי, ויובן בו כמה דברים. או אפשר שמתגין ואותיות דע"ב ס"ג, נעשה מהם כלים של אצילות חדשים.

ט) (מהרח"ו ז"ל נסתפק לי ג' ספיקות באחר התיקון: או דשם ס"ג נשאר עיגולים, וממ"ה לבדו נעשה יושר לבדו דכל אצילות. או שתחלה יצא ס"ג דעגולים, ואח"כ בעת התיקון אז יצא גם היושר דס"ג ויושר דמ"ה, שהוא מהיטבאל מלך הח' הדר כלול זו"ן דמ"ה. ונשארו עגולים מס"ג לבד, ויושר ממ"ה ומס"ג, וע"כ הם"ג דיושר נקרא ב"ן, כי הם"ג דעגולים לא נשתנה שמו והוא ס"ג כבראשונה, אך היושר דס"ג נקרא ב"ן, או שתחלה יצאו עגולים דס"ג, ובתיקון יצאו יושר

פנים מאירות

(ו) שם ב"ן הוא חלק הנקודה וכו' תגין בפמ"א דף תרכ"ו ד"ה ועם זה תבין, ומשם ואותיות אפשר שהם בבי"ע: כבר נתבאר זה תדרוש.

דס"ג הנקרא ב"ן, וגם עגולים ויושר דמ"ה, ונתחברו עגולים דמ"ה ועגולים דס"ג, וכן יושר דמ"ה עם יושר דס"ג הנקרא ב"ן.

י) ומהקונטרס הגדול דא"ק משמע בהדיא, כי העגולים והיושר דס"ג שניהן יצאו תחלה אך שהיו בבחי' נפש, ואח"כ יצאו בתיקון רוח, שהוא עגולים דמ"ה ויושר דמ"ה, והוא פי' ד' קרוב לפי' ג' שנסתפקתי. והראיה, כי במיתת המלכים נכתב שם שהיו בדרך קוין, שנפלו אחורים דאו"א, שהג"ר לבדו היו בדרך קוין, וע"כ לא מתו אלא הז"ת. ונודע כי אין קוין אלא ביושר, וכן אין פנים ואחור אלא ביושר. ואמנם לפי שנכתב בראש הקונטרס שלא היה רצוננו לדבר כלל בעגולים אלא ביושר, לכן לא נתבאר שם ענין מיתת המלכים העגולים אלא דיושר לבד. ולכן לא נזכר בתקונים אלא דיושר. וכן נראה מקונטרס הקיצור, שכתב כי באח"פ לא יש רק יושר, אך בעין שהם הנקודים ובמצח יש יושר ועיגולים, והנה נראה, כי בעין לבדו שהוא ס"ג, וכן במצח לבד שהוא מ"ה, יש יושר ועגולים בכ"א מהם. ע"כ מהרח"ו ז"ל).

שער התיקון

ענף מ"ה

א* תחילה היו הי"ם כוללים כל עולם אצילות, עצמות וכלים, אלא שהעצמות היה שלם והכלים קטנים, ולכן מתו. פי' כי כלי נקודת עתיק היה חצי כתר (דעתיק), עד הטבור שלו, וכלי נקודת א"א היה חצי התחתון של הכתר, ובו נכללין כל הי"ם שלו. וכן בעתיק. וכלי אבא היה חכמה לבד, ובו כלולים כל הי"ם, וכלי אמא היה בינה לבד, ובו כלולים כל הי"ם שלה. וכלי זו"ן היו ז' כלים: הא' מחדס לבד, וב' מגבורה, ג' מת"ת, ד' מנצח, ה' מהוד לבד, ו' מיסוד לבד, הז' ממלכות לבד, וכל י"ם שלו כלולים בהם. וכלי המלכות היה של מלכות ממש שבה לבד, וכל הי"ם שבה כלולים בה.

ב) ועוד שינוי אחר היה בהם מקודם התיקון, כי כל אחד היה זה למעלה מזה ואין זו מתלבשת בזו כלל, ואז נמצא שהכל נקרא פרצוף אחד, וגם בלתי

פנים מאירות

מדרגה, כאמור. וכבר ידעת שג"ר דנקודים אלו המה ג' ראשים, כמ"ש בפמ"א בענף כ"ב שיש בכל אחד עשר ספירות, עש"ה. וכלי זו"ן היו ז' כלים וכו': והיינו רק ז' מלכיות, דהיינו בחי' עשיה של ב' מדרגות זעיר ונוקבי'. כמ"ש בפמ"א בענף כ"ז דף תפ"ב ונמצא שמג"ר לא היה אפי' המלכיות שבהם, אלא רק מז"ת היה לו ז' המלכיות מהם, וחסר לו גם ט"ס הראשונות מאותם הז"ת.

ב) ועוד שינוי אחר וכו': כבר נתבאר בפמ"א לעיל דף ת"י ד"ה ואמנם ע"ש.

א) אלא שהעצמות היה שלם והכלים הקטנים וכו' כי בלי נקודת עתיק וכו': כי נקודה א' דג"ר דנקודים נבחת לשנים, לעתיק וא"א. וכן ב' נקודות חכמה ובינה נבחנו לשתיים: מחצה העליון נק' או"א או חכמה לבד, או ע"ב, או כלי אבא. ומחציתם התחתון נק' ישסו"ת, או בינה לבד, או ס"ג, או כלי אמא. וכבר נתבאר לעיל בפמ"א דף תרי"ז ודף תר"כ ענין התחלקות כל מדרגה לשני חצאים על העינים עש"ה. ולפיכך נבחנו ג"ר דנקודים שהמה ג' מדרגות כח"ב, לשש מדרגות: עתיק ונוק', א"א ונוק', או"א וישסו"ת, אשר כל אחת היא אמנם חצי

התלבשות שום ספירה בחברתה, והיתה שיעור קומתה כמו שהוא עתה ממש כל אורך האצילות.

ג) ואחר כל התיקון, אז נתוספו ט' כלים וחצי תחתון בכתר דעתיק. וגם שנתלבשו ונתפשטו אלו באלו, ובזה נתרצבו הכלים לאין קץ, ויוכלו לסבול כל האורות, עד שנשארו בקומתן שוה.

ד) ונתוספו ט' כלים וחצי התחתון דכתר בא"א, וגם שנתלבשו אלו תוך אלו, וגם נתלבשו כל הכלים דעתיק בתוך כלים דא"א.

ה) ונתוספו ט' כלים באבא, זולת כלי החכמה שבה, שכבר היה בה מעיקרא, וגם נתלבשו אלו באלו, וגם נתלבשו כל הכלים דא"א ועתיק תוך כלים דאבא.

פנים מאירות

כנודע בענה"ק.

וזה אמרו כאן, ואחר כל התיקון אז נתוספו ט' כלים וחצי תחתון בכתר, וגם שנתלבשו ונתפשטו אלו באלו, ובזה נתרצבו הכלים לאין קץ ויוכלו לסבול כל האורות עד שנשארו בקומתן שוה, עכ"ל. ויורנו בזה שני עיקרים גדולים: א' אשר גם אחר כל התיקון שיתבטל שם מ"ה, מ"מ מזג המדרגות שיצאו בעולמות אבי"ע לא יחסרו משום זה כלל, כי כל המדרגות והפרצופין כולם ישארו לנצח. ועיקר ב' הוא, שיהיה מעלת כל אלו המדרגות מגדול ועד קטן בקומה שוה, אשר אפילו המדרגה התחתונה שבתחתית העשיה תגבה קומתה עד כתר דגופא דס"ג דא"ק שלמעלה מעולם הנקודים, באופן, שכל המדרגות שנשתלשלו ויצאו זה למטה מזה באורך עד סוף העשיה, נמצאים עולים ומלבישים זה על זה בעובי בקומה שוה, שבזה נמצאת הרחבה גדולה לאין קץ, מפני שכל הפרטים הרבים שנגלו ויצאו בכלהו עלמין אבי"ע בכל ההמשך דשתא אלפי שני, נמצאים מלבישים זה על זה בעובי עד כתר דס"ג דא"ק הקדום, שמתרבות קומות התחתונות בכלהו עלמין, והבן זה.

ג) ואחר כל התיקון אז נתוספו וכו' עד שנשארו בקומתן שוה: דהיינו כמו שאומר לעיל בסוף ענף מ"ג, שלעתיד לבא אשר יתוקן כל בחי' הס"ג, ויחיו כל המלכים ויתבררו לגמרי בסוד בלע המות לנצח, אז יחזור שם ס"ג לקדמותו וכו' עכ"ל. כי אז כל אלו המדרגות והפרצופין שנאצלו ויצאו מכח הנקודים ומכח מ"ה החדש בעלמין דאבי"ע, יתיחדו ויתקשרו כולם לפרצוף אחד המתחיל מחזה דא"ק ששם הפה של ראש הס"ג דא"ק שמלפני תיקון המ"ן, ויסתיים בנקודה דעוה"ז כמו א"ק הפנימי, דהיינו ממש כמו התפשטות א' דגופא דס"ג שהם ע"ס שלימות בקומה שוה שנתפשטו לבחי' תוך סוף דס"ג עד לנקודה דעוה"ז. וזסו"ה ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים, שז"ס ביטול שם מ"ה המתחיל מטבור דא"ק ששם בחינת נוקבי עינים דראש הא' דב"ן, אשר לעתיד יתבטל לגמרי הגבול הזה דנוקבי עינים ומצח שה"ס הטבור, מפני שאח"פ ישובו לקומה אחת עם הגלגלתא ועינים בנצחיות כמו שהיה בטרם עליית מ"ן לנוקבי עינים, שגופא דס"ג היה מתחיל מחזה דא"ק, וכולהו ע"ס גלגלתא עינים ואח"פ המה בקומה שוה עד החזה,

(ו) ונתוספו ט' כלים באמא, זולת כלי הבינה שבה, שכבר היה בה מעיקרא, וגם נתלבשו כל כלים: דעתיק, ודא"א, ודאבא בתוכה.

(ז) ונתוספו בז"א ג' כלים הראשונים דכח"ב וכלי האחרון דמלכות, זולת ו' כלים דו"ק שכבר היה בו, ולא עוד אלא שכל כלי שבו כלול מכל הי' כלים כגודע, וכן בכל שאר הפרצופים, והבן זה. ונתלבשו אלו באלו, וגם נתלבשו כל הכלים: דעתיק, ודא"א, ודאו"א בתוך ז"א.

(ח) ונתוספו ט' כלים הראשונים בנוקבא, זולת כלי מלכות שבה שכבר היה בה מעיקרא, וגם נתלבשו אלו באלו, וגם נתלבשו כל כלים: דעתיק, ודא"א, ודאו"א, וז"א, בתוך כלים שלה. וכבר ידעת שמלבד שהם י' כלים גמורים בכל פרצוף, וגם כל כלי מהם כולל י' כלים וכו'. ונמצא כי יוד כלים נתרחבו לאין תכלית, ושיעור קומתן לא נשתנה, כי הרי נתלבשו זה תוך זה, והבן זה מאד מאד, ובזה יוכלו לסבול האורות.

(ט) והרי נתבאר, מה שהיה קודם התיקון ומה שהיה אחר תכלית כל התיקון, אבל באמצע, היו שינויים רבים, כי התחילו להתקן מעט מעט. כי כשנתקן עתיק, נתקן כל בחי' עתיק שיש בכל הי"ס שממנו ולמטה. וכשנתקן א"א נתקנו כל בחי' כתרים, שיש בכל הכלים ממנו ולמטה, ונעשה הכלים דכתרים בהם. וכשנתקנו או"א, נתקנו כל בחי' כלים של חו"ב, שיש מהם ולמטה. וכשנתקן ז"א, נתקנו כל הכלים של ו"ק שיש מהם ולמטה בכל כלי מהם. וכשנתקן הנוק' שהיא מלכות, נתקנו כלים של מלכות בכל כלי מהם, ואז נתקנה הנוקבא. הרי ביארנו דרך כלל.

פנים מאירות

ונתתקנו והלבישו זה לזה בעובי בקומתן שוה, אבל באמצע היו שינויים רבים, כי התחילו לתקן מעט מעט מעילא לתתא. עד"מ כמו אדם הטובע בטיט עד למעלה ראש, שמתחילה מוציאים ראשו ואח"כ גופו ואח"כ רגליו, כמו כן אותו פרצוף ז"ת הנולד בעולם הנקודים שהיה נמשך עד לנקודה דעוה"ז אשר נשבר ומת ונתפזרו ניצוציו בבי"ע ונתגלה הקלי' כנ"ל, הרי תיקונו להחזירו לקומת אצילות כמלפנים, שמתחילה נמשך

(ט) והרי נתבאר מה שהיה קודם התיקון ומה שהיה אחר תכלית כל התיקון אבל באמצע היו שינויים רבים וכו': כי קודם כל התיקון היו ג' ראשונות רק חצאי מדרגות, ולז"ת לא הגיע להם כלום מאור עינים, וע"כ לא היה בהם רק ז' מלכיות, והיו חסרי ט"ר אפי' מכל אחת מז"ת, ומג"ר לא היה להם כלום. גם נתבאר מה שהיה אחר תכלית כל התיקון, אשר כל המדרגות שיצאו בהמשך שיתא אלפי שני זה למטה מזה באורך, עלו

(י) עוד שורש א' בתיקון ז"א, וממנו נלמד לכל השאר, כי אינו דומה עת תיקון ג' תחתונים, לעת תיקון ג' אמצעים ולעת תיקון ג"ר. והנה הז"ת, הז' כלים שבו הם היו באופן זה, כי תחלה היו ז' כלים, וכל כלי מהם היה אחד לבד: חסד מחסד, וגבורה מגבורה, ת"ת מת"ת, נצח מנצח, הוד מהוד, יסוד מיסוד, מלכות ממלכות. ובעיבור, ניתוספו נה"י בכל א' שבכל כלי וכלי שבהם שבו כלים. אח"כ ביניקה, נתוספו חג"ת בכל כלי מהם מן הז' כלים הראשונים. ואח"כ במוחין נתוספו ג"ר בכל א' מז"ת. ועוד נתוסף גידול אחר, והם ג' כלים ראשונים כל א' כלול מ', וכל זה נעשה בגדלות האמיתית.

(כ) והנה ג' כלים הראשונים, יש בהם: אחור, ואמצע, ופנים. ובג' כלים האמצעים ג"כ ג' לבושים, וכן בג' כלים התחתונים ג"כ ג' לבושים.

(ל) ונמצא, כי בעיבור נעשה כלים דאחוריים לבד בג' תחתונים דנה"י, כל כלי כלול מנה"י ומלכות שבו, כי קודם העיבור לא היו רק ג' כלים דאחור: זה מנצח

פנים מאירות

הראש ונתקן ואח"כ גופו ואח"כ רגליו, כלומר, מעילא לתתא. וזה אמרו, כשנתקן עתיק נתקן כל בחינת עתיק שיש בכל הי"ס שממנו ולמטה. כלומר, שלא נתקנו כולם בבת אחת, אלא מתחילה הראש, ומתוך שכבר נחלק לב' חצאים, נתקן מתחילה חציו העליונה שה"ס עתיק, ואז עדיין לא נתקן מא"א ואו"א וזו"נ כלום, עד שנגמר בחי' עתיק. ואח"כ חצי הראש התחתון וכו' עד"ז. וכן כשנתקן עולם אצילות, עדיין לא נתקן מבי"ע כלום. כדברי הרב לעיל בענף מ' ע"ש, ויתר דברי הרב כאן יתבארו במקומם בע"ה.

דאחוריים, וביניקה קונה כלים אמצעים, ובמוחין קונה כלים דפנים. ואלו ג' בחי' נק' ג"כ לבושים, משום שמתלבשים זה בתוך זה. וזה אמרו, שבג' כלים הראשונים יש בהם אחור ואמצע ופנים: פירוש, שבבחי' הראש שהם חב"ד, יש להם ג' לבושים זה בתוך זה שנק' אחור אמצע ופנים. וכן בבחי' התוך שהם ג' כלים אמצעים יש בהם ג' לבושים שנקראים אחור אמצע פנים. וכן בבחי' הסוף יש בהם ג' לבושים אחור אמצע ופנים, אשר בחי' האחור משיג מכח העיבור, ובחי' האמצעיים משיג מכח היניקה, ובחי' הפנים משיג רק בביאת המוחין והג"ר, כנ"ל.

(כ) והנה ג' כלים הראשונים יש בהם אחור ואמצע ופנים וכו': פי', כל פרצוף נבחן על רת"ס: שג' כלים הראשונים המה בחי' ראש וחב"ד, וג' כלים האמצעים המה בחי' תוך וחג"ת, וג' כלים התחתונים המה בחינת סוף ונהי"מ. ועוד יש להבחין בכל פרצוף בחי' עיבור יניקה מוחין: שבעיבור קונה כלים

(ל) ונמצא כי בעיבור נעשים כלים דאחוריים לבד וכו': כי לעולם יש בו בז"א ששה כלים חג"ת נה"י אפי' בעיבור, אלא המה רק שש מלכיות שבהם לבד, דהיינו מלכות דחסד, מלכות דגבורה וכו'. ונמצא שבכח העיבור נעשה ג' כלים דאחוריים שנק' נה"י בכל אחד ואחד, כי נתוספו לו נה"י בחסד ונה"י

לבד, וזה מהוד לבד, וזה מיסוד לבד. [וע"י העיבור ניתוספו כלי נהי"מ בכל אחד מהם.] ובחג"ת ניתוסף ע"י עיבור ג' כלים בכל כלי מהם, כי תחלה היו ג' כלים דאחור: זה מחסד לבד, וזה מגבורה לבד, וזה מת"ת לבד, כנ"ל, וע"י העיבור נעשה ג' כלים דאחור בכלי החסד, והם חסד ונהי"מ שבו. וג' כלים דאחור בכלי דגבורה, והם גבורה ונהי"מ שבו. וג' כלים דאחור בכלי הת"ת, והם ת"ת ונהי"מ שבו. אך בג"ר לא היה עדיין שום כלי כלל ועיקר.

מ) וביניקה נתוסף כלי דגבורה ות"ת, בכלי חסד. ובכלי גבורה, נתוספו כלי חסד ות"ת. ובכלי ת"ת נתוספו כלי ח"ג. ובכלי הנה"י, חג"ת בכל א' מהם. הרי הם ו' כלים, כל א' כלול מז"ת.

נ) ובגדלות נתוספו ג"ר בכל כלי וכלי מז' כלים תחתונים, ונתוספו לגמרי עוד ג' כלים ראשונים, כל אחד כלול מ' כלים גמורים.

פנים מאירות

יש לו מכבר, ויש לו ו"ק שלימים גם בגבורה ועד"ז בכולם. נמצא שכבר יש לו עתה ל"ו כלים, כי כל קצה קונה ו"ק שלימים. ועדיין יסוד ומלכות נחשבים לאחד, כנ"ל עש"ה. נמצא שיש לו עתה ב' בחי' נפש רוח: נ"ר דנפש, נ"ר דרוח.

נ) ובגדלות נתוספו ג"ר בכל כלי וכלי מז' כלים תחתונים ונתוספו לגמרי עוד ג' כלים ראשונים: דעד כאן עדיין חסר לו בחי' ג"ר דששה הקצוות גופייהו, כי אין לו רק חג"ת נהי"מ בכל כלי מהו"ק, שחג"ת נהי"מ דנהי"מ ה"ס נפש רוח דנפש. וחג"ת נהי"מ דחג"ת ה"ס נפש רוח דרוח. נמצא שחסר לו ג"ר דנפש רוח עצמם וגם ג"ר הכוללים: נרנח"י דנשמה, נרנח"י דחיה, נרנח"י דיחידה. לכן נתוספו לו עתה ע"י ביאת המוחין ג"ר, נהי"מ בכל קצה. וא"כ נשלמו ע"ס בכל קצה, דהיינו ששים ספירות. ונשלמו ב' המדרגות דנפש ורוח, שכבר יש לו עתה נרנח"י דנפש, ונרנח"י דרוח. ועדיין חסרים לו ג"ר

בגבורה ונהי"מ בת"ת ונהי"מ בנצח ונהי"מ בהוד ונהי"מ ביסוד, וא"כ יש לו עתה ד' כלים נהי"מ בכל קצה וקצה מששה הקצוות, דהיינו: נהי"מ בחסד ונהי"מ בגבורה וכו', כי ששת המלכיות דו"ק היה לו מתחילה משורשו שבנקודים, ונתוסף לו שש בחי' נהי"מ לכל קצה מהו"ק בכח העיבור בכאו"א, וכל שש בחי' נהי"מ אלו נק' כלים דאחוריים, ומשיג עתה ח"י כלים, כי יסוד ומלכות נחשב כאן לאחד, דכל זמן שאין זווג במסך נבחנים יסוד ומלכות לאחד. ונמצא שיש לו עתה ב' נפשות: נפש דנפש, נפש דרוח.

מ) וביניקה נתוסף כלי דגבורה ות"ת בכלי החסד וכו': כלומר, כי כבר השיג מכח העיבור שש בחי' נהי"מ בחג"ת נהי"מ שלו, כנ"ל. ונמצא שיש לו מכבר בכלי החסד ד' ספירות נהי"מ דספירת חסד, ועתה ע"י יניקה יתוספו לו עוד ג' כלים אמצעים שנק' חג"ת דחסד וא"כ יש לו ששה כלים בחסד גופיה. ועד"ז נתוספו לו חג"ת בכלי דגבורה, ונהי"מ

הכוללים, שבכל אחד ע"ס כמו לו"ק הנ"ל. וזה משיג ג"כ ע"י ביאת המוחין ואז יש לו צדיק ספירות, ונשלמת קומתו בבחי' ראש ונשמה, ונמצא שיש לו עתה שלש מדרגות שלימות: נרנח"י דנפש, נרנח"י דרוח, ונרנח"י דנשמה.

באופן, שמצד שרשו מנקודים אין לו אלא שש מלכיות דו"ק, ונוסף לו ע"י עיבור ג' כלים דאחוריים שנק' נה"י בכל אחד מהם, ויש לו ח"י כלים דאחור. וניתוסף לו ע"י יניקה ג' כלים אמצעים בכל קצה שנק' חג"ת בכל קצה, ויש לו עתה ששה ושלשים כלים: שהם ח"י דאחור ח"י דאמצעים. ונתוסף לו

בגדלות עוד ג' כלים דפנים דכל קצה שנק' חב"ד, ובזה נשלמים הו"ק בע"ס ויש לו ששים כלים, וכאן גם המלכיות בחשבון, והם: שש מלכיות, ח"י דאחור, ח"י דאמצעים, ח"י דפנים. וכל זה עדיין בחי' גוף בלי ראש, שסוף סוף אין לו אלא חג"ת נה"י שבכל אחד מהם עשרה כלים, וע"כ נתוסף לו עוד ע"י גדלות גם ג' כלים חב"ד דנשמה שבכ"א מהם ע"ס, ואז יש לו ראש שה"ס נרנח"י דנשמה, ואח"כ ע"י גדלות ב' משיג נרנח"י דחיה ואח"כ ע"י גדלות ג' משיג נרנח"י דיחידה, כמ"ש בענפים הבאים בהרחבה בע"ה.

שער התיקון

ענף מ"ו

*(א) פרמי תכלית התיקון כנ"ל ע"פ הדרושים הנזכר הוא זה אחר תכלית העיון. הנה כל האצילות שהם ה' פרצופין נעשין מב' בחי' שהם: שם מ"ה, וב"ן שהיה נקרא תחלה שם ס"ג, ולהיותה בחי' נקודות דשם ס"ג, לכן נקרא שם ב"ן עולם הנקודות, וזכור זה. ושם מ"ה זכר ושם ב"ן נוקבא, וזה רוח וזה נפש.

פנים מאירות

ובאמור תמצא הפרש גדול בין הכלים דמ"ה החדש ובין הכלים הנבררים ועולים מבי"ע בסוד מ"ן, כי בכלים דמ"ה החדש אין בהם כלום מבחי' ס"ג דעליון, ואין בהם מהעליון אלא חו"פ לבד, משא"כ בכלים העולים מבי"ע בסוד מ"ן שהמה מכלים הישנים דע"ס דנקודים, אשר יש בהם גם מבחי' ס"ג דעליון כנ"ל, ונמצאים ע"כ חשובים יותר בבחי' אחת מהכלים דמ"ה החדש, דהיינו בבחי' הס"ג שישנם בכלים דב"ן ונחסרו מהמ"ה החדש, כאמור.

וזה אמרו, שכל האצילות שהם ה"פ נעשים מב' בחי', שהם שם מ"ה וב"ן שהי' נק' תחילה שם ס"ג. ויורנו בזה, שיש להבחין ע"כ בה"פ אצילות כל אלו השינויים הבאים לסיבת הפרש זה שנמצא בב"ן, אשר יש בכלים שלו בחי' ס"ג דעליון, שבזה הוא חשוב בבחי' אחת מהמ"ה.

(א) נעשין מב' בחי' שהם: שם מ"ה, וב"ן שהי' נק' תחילה שם ס"ג: כבר נתבאר לעיל ב' טעמים על מה שע"ס דנקודים נק' בשם ס"ג ע"ש. ויש עוד להוסיף כי ע"כ מכונים בשם ס"ג כלפי מ"ה החדש, שהוא ע"פ הבחן היציאה לבר מהמדרגה, כי בב"ן הכולל נחלקה המדרגה לשתיים: שבחציה העליונה נשארו גולגלתא ועינים, ואח"פ שהם ס"ג מ"ה ב"ן יצאו לבר מהמדרגה של ראש לבחי' חג"ת וגוף כנ"ל, ונמצא שגם בחי' ס"ג דעליון יוצאת ומצטרפת למדרגה התחתונה, משא"כ במ"ה החדש שמתחלק לשלשה שגם חו"פ מתחלקים מכללות אח"פ שיצאו לבחי' חג"ת הנז' ויוצאים לבחי' נה"י וסוף הגוף, כנ"ל בפמ"א דף תרכ"ט ד"ה וכבר וע"כ נבחנת המדרגה התחתונה שאין שם מבחי' ס"ג דעליון שהם אוזן, אלא רק חו"פ לבד שה"ס מ"ה וב"ן.

ב) והנה עתיק יש בו שם מ"ה דכורא שבו וב"ן נוקבא שבו. וכן א"א מ"ה דכורא וב"ן נוקבא, אך משם ואילך לא היה כך, והיו שם ב' שינויים ושניהן אחד. והענין, כי בא"א ועתיק היה הזכר והנקבה שבכל פרצוף מהם מחוברים יחד בפרצוף א', כי עתיק הוא ונוקבא פרצוף א', לכן הזכר היה ממ"ה לבדו, והנוקבא מב"ן לבדו, וכן הענין בא"א. אך משם ואילך, נפרדו זכרים מהנקבות, כי אבא זכר ואמא נקבה, ואינם מחוברים כמו עתיק וא"א, אמנם הם נפרדים בב' פרצופים: זכר לעצמו ונקבה לעצמה. וגם בזה גרם שינוי אחר, כי כיון שהם נפרדין, אם יהיה הזכר ממ"ה לבדו והנוקבא מב"ן לבדה, יהיה פירוד גמור ביניהן, ואין שם מתוק הדינין. ולכן מוכרח שיהיה הזכר כלול ממ"ה וב"ן: חסד דין, וכן הנוקבא כלולה ממ"ה וב"ן: חסד דין. ועם זה יהיה בין הזכר ובין הנקבה קצת חיבור, אע"פ שאינן חיבור גמור בזכר ונקבה, כמו פרצוף עתיק או בפרצוף א"א, וכן הענין בזו"ן.

ג) נמצא כי כפי זה, הם ד' זכרים וד' נקבות כוללים האצילות, ואמנם ב' זכרים וב' נקבות העליונים, כל זוג מהם פרצוף א': והזוג הא' הם פרצוף א' הנקרא עתיק, והזכר מ"ה לבדו, והנוקבא ב"ן לבדה. והזוג הב', הם פרצוף א' דא"א והזכר מ"ה לבדו, והנוק' ב"ן לבדה. אך הזוג הג' או"א: ב' פרצופים זכר ונקבה, והזכר מעורב ממ"ה וב"ן, והנוק' ממ"ה וב"ן.

ד) נמצא כי כל כללות האצילות נעשה ממ"ה וב"ן בכללותם, ואמנם כל אחד מאלו יש בו ד' בחי', כי שם מ"ה יש בו: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וכן בשם ב"ן יש

פנים מאירות

שהוא אור הנפש, כדברי הרב שלפנינו, אלא שב"ן דעתיק אינו בבחי' שמאלא, כמ"ש בענף הבא בע"ה. וכן ענין זכרים ונקבות הנפרדים יתבאר שם בע"ה.

ד) בשם מ"ה יש בו ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן וכן בשם ב"ן יש בו וכו': וצריך שתבחין תמיד בענין ע"ב ס"ג מ"ה וב"ן שמביא הרב, באיזו בחינת עסמ"ב מדבר, כי יש הרבה בחי' של עסמ"ב כמו שנתבאר בענף ק. והנה כאן מדבר בעסמ"ב של ד' בחי' טנת"א: שע"ב הוא טעמים. וס"ג נקודות. ומ"ה תגין. וב"ן

ב) והנה עתיק יש בו שם מ"ה דכורא שבו וכו': כבר נתבאר לעיל בפמ"א דף תפ"א ד"ה אין שאין לך שום ניצוץ באבי"ע שלא יהיה כלול ממ"ה וב"ן, משום שהזוג דאור העליון נעשה בשניהם בבת אחת, ע"ש כל ההמשך. וזה אמרו שבעתיק יש מ"ה וב"ן, וכן בא"א מ"ה וב"ן. ואע"פ דלית שמאלא בעתיק וכוליה ימינא, מ"מ בהכרח שהזוג נעשה על מסך הכלול משניהם, וא"כ יש בו מ"ה וב"ן שה"ס פנימי וחיצון זכר ונקבה, כמ"ש בפמ"א דף תרל"ב ד"ה שם שבפנימי יש בו אור דרוח שהוא אור הזכר, ובחיצון רק אור דנקבה

בו: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. והנה הזכר דעתיק, לקח ע"ב דמ"ה שהוא כתר דמ"ה, ונוקבא, לקחה חצי עליון דע"ב דב"ן שהוא חצי כתר דב"ן. ודכורא דא"א, לקח ס"ג דמ"ה שהוא חכמה. ונוקבא, לקחה החצי תחתון דע"ב דב"ן שהוא חצי תחתון דכתר דב"ן. ואבא דכורא, לקח חצי מ"ה דמ"ה שהוא קו ימין, וחצי

פנים מאירות

לב"ן שאצל מ"ה נחשבים עתיק וא"א לב' מדרגות נבדלות, אמנם או"א וישסו"ת נבחנו שניהם למדרגה אחת. והפכי לו ב"ן, שאצלו יהיה עתיק וא"א מדרגה אחת, אמנם או"א וישסו"ת המה שתי מדרגות נפרדות, יתבאר לקמן בענף הבא בע"ה.

ואבא דכורא לקח חצי מ"ה דמ"ה וכו' ואמא נוק' לקחה חצי מ"ה דמ"ה וכו': דהיינו כנ"ל, שאו"א וישסו"ת הם שניהם מדרגה אחת אצל מ"ה, שה"ס ראש הג' שנק' בינה. וזה אמרו, שאבא דכורא שה"ס או"א שנק' ג"כ ביחד בשם אבא, לקח קו ימין שהוא חח"נ וחצי קו אמצעי שהוא דת"י של מ"ה דמ"ה שנק' בינה דמ"ה. ואמא נוקבא, שה"ס ישסו"ת שנק' לפעמים ביחד בשם אמא, לקחה קו שמאל שהוא בג"ה וגם חצי קו האמצעי שהוא דת"י של מדרגת בינה דמ"ה.

וצריך שתבין מה שאו"א וישסו"ת נק' לפעמים רק או"א לבד, דהיינו שאו"א יחד נק' אבא וישסו"ת נק' אמא. והענין, כי באמת הם מדרגה אחת, דהיינו בחי' ע"ס דראש הג' דמ"ה שנק' גלגלתא עינים ואח"פ, אלא בהיותם בקטנות אז נחלקו לב' חצאים: שחציו העליון דהיינו כתר וחכמה נק' או"א עילאין, וחציו התחתון דהיינו בינה וזו"נ נק' ישסו"ת, וזהו במקורו של הב"ן שנחלק למחצה. ומקורו של המ"ה נמצא שגם ישסו"ת בעצמו שה"ס אח"פ דבינה דמ"ה מתחלק ג"כ לב', שבחינת בינה שנק' אוזן נשאר עכ"פ בראש דישסו"ת, ובחי' ז"ת שנק'

אותיות. טעמים, ה"ס ראש הא' וכתר. נקודות, ה"ס ראש הב' וחכמה. תגין ה"ס ראש הג' ובינה. ואותיות, ה"ס ז"ת וגופא שהם זו"נ.

והנה הזכר דעתיק לקח ע"ב דמ"ה וכו': פירוש, כבר נתבאר דאע"פ שאורות דמ"ה וב"ן יוצאים מזווג אחד מאור העליון, מ"מ יש ביניהם הפרש ע"פ ערכי הכלים, אשר כלים דב"ן נמצאים גבוהים בבחי' אחת מכלים דמ"ה, כנ"ל בפמ"א ע"ש. וע"כ מצד מ"ה נבחנו עתיק וא"א לב' ראשים, שעתיק ה"ס ראש הא' שנק' טעמים או כתר, וא"א ראש הב' שנק' נקודות או חכמה. אמנם מצד ב"ן הם שניהם בחי' טעמים או כתר, אלא הם רק ב' חצאי מדרגות, לסבת ב"ן שמתחלק על שנים כנ"ל. וע"כ יהיה חצי העליון דמדרגת כתר לבחי' עתיק, וחצי התחתון לבחי' א"א. וב' הפרצופין או"א וישסו"ת נמצא להיפך, שמצד מ"ה המה רק פרצוף אחד, דהיינו ראש הג' או בינה, באופן שעתיק דמ"ה ה"ס ראש א' וכתר, וא"א דמ"ה ראש ב' וחכמה, ואו"א וישסו"ת דמ"ה ראש ג' ובינה. אמנם מצד ב"ן נמצאים או"א וישסו"ת נבחנו לב' ראשים: אשר או"א דב"ן ה"ס ראש הב' וחכמה. וישסו"ת דב"ן ה"ס ראש הג' ובינה. באופן, שעתיק וא"א דב"ן הם שניהם ראש א' וכתר דב"ן. ואו"א דב"ן ראש הב' וחכמה דב"ן. וישראל סבא ותבונה ראש ג' ובינה דב"ן. אמנם בז"ת שהם זו"נ דאצילות, המה סוד גופא בין למ"ה ובין לב"ן. וענין ההפכיות שבג"ר הנ"ל הנמצא בין מ"ה

האמצעי של בינה דמ"ה. ואמא נוקבא, לקחה חצי מ"ה דמ"ה שהוא קו שמאלי וחצי קו אמצעי דבינה דמ"ה.

פנים מאירות

או"א עי' בראש, ובחי' יש"ס השני בגוף, שהוא חצי המדרגה הימנית דבינה דמ"ה לארכה. ועד"ז אמא נוקבא: חצי המדרגה השמאלית, דהיינו ג"כ א' וחצי קו מצד השמאל, שראשה מישסו"ת הראשונים וגופה מהתבונה כנ"ל. וטעם עליית חצאי המדרגות וחיבורם ע"ד הזה יתבאר לקמן בע"ה.

ובזה תבין דברי הרב בע"ח שער כ' פרק יוד וז"ל: הנה אבא לוקח משם מ"ה מבינה שבו, הכתר והחכמה שביוד ספירות דבינה זו, ואמא לוקחת בינה דבינה דמ"ה, ויש"ס לקח ו"ק דבינה דמ"ה וכו', ותבונה לוקחת מלכות דבינה דמ"ה, עכ"ל עש"ה. שלכאורה הדברים סותרים למ"ש כאן הרב, אשר ע"ס דבינה דמ"ה נחלקו לארכם בין או"א לבדם.

ובמתבאר תבין היטב, אשר שם מדבר בשעת קטנות, שאז ע"ס של המדרגה דבינה דמ"ה, מחולקים על ג' שלישים. וע"כ אומר שם, שאבא לוקח כתר וחכמה שביוד ספי' דבינה זו, שה"ס גלגלתא ועינים דראש הג' הנק' בינה דמ"ה, והם נק' או"א עילאין דקטנות. אמנם כיון שבגדלות ה"ס ראש אבא, ע"כ אפשר לכנותם ג"כ בשם אבא. וזה אמרו, אשר אמא לוקחת בינה דבינה דמ"ה, שה"ס האוזן דראש הג' הזה, והם נק' ישסו"ת הראשונים דקטנות כנ"ל. אמנם כיון שבגדלות המה נעשים לראש אמא כנ"ל, ע"כ אפשר לכנותם בשם אמא.

וזה אמרו, ויש"ס לקח ו"ק דבינה דמ"ה. ותבונה לוקחת מלכות דבינה דמ"ה. שה"ס חוטם פה דראש הג' הנק' בינה דמ"ה, שחוטם ה"ס ז"א הכולל ו"ק: חג"ת נה"י,

חו"פ יוצאים לבחי' גוף לגמרי. באופן, שמדרגה אחת שנק' בינה ומ"ה דמ"ה, מתחלקת לג' שלישים: שכו"ח דבינה דמ"ה נעשו או"א עילאין. ובינה לבדה מבינה דמ"ה נעשו לראש דישסו"ת. וז"ת דבינה דמ"ה נעשו לבחי' גוף וסיוס, והמה מכוונים ג"כ ישסו"ת שניים.

וכבר ידעת אשר בעת הגדלות חוזרים חצאי המדרגות ומתחברים כמקודם התחלקותם, ואז נבחן אשר אבא דכורא לוקח כתר וחכמה של המדרגה, דהיינו כל חלק או"א עילאין דקטנות וזהו לראש שלו, גם לוקח בחי' ו"ק דישסו"ת השניים, דהיינו ז"א שבהם ונעשה לבחי' גוף דאבא. וכנגדו לוקחת אמא נוקבא בחי' ראש דישסו"ת הנז' שה"ס בינה דבינה דמ"ה, כלומר שעולה ממקומו למעלה לקומת או"א עי' ומתתקן לצד שמאל מבחי' אבא, ונוקבא לאבא עילאה. ובחי' תבונה השניה הנ"ל עלתה ג"כ ומתתקנת לבחי' גוף לאמא נוקבא.

באופן, שכל ששה הפרצופין שהם ג' שלישי המדרגה של ע"ס דבינה דמ"ה, דהיינו: או"א עי' שהם כו"ח דע"ס אלו וישסו"ת הראשונים שהם בינה דע"ס אלו וישסו"ת השניים שהם זו"נ דע"ס אלו, נמצאים מתיחדים כולם למדרגה אחת ראש וגוף שנק' או"א לבד, שצד ימין דהמדרגה כולל או"א עילאין בראש ויש"ס השני בגוף ונקרא אבא דכורא. וצד שמאל דהמדרגה כולל ישסו"ת הראשונים בראש ותבונה השניה בגוף ונק' אמא נוקבא.

וזה אמרו, שאבא דכורא לקח קו ימין וחצי קו אמצעי דבינה דמ"ה. דהיינו בחי'

ה) ואמנם משם ב"ן היה באופן אחר, כי אבא לקח חכמה: ס"ג דב"ן. ואמא לקחה בינה: מ"ה דב"ן. וז"א לקח ו"ק דב"ן דמ"ה, וו"ק דב"ן דב"ן. ונוקבא לקחה מלכות דב"ן דמ"ה, ומלכות ב"ן דב"ן. והנה שם מ"ה יש בו: פנים ואחור, פנימי וחיצון, וכל זה בכלים. וכן באורות: אחור ופנים, פנימי ומקיף, והבן זה מאד.

ו) והנה המלכים שמלכו בארץ אדום, הם י"ס דב"ן הכולל הנ"ל, ונקודה ראשונה היא כתר דב"ן, והיא נוקבא דעתיק ודא"א. ונקודה ב' הוא אבא: צד ב"ן שבו. ונקודה ג' אמא: צד ב"ן שבה. וכל אחד מג' נקודות אלו, היו כלולים מי' נקודות שלימות, אך אח"כ יצאה נקודה הד' ולא יצאה כלולה מי' נקודות, רק בו' נקודות התחתונות שבה לבד, ולכן נק' בשם ו' נקודות, ועם ג"ר הרי ט' נקודות. אח"כ יצאה נקודה ה', ולא יצאה כלולה מי' נקודות שלה, רק נקודה א' לבד חלק עשירית שבנקודה ההיא. הרי נמצא, ששרשם אינם רק ה' נקודות, ונקרא י' נקודות דב"ן, ואלו יצאו ראשונה ונשברו ומתו.

ז) ודע, כי לא די אלו שיצאו בבחי' האצילות שהם הפנים דב"ן, אלא גם אחוריהם שהם בי"ע יצאו עמהם. ודע, כי גם באצילות יש פנים ואחור, אך כולם נקראו פנימים בערך בי"ע שהם חיצונות. והענין כי בבריאה היה חיצונית הפנים דב"ן, ויצירה חיצונית דאחוריים דב"ן, ועשייה חיצונית יותר חיצון דאחוריים דב"ן, וכאשר נשברו, לא נתקנו כל מה שנשברו רק מעט, ולא יושלמו להתברר עד ביאת המשיח בב"א.

פנים מאירות

ופה ה"ס מלכות. והמה בחי' ישסו"ת השניים	שה"ס חוטם לגופו, ואמא נוטלת תבונה
דגופא כנ"ל. שבשעת גדלות נוטל אבא יש"ס	שה"ס פה לגופה, כנ"ל, וזכור זה.

פנים מסבירות לענפים ל"ח עד מ"ה

הקדמת עולם התיקון וענין מ"ן ומ"ד

דעוה"ז. וקו זה מכונה בשם הויה פנימאה דא"ק, משום שאור א"ס ב"ה מתלבש בו בסוד או"פ בסוד ד' הבחינות הנודעות המכונות: חכמה בינה ת"ת מלכות, אשר המלכות מסתיימת על סוד נקודת הצמצום הכללית שכח הצמצום שבה מכונה בשם מסך שבכלי מלכות, ושם נעשה בחי' זווג דהכאה המעלה או"ח ומלביש ד' הבחינות דאו"י עד הכתר שה"ס א"ס ב"ה המקיף. וה"ס עשר ספירות הראשונות שנאצלו על המסך שבכלי מלכות, ומכונות ע"ס דראש דא"ק הפנימי.

אמנם אי אפשר שיתגלו כלים בע"ס דראש, משום דהכלים כולם הם מבחי' התפשטות המסך שבכלי מלכות שיש בו בחי' דין, מפני הצמצום שנעשה בו הסיום על האור העליון, וע"כ הוא נותן קצבה ומדה על האור שקצבה זו מכונה תמיד בשם כלי. והנה התפשטות המסך לעשות כלים כאמור הוא נוהג רק ממעלה למטה, כלומר אחר שכבר הושרשה פעולת המסך לסיים על אור העליון בבחי' שורש עכ"פ, יכול אח"ז להתפשט מכח או"ח הכלול בו גם ממעלה למטה על ד' בחי' דאו"י עד למלכות שלו, ושם נעשה זווג דהכאה השני המכונה הסתכלות ב' ואז נעשה בהם בחי' כלי. משא"כ בע"ס הראשונות

(א) הנה בטרם בואנו לחדור אל הפרטים שבעולם התקון אשר עמקו מני ים, צריכים מקודם לתפוש מושג כללי בענין ההבחן של מ"ה וב"ן הכוללים, אשר פרצופי כל הזכרים דד' עולמות אבי"ע נמשכים ממ"ה החדש שנקרא מ"ה הכולל ופרצופי כל הנקבות שבד' עולמות אבי"ע נמשכות מב"ן הכולל שה"ס ע"ס דעולם הנקודים. וכללות ההבחן שביניהם הוא בעיקר בבחי' הנה"י דכל פרצוף כנודע, דכל האברים דדו"נ כמעט שוים זל"ז ועיקר ההפרש הוא רק באברים דנה"י שבהם, והיינו משום דב' הפרצופין מ"ה וב"ן הכוללים הנז' המה רק בחי' המטבור ולמטה דא"ק הכולל. ונודע דכל הסדרים שבעליון בענין הכלים שבו בהכרח שנפעלים כן גם בתחתונים ממנו, עד אפי' בפרצופין שבעשיה התחתונה כמ"ש הרב לעיל בענף י'. ולפיכך כל ההבחנות שנתבארו עד הנה בפרצוף א"ק, בהכרח שיסודרו כן גם בפרצופין התחתונים. וע"כ עיקר ההבחן דזכר ונקבה הוא ע"פ היחס דמ"ה וב"ן לכללות דא"ק שהוא ע"כ בנה"י דכל פרצוף, היות ששם הוא מקומם בתחילה בפרצוף א"ק.

ונחזור מקודם בקצרה על סדר רת"ס דפרצוף א"ק, שמתחיל מא"ס ב"ה ונמשך עד לעוה"ז בסוד קו אחד עד לנקודה האמצעית ממש דהיינו לנקודה

גם נתבאר לעיל בפמ"ס בענף ט' איך כללות רת"ס הנ"ל דא"ק הפנימי הנז' נבחן בבחי' הויה פנימאה, שמכל אות דהויה זו יוצא ומשתלשל פרצוף שלם ברת"ס. אשר מיוד דהויה יוצא פרצוף ע"ב לחוץ ומלביש מפה של ראש דא"ק הפנימי עד הטבור. ומה' דהויה פנימאה יוצא לחוץ פרצוף ס"ג ומלביש מפה דראש של פרצוף ע"ב עד סיום רגליו של אדם קדמון הפנימי. ומה' תתאה דהויה פנימאה יוצא לחוץ פרצוף ב"ן ומלביש מפה של ראש הס"ג ולמטה עד סיום רגליו, דהיינו ג"כ עד לנקודה דעוה"ז ובז"ת שלו קרה המקרה דשביה"כ. ואח"כ מהואו דהויה פנימאה יצא פרצוף מ"ה המכונה מ"ה החדש והוא מלביש מפה של ראש הב"ן עד הטבור דב"ן ושם נפסק. עיין כ"ז בענף ט' בטעמים ונימוקים. ומה שיצא ב"ן שהוא נקבה קודם מ"ה שהוא זכר, אומר שם בע"ח שז"ס בת תחילה סימן יפה לבנים.

(ב) **וצריך** להבין מאד מה שמכנה הרב את ע"ס דנקודים בשם בת ונקבה כי כל שורשי החכמה תלויים על העיקר הזה. והנה לכאורה אין כאן שום הפרש מיתר הפרצופין, כי גם הוא יצא בג"ר וז"ת כדרך כל הפרצופין, ואדרבה כל ענין שבירתן דז"ת היה מפני שעדיין לא נתקנה בחי' נקבה עד עולם התיקון כנודע.

והנה ענין זכר ונקבה נתבאר בפמ"ס בענף א' משורשם בד' הבחי' חו"ב תו"מ דע"ס דאו"י, אשר ג' בחי' ראשונות חו"ב וז"א הם בחי' שורש הדכר דכלהו עלמין, ובחי' אחרונה שה"ס המלכות דאור ישר היא בחי' שורש הנק' דכולהו עלמין, ע"ש. אמנם שם רמזנו רק לענין

הנ"ל שנתפשטו למעלה מנקודת הצמצום הכללית בזווג הראשון המכונה הסת"א, עדיין אין בהם בחי' כלי כלל, כי המסך אינו ביכולת להתפשט ולעלות למעלה ממקורו ומקומו, שהוא כלי המלכות הנמצא למטה מד' הבחי' דאור ישר. כמ"ש בדברי הרב לעיל בענף ה' עש"ה וגם בשער הקדמות דף קמ"ג עש"ה.

וע"כ נבחן פרצוף א"ק הפנימי בראש וגוף, אשר הראש מסתיים על המסך דמלכות הכללית ומכונה ג"כ פה של ראש, שהם ע"ס היוצאות מהסת"א. ואין בו שום הכר של כלי ואפי' קו אחד אין בו מבחי' כלי, עד שהמלכות הכללית בכח המסך והצמצום שבה נתפשטה בעצמה לע"ס שבמלכות, ועל המלכות דמלכות נעשה זווג ב' המכונה הסתכלות ב' או פי טבור או חזה. ואז יוצאות ע"ס דגופא בבחי' כלי אחד וקו אחד, דהיינו מהתפשטות המסך שבכלי מלכות. ואח"כ יש עוד כח במלכות דמלכות הזאת המכונה טבור, להתפשט בסוד ע"ס דאור חוזר בלי אור ישר עד לנקודה אמצעית ממש.

וז"ס התחלקות כל פרצוף על ג' שלישים רת"ס, כי נקודת הצמצום הזאת לא יכלה לסיים ממש על אור העליון עד שלש מדרגות שהם: מלכות הכללית שבראש ואח"כ מלכות דמלכות המכונה טבור ואח"כ עוד לבחי' מלכות דאו"ח בלי או"י. ואז נעשה סיומו של הפרצוף, כלומר המעכב על האור העליון שלא יתפשט יותר. ונקודת הסיום הזאת היא המכונה נקודה אמצעית ממש והיינו הנקודה דעוה"ז, משא"כ ב' הנקודות הקודמות.

ולמעלה ובחי' חג"ת מנקבי עינים עד הפה דהיינו במקום אח"פ, נמצא שלא נשאר מפה דראש ולמטה אלא התפשטות ע"ס דנה"י, ומאחר שפרצוף התחתון מלביש רק מפה ולמטה נמצא שאינו מלביש רק לנה"י דעליון, ולא כל הז"ת שהם חג"ת נה"י כמקודם.

וכאן הושרש ענין התחלקות נה"י לג' שלישיין המפורסם בספרי הרב. כי מתוך שכל פרצוף בהכרח שמתחלק על רת"ס בסוד הסת"א הסת"ב וע"ס דנה"י והוא מלביש רק על נה"י דעליון כנ"ל באות א. א"כ גם נה"י דעליון מתחלקים לשלשה שלישיין בערך שמתלבשים ברת"ס דתחתון, ששלישיים העליונים דנה"י דעליון מתלבשים בראש דתחתון, ושלישיים אמצעיים דנה"י דעליון מתלבשים בחג"ת דתחתון המכונה תוך. ושלישיים תחתונים דנה"י דעליון מתלבשים בנה"י דתחתון המכונה סוף.

אמנם אנו מוצאים בנה"י דפרצופי התחתונים שבעוה"ז הגשמיים שיש בהם ארבעה פרקים דהיינו: עצמות הקוליות ואח"כ הירכין ואח"כ הרגלין ואח"כ כפות רגלים. וכלל הוא, שבהבחן צורות הכלים אין שום הפרש מהענפים היותר תחתונים לשורשם שבעולמות העליונים, אלא כל ההפרש הוא רק בחומר של הכלים, אשר הכלים דעוה"ז הם מחומר גשמי והכלים דעולמות העליונים הם מחומר רוחני. וזולת זה אין הפרש כלל, דאם לא כן איך היה אפשר לחכמי האמת למסור השגותיהם מדור אל דור ע"פ ההוראות על הענפים הגשמיים. וא"כ קשה טובא, איך מחלק הרב בכל מקום את נה"י על

שורש לבד, כי אפילו בחי' עשרה כלים לע"ס אין כלל בא"ק, ומכ"ש בע"ס דאוי"י שאין שם בחי' הבחן זכר ונקבה, ותחילת מציאות ב' פרצופין בסוד דכר ונוקבא מתחיל מזו"נ דאצילות. אמנם תחילת שורש לתיקון אלו הפרצופין בהבחן זכר ונקבה מתחיל ממ"ה הכולל ומב"ן הכולל המלבישים מטבור ולמטה דא"ק, אשר בחינת נוק' הושרשה בב"ן הכולל המלביש מחזה ולמטה דא"ק שה"ס ע"ס דנקודים. ובחי' דכר הושרש במ"ה החדש המלביש מטבור ולמטה דא"ק שה"ס ה"פ דעולם האצילות.

וכבר נתבאר בענפים הקודמים אשר עיקר השורש לעולמות אבי"ע מתחיל רק מפרצוף ס"ג דא"ק להיות הנה"י שלו ירדו לנה"י הפנימיים דא"ק ונתחברו עם המלכות דא"ק בסוד מ"ן, כמ"ש בענף ט' וט"ו בפמ"ס ע"ש. גם ידעת שפרצוף ס"ג דא"ק מתחיל מפה של ראש דע"ב דא"ק ונמשך ראשו עד חזה הכולל דא"ק, וחג"ת עד הטבור הכולל, ונה"י מטבור עד סיום א"ק כנ"ל באות א. ונמצא אשר ב"ן הכולל מתחיל מפה דראש הס"ג דהיינו מחזה הכולל דא"ק ונמשך ראשו מחזה עד סיום הת"ת דא"ק, ומסיום ת"ת דא"ק ולמטה נמשכו ז"ת דב"ן הכולל.

ותוכן הדבר, כי מכח עליית מ"ן לנוק' עינים ויציאת הפרצופין דרך שם, נעשה שינוי בענין הלבשת פרצוף תחתון לעליון, כי בפרצופין הקודמין דא"ק היה כל תחתון מלביש כל ז"ת דעליון מפה של ראש ולמטה, כנ"ל אמנם כאן מתוך שהראש נחלק על ב' מדרגות מסיבת המ"ן שעלה לזווג במקום נוק' עינים, שמשום זה יצאו ע"ס דראש מנוק' עינים

הפנים שלו בלבד, אמנם בחי' האחורים שהיו שם גם הם נסתלקו ונתבטלו.

וצריך להבין מאד ענין הפנים והאחורים הכלולים בראש הזה, אשר הרב אומר דהפנים נשאר והאחורים נפלו ונתבטלו. וכבר נתבאר זה בפמ"א בענף כ"ב וכ"ד ונזכיר קיצור הדברים בשיעור הנחוץ לענין, ובדרך אגב יתבאר היטב ענין ב' יציאות דע"ס דנקודים: מתחילה בקטנות ואח"כ בגדלות. וענין אב"א וענין תיקון קוין וענין אחורי נה"י דכתר שנפגמו וענין אחורי נה"י אלו דכתר. והוא כל הנרצה לעניננו כאן להבינו היטב כי עמוק הוא.

וענין עליית מ"ן לאור עיניים שה"ס החכמה דאתתקנא בנוקבא, כבר נתבאר בהרחבה בפמ"ס בענף ט"ו וט"ז, שמתוך זה לא הגיע לפרצוף ההוא היוצא ע"י הזווג לנוק' עינים אלא ע"ס בקומת זו"נ, כי האו"י והאו"ח העולה מחכמה לכתר אינו ממשיך רק קומת זו"ן שה"ס ב' אורות של רוח ונפש לבד, אשר אור הרוח התלבש בכלי דכתר וה"ס הזכר ואור הנפש התלבש בכלי דחכמה וה"ס הנקבה. ושאר הכלים: בינה ז"א ונוק' היו ריקנים בלי אור, והוא מפני שבזמן שאין בפרצוף אלא ב' אורות, נמצאים תמיד שמתיישבים בכלים העליונים, כמ"ש שם וכמ"ש בפמ"ס בסוף ענף ט' עש"ה. ומשום זה היתה היציאה הראשונה דע"ס דנקודים רק בבחי' קטנות, דהיינו רק בקומת זו"ן כאמור.

ונודע שאור הרוח מכונה בשם אור חג"ת ואור הנפש מכונה בשם אור נהי"מ, כמ"ש היטב בענף ק בטעמו ונימוקו. ונמצא שבכלי דכתר שה"ס הזכר יש בו אור

ג' שלישין ואנו מוצאים בהם ד' פרקין כנ"ל.

אמנם כן משרשי החכמה נרמזים כאן, כי כבר נתבאר שב' פרצופין מלבישים על נה"י דא"ק, דהיינו ב"ן הכולל ואח"כ מ"ה הכולל שהוא עולם התיקון. ומ"ה הכולל מלביש מפה ולמטה דב"ן הכולל, כנ"ל באות ב' וע"כ יש כאן ב' פנים של הלבשת נה"י דעליון.

(ג) **ומתחילה** נבאר את פרצוף ב"ן הכולל. והנה מתחיל מפה

דראש הס"ג שהוא במקום החזה וראשו מלביש לשלישים עליונים דנה"י שהם פרקי עצמות הקוליות, שהם מסתיימים שוה בשוה עם סיומא דת"ת דהיינו סיומא דגופא. וחג"ת דב"ן הכולל היו מלבישים לפרקין אמצעים דנה"י דהיינו לפרקי הירכים. ונה"י דב"ן הכולל היו מלבישים לפרקין תתאין, דהיינו הרגלין ביחד עם כפות רגלין, כי בזמן יציאת פרצוף ב"ן הזה עדיין לא הושרש פרק מיוחד לכפות רגלין, אלא שעדיין היו מחוברים יחד עם הרגלין לפרק אחד. והטעם, כי פרצוף זה עדיין אינו בבחי' התיקון לגמרי, כמ"ש בענף ק דע"כ נשברו אלו הז"ת כנודע, ולא נשאר מהם זולתי הראש והג"ר שהיו מלבישים לפרקים עליונים דנה"י דא"ק, שהם בחי' פרקי עצמות הקוליות עד סיומא דת"ת כנ"ל.

והנה נתבאר אשר כל בחי' ב"ן הכולל שהיו מלבישים לירכין ולרגלין דא"ק, כל זה נסתלק ונשבר ולא נשאר ממנו אלא זה החלק העליון שהוא מלביש מחזה עד סיומא דגופא, דהיינו עד סיום הת"ת ולא יותר. אמנם תדע שגם חלק הזה לא נשאר כולו רק בחי'

וענין התדבקות הרוחנית כבר ידעת שהוא ענין השתוות. היות שאין שם בב' הקוין אלא בחי' אור הנקבה המיוחס למלכות שהוא צד שמאל, א"כ אין שום יתרון בקו ימין על קו שמאל, וע"כ מכונה זה בשם התדבקות. אלא מתוך שכללות האור מכונה בשם אור דנהי"מ, ע"כ נבחן קו ימין שהוא חכמה בבחי' אור נהי"מ וקו שמאל בשם אור המלכות, אמנם נהי"מ ומלכות דבוקים המה, וזכור זה.

אמנם יש כאן ב' בחי' אור דנהי"מ, דהיינו בחי' אור אחור ובחי' פנים, ושורש הבחן זה מובא בדברי הרב לעיל בענף ט"ו, אשר ה"ת עלתה במקום עינים ויהי"ו באח"פ, ששורש המ"ן הוא מירידת נהי"מ דס"ג לנהי"מ הפנימיים דא"ק, שבכח זה נגנזו נהי"מ דס"ג בתוך נהי"מ הפנימיים דא"ק. גם נודע אשר פרצוף הפנימי דא"ק ה"ס פרצוף גלגלתא שהמלכות שלו היא בחי"ד ממש דע"כ האו"ח ממשיך קומתו כתר, משא"כ פרצוף ס"ג דא"ק אין במסך שלו אלא בחי"ב שה"ס מלכות דבינה ולא מלכות ממש. ונמצא עתה ע"י ירידת נהי"מ דס"ג הנז' שנגנזה בחי' מלכות דבינה הנק' נהי"מ דס"ג בבחי' מלכות האמיתית הנק' נהי"מ דפרצוף הפנימי דא"ק, שהוא בחי' ה"ת דהויה פנימאה דא"ק. ולפיכך היה כח במלכות דא"ק לעלות עד החכמה בבחי' קו שמאל מכח שנתחברה עם בחי"ב שהיא בינה והבינה עצם מחכמה היא כנודע. אשר ע"כ עשתה קו שמאל בכלהו ע"ס דרך עלייתה עד החכמה, כמ"ש שם באורך. ומה שאנו קוראים לחכמה בשם עינים, הוא לרמוז על ספירות דראש, כי בכל מקום שהמדובר

דחג"ת ובכלי דחכמה שה"ס הנוק' יש בה אור דנהי"מ. ונתבאר שם שסוד כלי דכתר הוא רק בחי' הראש דכל פרצוף. וגם נתבאר שם שבפרצוף נקודים הזה שהוא ב"ן הכולל, יצאו ג' ראשים שנק' כח"ב או ג"ר דנקודים, והוא מטעם התחלקות כל ראש לשתי מדרגות, על מסך המכונה נוקבי עינים, וע"כ יצאו ע"ס דראש הא' מנוק' עינים ולמעלה, וה"ס נקודה א' דג"ר דנקודים שמקומה בטבור הכולל דא"ק, ויצאו ע"ס דראש הא' מטבור ולמעלה עד החזה דא"ק ששם מתחיל הב"ן המלביש על פה דראש הס"ג כמ"ש לעיל באות ב'. אמנם אח"פ דראש ההוא נעשו לבחי' חג"ת לבר מראש הא', וע"כ נתפשט כאן בחי' חכמה שה"ס ע"ב לבחי' ראש הב' והלביש לאח"פ דראש הא', וגם ראש החכמה מתחלק לפי עצמו ג"כ על ב' מדרגות: שמעינים ולמעלה נק' חכמה ואח"פ נק' בינה. ואלה הם ג' הראשים הכלולים בראש הכולל דפרצוף ב"ן ששורשם אמנם הם ג' כלים: כתר חכמה בינה, כמ"ש שם והמה מכונים ג"ר דנקודים. **והנה** האורות שבהם כבר נתבאר לעיל אשר בראש הא' שהוא סוד כתר אין שם אלא אור דחג"ת, ובחכמה שה"ס ראש הב' אין בהם אלא אור דנהי"מ, דהיינו אור דנקבה. והנה אף על פי שחכמה זו יש בה בהכרח ב' קוין ימין ושמאל, כי מכח עליית המלכות בסוד מ"ן נעשה שם קו שמאל ובחי' החכמה עצמה הוא סוד קו הימין, מכל מקום נבחנים לבחי' אחת דהיינו בחי' נקבה לכתר. והוא משום דב' הקוין ימין ושמאל הללו דבוקים המה אחור באחור.

מע"ס דראש אנו מדייקים שמות הספירות בשם כלים דראש: גלגלתא עינים ואח"פ.

(ה) **והנה** נתבאר איך ה"ת עלתה במקום נקבי עינים ונעשתה שניה לספירת הכתר, אשר קודם זה היתה עשירית לכתר ועתה נעשית שניה לה כי נתחברה עם החכמה, כמ"ש הרב שם, בסוד אני ישנה אני שניה ע"ש. דהיינו כמ"ש לעיל, שהכתר נעשה זכר והחכמה לבחי' נוק'. אמנם כ"ז נעשה רק בבחי' ראש הא' דב"ן שה"ס מנקבי עינים ולמעלה, דהיינו המתפשט מטבור ולמעלה עד החזה, כי כל עה"ס דראש הב"ן הנק' גלגלתא עינים ואח"פ הם מתפשטים מחזה הכולל דא"ק עד סיומא דת"ת דא"ק, וע"כ נמצאים העינים דראש הזה במקום הטבור. ונמצא בזה שה"ת במקום הטבור הכולל דא"ק, שהם בחי' העינים דראש הב"ן. וז"ס שכתב הרב דה"ת בעינים.

אמנם בראש הב' שהוא ראש החכמה המלביש על אח"פ דראש הא' ה"ס יה"ו בחוסר ה"ת, כי סוד המסך דפרצוף ע"ב ה"ס בחי"ג המכונה ואו, כמ"ש היטב בענף ט' בפמ"ס וא"כ אין בראש הב' בחי' ה"ת האמיתית כי היא נשארה בטבור בבחי' מסך ומ"ן דראש הא' שה"ס כתר, והמסך והמ"ן דראש הב' שה"ס ע"ב כבר נזדבק לבחי' ואו. וז"ס דברי הרב יה"ו באח"פ כי ה"ת דהויה פנימאה נשארת בעינים.

וז"ס ב' הבחי' פו"א דנה"י, כי מסך ומלכות ומ"ן הם ענין אחד והם מכונים תמיד בשם נה"י כנודע, והיינו על שם האו"ח שהם מעלים שה"ס אור

הנקבה. והנה יש כאן ב' בחי' מ"ן, כי מ"ן דראש הא' שנמצא במקום הטבור ה"ס נה"י דאחור, והיינו משום שהמלכות דשם ה"ס בחי' אחרונה דארבע בחי' דאוי"י שה"ס ה"ת. אמנם המ"ן שבראש הב' מכונה נה"י דפנים, משום שהמסך הזה כבר אינו בחינה אחרונה, אלא המזדככת לבחי"ג וע"כ מכונה פה דראש הב' בשם ואו דהויה שה"ס בחי' ג'. אמנם תדע, שהן בראש הא' והן בראש הב' נמצאים הפו"א דמ"נ כלולים זה בזה, אלא ההבחן הוא רק באותה בחינה המגולה כלפי חוץ, כי כל המגולה כלפי חוץ הוא השולט, וע"כ בנה"י דאחור נמצא נה"י דפנים גנוזה מבפנים ואחוריהם מגולה כלפי חוץ, ובנה"י דפנים נמצא נה"י דאחור גנוזים מבפנים בסו"ה אחוריהם ביתה, ונה"י דפנים מגולה כלפי חוץ וזכור זה. ובזה תבין דברי הרב בענף ל' אשר חו"ב דנקודים יצאו אב"א, דהיינו שאחוריהם ביתה ופניהם דהיינו נה"י דפנים מגולים כלפי חוץ. ויש אמנם ב' בחי' נה"י דפנים, כי יש נה"י דפנים ממסך דבחי"ג שזה משמש בראש ע"ב. ויש עוד בחי' נה"י דפנים ממסך דבחי"ב, שזה משמש בראש ס"ג הנקרא ישו"ת, כמ"ש במקומו.

אמנם כאן עדיין לא שימש ראש הב' מצד נה"י דפנים שבו אלא ראש הא' לבד, היות שאין בכל הפרצוף יחד רק אור דזו"נ שהם רוח נפש, שאור דרוח התלבש מטבור ולמעלה ואור הנפש מטבור עד סיום הגוף שהוא ת"ת, אלא שאנו מבחינים בחי' המסכים שבהם, שסופם להתפשט לשלשה ראשים. וע"ז אומר, אשר ה"ת בנקבי עינים שה"ס פה

לפנינו, וע"כ מחזיר בכח הארתו את בחי' אח"פ לראש דב"ן ע"ד הראשים הקודמים דא"ק. ונמצא אשר המסך וסוד ה"ת שהיה בנוק' עינים דראש הזה דהיינו בפי הטבור דא"ק, נמצא בהכרח שעתה חזר וירד למקומו בפה הכולל דראש הזה במקום ו' שמקודם זה.

וז"ס קו האמצעי המיוחד ב' הקצוות חו"ב שהיו מקודם דבוקים זה בזה אחור באחור, אשר עתה בכח האור דיסוד א"ק המשיך בחי' ה"ת שהיה בפי הטבור והורידה עד למטה לסיום הת"ת, והמשכה זו דה"ת ממעלה למטה נבחנת כעין קו הנמשך מפה דראש הא' עד המלכות הכללית דראש הב"ן שהוא הפה דראש הב'. ונמצא אז הזווג למלכות הכוללת דראש הב"ן שכבר ירדה למקומה וע"כ יוצאות עתה ע"ס שלימות בקומת כתר דהיינו בכלהו אורות דנרנח"י, וע"כ מכונה קו האמצעי הזה על שם נה"י דכתר, משום שמתחילת אצילותו בטרם שהאיר היסוד היה משמש המסך הזה רק לראש הא' בסוד ה"ת בעינים, אשר עתה הוא משמש אמנם בבחי' נה"י דכללות הראש דב"ן, כלומר לג' הראשים ביחד כאמור.

ז' ותדע שז"ס סגולתא דטעמים המובא בזוהר ובכהאר"י ז"ל, שהם נמשכים מסוד תיקון הקוין הנ"ל שבג"ר דנקודים. אשר נה"י דכתר נמשכו לבין חו"ב, ומתוך שקו האמצעי נמשך מלמעלה למטה, דהיינו מכתר לבין חו"ב שמתחתיו, ע"כ מרומז תיקון הקוין בנקודה אחת באמצע מלמעלה וב' נקודות ימין ושמאל למטה, כזה .'. גם מכונה בשם כח"ב ולא בשם חב"ד, כי חב"ד ה"ס סגול

טבור דא"ק, ויה"ו באח"פ שמקומם מפי טבור דא"ק עד פה דכללות עה"ס דראש הב"ן, שהוא הפה דסיום הת"ת שה"ס פה אמיתי דראש הב"ן. ופי הטבור דא"ק ה"ס נקבי העינים המיוחס לפה דראש הא'. באופן שסוד ה"ת דהויה ה"ס פי הטבור, וסוד ו' דהויה ה"ס הפה דראש הב"ן שבסיום הת"ת. וכבר ידעת שבכ"מ שנזכר פה או נקב מרמזו שיש שם מסך הראוי להעלות מ"ן ואו"ח ולקבל או"י וזכור זה. **ו) ועתה** נבאר סוד תיקון קוין הנעשה בג"ר דנקודים. כי כבר נתבאר סוד ב' הקוין שיצאו מכח עליית מ"ן בבחי' החכמה שה"ס ראש הב', אשר ב' קוין אלו מכונים חו"ב הדבוקים אחור באחור. והפנים דנה"י מכונה כלפי חוץ שה"ס הוא"ו שבפה הכולל דראש הב"ן. גם ידעת שעיקר הסיבה אשר פרצוף זה יצא בתחילה בקטנות, דהיינו באורות דרוח נפש, הוא מפאת עליית המ"ן לנוקבי עינים, שאח"פ יצאו משום זה לבר מרישא, וע"כ נעשה הזווג רק מכתר לחכמה שאז אין הקומה רק בבחי' זו"נ. גם נתבאר בפמ"ס בענף ט"ו וט"ז אשר בעת התעוררות שורש הא' דא"ק אז שוב מחזיר את אח"פ לבחי' ראש, שיורדת ה"ת מעינים לפה דראש כמו שהיה בפרצופין הקודמין, ואז נעשה זווג שלם על המלכות של ראש ויוצאות ע"ס בקומת כתר דהיינו ה' אורות נרנח"י שלימים עש"ה.

ובזה תבין שבעת שהופיע הארת יסוד דא"ק לפה דב"ן הכולל ששם היה המסך של ו' דהויה נמצא שנתעורר בסבתו בחי' שורש הא' בא"ק להיותו מסוד כלים הפנימים דאדם קדמון כמ"ש

דנקודות, שהימין והשמאל הם למעלה מקו האמצעי כזה * * שחור"ב למעלה והדעת למטה מהקצוות, כמ"ש לפנינו בע"ה.

והנה נתבאר סדר תיקון הקוין על מתכונתם משורשם, אשר מתחילה בטרם עליית המ"ן ממלכות לחכמה היה רק קו אחד בפרצוף, דהיינו סדר ע"ס זה למטה מזה והמסך למטה מכולם בסוד מלכות לבד. ואח"כ בסיבת השיתוף דנה"י דס"ג בנה"י הפנימים שה"ס מלכות דבינה עם מלכות דא"ק הפנימי, אז עלתה המלכות עד לחכמה והושרש כח הצמצום והדין שבמלכות בבל ספירה וספירה עד לחכמה, ונבחן צד הדין הזה שנתחדש בעה"ס בשם קו השמאל. והנה בזה נתתקנו ב' הקוין חסד ודין, שקו החסד ה"ס עצמות עה"ס וקו הדין ה"ס המלכות וכח הדין שנכלל בכל אחד מהם. ואח"כ בכח האור דיסוד א"ק שהמשיך המסך מנוק' עינים למקומו למטה בפה דראש, שבזה נזדווגו ימין ושמאל ועלו ע"ס בכל נרנח"י, והמשכה זו נק' קו אמצעי. באופן שקו הימין ה"ס תכונת הספירה בעצמה, וקו שמאל ה"ס כח הדין הנכלל בה מפאת עליית המ"ן, וקו אמצעי ה"ס התפשטות מסך מתוקן הראוי לקבל או"י ולהעלות או"ח. וזכור זה לכל המקומות כי זולתו אין שום תנועה בחכמת האמת.

עוד צריך להשכיל כאן, שענין תיקון קוין שנתחדש בכח הארת יסוד א"ק, לא היה זה אלא בראש הב' כלומר בחכמה שה"ס ממקום נוק' עינים ולמטה, דהיינו מפי הטבור דא"ק עד סיום הת"ת אבל לא כלל מטבור ולמעלה עד החזה שה"ס

ראש הא' גופי' והטעם משום דאין כלים בראש הא'. ובזה תשכיל איך ב' פרקים העליונים דנה"י שנק' עצמות הקוליות, המה בדיוק ממקום הטבור עד סיומא דגופא ששם ראש הב'. ולאפוקי מטבור ולמעלה עד החזה במקום ראש הא' דב"ן הכולל אין שם רק קו אחד בלבד, מפני שחדושי כלים הבאים מב"ן אינם יכולים לפעול למעלה ממקום יציאתם, אשר כבר ידעת שמקום התחלתם הוא בחי' נוק' עינים דראש הב"ן המלבישים בדיוק לפי הטבור דא"ק עצמו, וע"כ אין פעולתם ניכרת אלא מפי הטבור ולמטה, בסוד ב' הפרקים העליונים דנו"ה המכונים ראשי ירכין או פרקי הקוליות. גם צריך שתזכור כאן, אשר כל מה שיש בפרצוף מתחילת אצילותו הוא עצמות בנינו של הפרצוף, דהיינו הנמצא בו תיכף בעת יציאתו בסוד הקטנות. אמנם הנמשך בו אח"כ בסוד תוספות אור של גדלות ע"ד הארת יסוד א"ק בפה דראש הב"ן, שהוסיף בחי' קו אמצעי בפרצוף שהכריע בין ב' הקצוות דב' פרקים העליונים דנה"י וע"י כן הוסיף ג' אורות נשמה חיה יחידה בפרצוף שאלו נקראים אורות דגדלות, הנה כל זה אינו נבחן לעצמות בנין הפרצוף משום שלא היו בו בעת תחלת אצילותו, כי מתחלה לא היה בו אלא ב' קוין, ולא היה בו אלא קומת זו"נ שה"ס שני האורות דרוח נפש לבד. גם מכונים פו"א דמה שיש בו מתחלתו נק' כלים דפנים והם לא נשברו, ומה שנתוסף לו מזווג יסוד דא"ק נק' כלים דאחור, והמה שנתבטלו גם בג"ר וזכור זה.

והנה נתבאר היטב באריכות בענה"ק ענין סיבת שביה"כ, שהוא משום

בחי' הפירוד. וכבר ידעת שכל הענינים בכללותם תלויים בא"ק ואין אפשרות להבין הפרטים והענפים היותר תחתונים אם לא משורשם היותר עליון, ובעיקר כדי שתבין הרבה דרושים בזהר ותיקונים ודברי הרב המדברים מאותו ענין. והנה פרצופי א"ק כבר הבאתי סדרם לעיל וביאורם בענף ט' בפמ"ס, אמנם תדע שעיקר ההבחן הוא רק בפרצוף הפנימי דא"ק וכן בכל המקומות שאנו מדברים מה' פרצופין תדע שעיקרם הוא רק בפרצוף הפנימי שנקרא פרצוף הכתר. וזהו שאנו מכנים אותו א"ק הפנימי דהיינו רת"ס הראשונים שנמשכו מא"ס ב"ה בסוד קו אחד עד לעוה"ז שנקראת נקודה אמצעית ממש והוא המכונה בכל מקום הויה פנימאה דא"ק.

והנה טרם כל צריך שתזכור דברי הרב לעיל בענף ה', אשר בא"ק כולו אין שום שורש לבחי' כלים דאבי"ע וכל המדובר ממנו הוא רק בדרך השאלה כדי להבין הענפים התחתונים משורשם העליון בא"ק להיותו הכולל לכל המציאות דכולהו עלמין דאבי"ע. ואם לא יהיה לנו המפתחות דהיכלות הראשונים איך נבוא להבין ולהשכיל באחרונים. וזהו שפתח לנו הרב בכל המשך הדרושים בה' פרצופי א"ק כדי לגלות לנו כל דבר משורשו העליון שבא"ק. ואע"פ שאינם שם מ"מ בהכרח שיוצאים ומשתלשלים משם וכל הכחות שבעליון בהכרח שמתגלים בפעולות שבתחתון והבן זה וזכרהו.

ט) **והנה** כחות הראשונים שנתגלו בא"ק הפנימי הנז' המה ד' הפרצופין ע"ב ס"ג ב"ן מ"ה שיצאו מד' אותיות

שהארת יסוד דא"ק באה בבחי' נה"י דאחור הנ"ל, היות שכבר נתקן מכח תיקון המ"ן בחי' נקודה אמצעית לסיום האורות בגבול חדש שהוא מעט למעלה מנקודה האמצעית ממש ששם היה הגבול בצמצום ראשון, כי נקודה האמצעית ממש יורה על דרגה ג' דבחי"ד, שסיימה כל פרצוף א"ק הפנימי בראש תוך סוף כנ"ל באות א' עש"ה וגבול הזה ה"ס עוה"ז ממש בסוה"כ ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים, ובחינה ד' זו היתה בבחינת מלכות בלחודוהי, כלומר מדת הדין לבד מבלי שיתוף דמדה"ר וע"כ מכנה אותה הרב נקודה אמצעית ממש, אשר ע"כ אחר שירדו נה"י דס"ג ונטמנו בנה"י דפרצוף א"ק הפנימי, שנה"י דס"ג ה"ס מלכות דבחי"ב שנקרא בינה ונה"י הפנימים ה"ס מלכות דבחי"ד ממש ובחי' ה"ת דהויה פנימאה, ובזה נמצא שנשתתפו מדה"ר ומדה"ד בנקודה דצמצום דהיינו מלכות דבינה שה"ס מדה"ר ומלכות דבחי"ד שה"ס מדה"ד כנ"ל, ומשיתוף ב' המלכויות האלו נעשה הנקודה דצמצום חדש וגבול חדש שהוא למעלה מעוה"ז שנמשך מנקודה האמצעית הקודמת. ותדע אשר מנקודה החדשה עד נקודה קדמאה ה"ס המקום לשלשה עולמות בי"ע דפרודא, כי פרצופי אצילות מסתיים בגבול החדש הנעשה משיתוף דמדה"ר, ומשם עד עוה"ז כבר מקום פירודא היות אור א"ס מסתיים בגבול החדש הנזכר וזכור זה.

וראוי שתדע היטב מקום הנקודה דצמצום ב' הנז' היכן מקומה בא"ק הפנימי וידיעה זו מחוייבת היות ששם מסתיים עולם האצילות ומתחיל

ובמתבאר כאן תבין היטב תוכנם של המקומות שאנו מכנים אותם: חזה הכולל דא"ק וטבור הכולל דא"ק. כי פה דראש ע"ב שהוא במקום הטבור דא"ק הפנימי, הרי משם ולמטה עד החזה נמשך התוך דע"ב ומחזה ולמטה עד טבור הכולל נמשך הסוף דע"ב כנודע. ולפיכך מתחיל ראש פרצוף ס"ג מפה דראש ע"ב ששם גלגלתא דס"ג ונמשך עד החזה הכולל. ונמצא שחזה הכולל הזה הוא כולל בתוכו בחי' פה דראש הס"ג ובחי' טבור דגופא דע"ב ובחי' פי היסוד וסיום גוף מפרקין עילאין דנה"י דא"ק הפנימי המכונים פרקי הקוליות או ראשי ירכין המתחילים מטבורא דגופא ומסתיימים בשוה ממש עם הגוף ומקום זה מכונה בכל מקום חזה הכולל דהפרצוף. ומשם עד הטבור הכולל מלביש גופא דס"ג, שהחזה הכולל ה"ס פה דראש הס"ג ונמשך התוך מפה עד הטבור כנודע.

והנך מוצא אשר הטבור הכולל הוא בחי' טבור רק לגופא דס"ג, והוא בחי' סיום אצבעות רגלין דע"ב והוא בחי' סיום דפרקים האמצעים דפרצוף א"ק הפנימי המכונים ירכין, ומקום הזה מכונה טבור הכולל. והנה משם ולמטה נמשכים נה"י דס"ג דא"ק, שהמה כבר מחוץ לפרצוף ע"ב המסתיים למעלה מטבור הכולל. באופן שנה"י דס"ג המתפשטים מטבור הכולל ולמטה נמצאים שמתלבשים על פרקים התחתונים דנה"י דא"ק הפנימי המכונים רגלין שבכללם כפות רגלים והאצבעות, שנמשכים שניהם עד לנקודה דעוה"ז כנ"ל, ושמור זה היטב.

דהויה פנימאה כמ"ש בפמ"ס ענף ט' בטעמם ומשם תדרשנו אשר פרצוף דע"ב מתחיל מפה דראש דא"ק הפנימי ונמשך ראש הע"ב עד טבור דא"ק הפנימי, כי הסת"ב דעליון נעשה הסת"א דתחתון וע"כ הטבור דא"ק הפנימי נעשה לפה דראש ע"ב. ונמצא שע"ס דאו"י ואו"ח דא"ק נמשכו מפה דראש דא"ק הפנימי עד הטבור ועד"ז בכל הפרצופין.

והנה מטבור ולמטה דא"ק הפנימי ששם מקום פה דראש ע"ב כנ"ל, הנה משם עד לנקודה דעוה"ז הוא בחי' ע"ס נה"י דסיומא דא"ק הפנימי, אשר ע"כ מתגלה משם ג' כחות שהם מכונים ג' שלישים דנה"י: עליונים אמצעים תחתונים, או ג' פרקים המכונים: פרקי הקוליות פרקי הירכין ופרקי הרגלין שבכללם גם כפות רגלין עם האצבעות. ושורש ג' כחות אלו שנתגלו משם הוא מסבת פרצוף ס"ג דא"ק המלביש מטבור דא"ק הפנימי ולמטה עד לנקודה דעוה"ז, ומתוך שפרצוף ס"ג מתחלק לרת"ס בהכרח כמ"ש שם שרת"ס אלו מלבישים על נה"י דא"ק הפנימי כנ"ל, ע"כ נעשו משם ג' פרקים מיוחדים ע"י קשרים, שקשרים אלו הם סוד ג' מדרגות דמלכות שמתחלק כל פרצוף על רת"ס כמ"ש לעיל באות א' ע"ש והמלכות נק' כאן קשר, בסוד או"ח שמעלה לפרק העליון ממטה למעלה ואח"כ לפרק התחתון ממעלה למטה שנמצאת מקשרתם זב"ז. באופן שג' הפרקים העליונים דנה"י דהיינו פרקי הקוליות מתלבשים בראש הס"ג. ופרקין האמצעים שנק' ירכין מתלבשים בתוך הס"ג עד טבורו. ופרקין התחתונים מתלבשים מטבור ולמטה דס"ג.

ונחזור לעניננו והנה נתבאר אשר גם פרצוף ב"ן הכולל שמתחיל מחזה דא"ק הפנימי, היה מסתיים ג"כ בטרם שנשברו הז"ת באותה נקודה האמצעית שנסתיים א"ק הפנימי בשורש הא' שמטרם עליית מ"ן. ובהכרח שגם הוא מתחלק לרת"ס, כי אין המלכות מסיימת לפרצוף בטרם שעוברת בג' מדרגות הנ"ל באות א' ע"ש. ובזה תבין אשר אותם ב' שלישים תתאין דא"ק הפנימי המלווים מטבור הכולל ולמטה המכונים רגלין עם כפות ואצבעות, גם המה נחלקו לרת"ס מחדש על פי הלבשתו של פרצוף ב"ן עליו, ונעשו בו ג' קשרים מחדש בשלישים תחתונים בעצמם, שהם מבחי' ג' מדרגות דמלכות שעשתה בב"ן רת"ס. באופן שראש הב"ן מלביש לג' פרקין העליונים של שלישים תתאין אלו דנה"י דא"ק הפנימי, דהיינו המכונים רגלין עד הכפות. ותוך הב"ן דהיינו מפה דראשו עד טבורא דגופו מלביש על פרקין האמצעים המכונים כפות רגלין דא"ק הפנימי. וסוף דב"ן דהיינו נה"י דב"ן מלבישים על פרקין תתאין, ומכונים אצבעות רגלין דא"ק הפנימי.

(יא) **עתה** יצא לנו בדיוק מקום גבול האצילות הנרשם מא"ק הפנימי, כי כבר נתבאר לעיל באות י' אשר גבול האצילות הוא בטבור דב"ן הכולל עש"ה בטעמו ונימוקו. ונמצא אשר הראש והתוך דפרצוף הב"ן המלבישים על הרגלין והכפות דא"ק הפנימי, עדיין המה נמצאים בגבול האצילות, אלא רק מטבור ולמטה דב"ן המלביש על עשר אצבעות רגלין דא"ק, המה נמשכו מקרקע האצילות עד לנקודה דעוה"ז אשר שם מקום ג' העולמות: בריאה יצירה עשיה.

(י) **ונשאר** לנו להבין ענין הפרקים התחתונים דא"ק הפנימי שהם הרגלין והכפות עם האצבעות, היות שגם שם נמצאים עוד ארבעה פרקים עם ארבעה קשרים, דהיינו הקשר שבין הרגלין לכפות וג' קשרים שבאצבעות. וצריך להבין איך הם נמשכים מא"ק, הרי לא מצאנו שם אלא בחי' אחת דס"ג שמלבישה על כולם ואיך מתגלה מהם פרקים הללו.

אמנם כבר ידעת אשר פרצוף ב"ן הכולל הוא מלביש על בחי' מחזה ולמטה דס"ג, דהיינו עה"ס דנקודים כנ"ל באות ב'. ונודע שגם הוא נמשך עד לנקודה דעוה"ז כמו א"ק הפנימי בטרם תיקון הנקודה דצמצום ב', כמ"ש הרב בע"ח שער אנ"ך פ"ה. וז"ל: ודע כי לא די אלו שיצאו בבחי' האצילות שהם הפנים דב"ן אלא גם אחוריהם שהם בי"ע שיצאו עמהם. עכ"ל עש"ה. וכמ"ש בפמ"א ובפמ"ס בענף כ"ד. אשר זה היה סיבת שבירתם, היות שהארת יסוד דא"ק המשיך ה"ת מנק' עינים דב"ן עד למלכות דראש הכולל דב"ן, ונכנסו שוב בינה וזו"נ בראש מסבת התעוררות שורש הא' דא"ק הפנימי בטרם תיקון מ"ן, אשר אח"פ כולם היו שם בבחי' ראש. וע"כ נמשכו משם בחי' רת"ס כמו בשורש הא' בא"ק הפנימי, דהיינו עד לנקודה דעוה"ז. ונמצאו שעברו הגבול דנקודה דצמצום ב' דהיינו קרקע האצילות, וכיון שעברו הגבול הזה נשברו, כמ"ש בפמ"ס ובפמ"א שם. והנך מוצא שכל עיקר השבירה הוא מסבה שקו האמצעי היה מבחי' נה"י דאחור, שה"ס בחי"ד המגולה כלפי חוץ שהיתה מקודם בבחי' ה"ת בעינים כנ"ל באות ו' ואות ז' עש"ה שה"ס מלכות דא"ק הפנימי והבן היטב.

לבי"ע שילביש על אצבעות אלו, ונתפזרו האורות והניצוצין דאצילות דרך עשר אצבעות רגליו, דהיינו אותם שיצאו לבר מהגבול, וד"ל ואין להאריך יותר.

(ב) **ויש** להקשות לכאורה לפי המתבאר בענה"ק בביאור השתלשלות הפרצופין על עסמ"ב שנמשך מכח הזדככות המסך, אשר מקורו של המסך ה"ס המלכות דא"ק הפנימי הנ"ל שהם בחי"ד מד' בחי' דאוי"י הנק' חו"ב תו"מ שה"ס נקודה האמצעית ממש, שעליה נעשה הצמצום הנזכר, וע"כ רק הבחי"ד ממשיכה קומת או"ח בזווג עם האור העליון על כל עה"ס דאוי"י עד א"ס ב"ה המקיף, אמנם אח"כ שבסיבת התרבות השפע נזדכך המסך הנז' כמ"ש שם, ונמצא שלפי שיעור הזיכוך שבו כן נחלש כח הזווג דהכאה מאור העליון עליו וממילא נתמעט שיעור קומת האו"ח העולה מהמסך ממטה למעלה, באופן שבהזדככותו לבחי"ג נתמעט מקומתו כתר ונשאר בקומת חכמה, ובהזדככותו לבחי"ב נתמעט ג"כ מקומת חכמה ונשאר בקומת בינה, ובהזדככותו לבחי"א נתמעט ג"כ מקומת בינה ונשאר בקומת ז"א, ובהזדככותו מבחי"א ג"כ אז פסקה העביות מן המסך ואינו ראוי עוד לשום זווג דהכאה עם אור העליון. כמ"ש כ"ז באורך לעיל בפמ"ס בענף ד' ובפתיחה עש"ה.

ולפי"ז קשה לכאורה איך אומר בב"ן הכולל שיצאו משם ג' ראשים גלגלתא ע"ב ס"ג, כמ"ש בדברי הרב לעיל ע"י בפמ"ס דף תכ"ז הרי כל עיקר דב"ן הכולל הוא מסוד המסך שעלה לבחי' חכמה המכונה נקבי עינים ואז נמצאת בבחי"א שהזווג דאור העליון יוצא מכתר לחכמה, שממש

באופן שמדת גדלם דכל שלשה העולמות בי"ע המה כשיעור אצבעות רגלין דא"ק, ואותו הקשר הנמצא בין פרקי הכפות לאצבעות ה"ס גג הבריאה וקרקע האצילות.

ובאמור תבין למה נחלקו האצבעות עצמם על ג' פרקין, והוא משום דאותם ג' עולמות בי"ע ה"ס פרצוף אחד, שראשו נק' בריאה והתוך שלו נק' יצירה ונה"י שלו נק' עשיה כנודע. וע"כ נחלקו גם האצבעות רגלין דא"ק הפנימי הזה לג' פרקים המיוחדים זב"ז ע"י קשרים, שהם ג' מדרגות שבעולמות שעושים רת"ס בפרצוף כנ"ל באות ב'.

ומה שהמה מכונים כפות רגלים, הוא משום שברצותו פושטם וברצותו כופפם. שאפשר לפושטם לאורך אשר אז מתגדלת הקומה של הפרצוף, כדמיון האדם שנועץ אצבעותיו בקרקע ועומד עליהם שאז נגבה קומתו שמתארך עד לנקודה דעוה"ז. אמנם בשעה שכופף אותם ועומד על כפות רגליו נמצא שמתקטנת קומתו שמתקצר עד לקרקע אצילות כנ"ל. וז"ס שרמזו הרב לעיל בענף י"ז אות ח' בד"ה וזהו וז"ל: **וזה ג"כ סוד מ"ש במס' שבועות דף י"ח. מי שאמרה לו אשתו בשעת תשמיש נטמאתי, ינעוץ צפרניו בקרקע והזרע יוצא דרך צפרני רגלים ויפרוש באבר מת עכ"ל עש"ה.** שענין זה נמשך מבחי' שביה"כ, שענין נעיצה בקרקע דעוה"ז הוא שיעור יציאת הקומה לבר מאצילות וכנ"ל, שזה גרם מיתת המלכים ונפילתן לבי"ע, שה"ס יציאת זרע דרך צפרני אצבעותיו, כי נעץ אותם בקרקע דעוה"ז כנ"ל ונמצאים שעברו על גבול האצילות ונעשה מקום

עולה או"ח בקומת זו"ן עד הכתר, כמ"ש שם, וא"כ איך יצויר עוד השתלשלות הפרצופין דעסמ"ב, מהמסך הזה אשר מקורו הוא רק בחי"א, שיותר מזה אינו עוד ראוי להזדכך באופן שישאר בו משהו עביות וכח הזווג, וזהו ודאי שצריך להבינו היטב שהוא היסוד מכל החכמה.

ולזה צריך שתבין ההפרש מענין ההזדככות שנוהג בפרצופי א"ק דהיינו מהמסך מצמצום ראשון, בין ענין ההזדככות שנוהג מפרצוף ב"ן ואילך דהיינו במסך החדש דצמצום ב' דא"ק המבואר לעיל. והנה לכאורה ישנה קושי' יותר גדולה בענין הב"ן, שהרב אומר שמסיבת עליית הזווג לנק' עינים יצאו אח"פ לחוץ ונפסק אור האוון מהתחתון, ולמה בפרצוף ס"ג ששם עלה המסך לבחי' בינה אינו אומר שם שיצאו משום זה זו"ן לבר מראש ונעשו לבחי' גוף. ואין לחלק בין נק' עינים לבינה, שהרי לקמן אצל מ"ה החדש, אומר הרב שזו"נ יצא מן המצח דהיינו לבר מראש לבחי' גוף, והנה שם נעשה הזווג בבינה דכתר ומ"מ אומר שז"א יוצא מהראש. ועוד יש להקשות, דאצל פרצופי א"ק אומר שענין ההזדככות שקרה בגוף דכל פרצוף, אשר לא נגע זה לראש אלא דוקא מפה ולמטה כמ"ש לעיל דף קי"ז ד"ה ובה תבין בענין וכאן בב"ן אמר דכיון שנשברו הז"ת נסתלק ג"כ האור מהג"ר כנ"ל בענף כ"ב אות ב' ד"ה ובעת.

(יג) **והענין** כי ענין ההזדככות שבמסך אע"פ שבסיבת הזדככותו נתעלה הזווג בספירות העליונות, מ"מ לא נתעבו הספירות משום עליית המסך בהם, שהרי אפי' המסך שה"ס המלכות נמצא שמזדכך, ומכ"ש שלא גרם עיבוי

לספירות העליונות ממנו. וענין שיעור קומה שנתמעט משום זה, אין זה מסיבת עביות ודין אלא אדרבה משום זיכוך העביות, דמשום זה אין כח העיכוב שבו על אור העליון גדול כל כך, שנמצאת ההכאה דאור העליון אינו בחוזק וע"כ האו"ח מתמעט ואינו עולה ומלביש עד למעלה כמ"ש בפמ"ס בענף ג' עש"ה ולפיכך כשנזדכך לבחי"ב ונעשה הזווג מכתר לבינה ומבינה לכתר ויצאו עה"ס בקומת בינה, מ"מ לא נתעבו זו"ן דראש משום זה, דסוף סוף נעשה הזווג רק בבחי' מלכות והבינה לא נתעבתה כלל, אלא המלכות היא שנזדככה ונתגדלה מעלתה כמעלת הבינה, וע"כ נחשב הזווג דאו"י עם המסך כמו שהיה זה בבחי' בינה, אשר ודאי שהבינה בעצמה אינה מתעבה כלום משום זה ומכ"ש שאינה נחשבת לבחי' נוק' ופה של ראש, וא"כ אין סיבה כלל לז"א שיתעבה מחמתה ויצא מבחי' ראש לגוף. והבן היטב.

משא"כ בעליית המ"ן לנוק' עינים, כבר ידעת שמ"ן אלו כלולים

מב' בחי' יחד שהם בחי"ב ובחי"ד בסוד השיתוף דמדה"ר בדין. ולא עוד אלא שבעליה הראשונה של המ"ן הללו היתה בחי"ב בגניזו ובחי"ד בגלוי, כי כן נשתתפו בסוד נה"י הפנימיים, כמ"ש הרב לעיל בענף ח' אשר נה"י דס"ג נטמנו במ"ה וב"ן הפנימיים דא"ק, עש"ה ובפמ"ס בענף ט'. ונודע שכל הגלוי לחוץ הוא השולט וא"כ נבחנים מ"ן אלו בסוד עליה ראשונה לנוק' עינים כמעט כמו בחי"ד בעצמה, אלא מכח בחי"ב הטמונה בה אספה כח ועלתה בכל הספירות עד החכמה, וע"כ נתקנה החכמה בזה

וממילא בטל ג"כ המסך הזה בראש עצמו, להיותו שם רק שורש כלים ואינו מתגלה רק ע"י הסת"ב בגופא, כמ"ש הרב לעיל בענף כ"ב ובפמ"א אות א' וממילא שב המסך למקומו בנוקבי עינים, ונמצאים שוב ג' הספירות בינה וזו"ן שנק' אח"פ, שיצאו מבחינת ראש לגופא כמקודם. ומובן היטב ששבירת הכלים דגופא גרם הסתלקות אור ויציאת הכלים גם מהראש, מה שלא שייך זה כלל אצל ההזדככות הנוהג בפרצופי א"ק, אשר הספירות דארבע בחי' דאו"י של הראש, מעולם לא נתעבו משום ההזדככות הזה של המסך אע"פ שנתמעטה קומתם, וא"כ אין מקרה הגוף נוגע כלל לראש, אשר שם כל עה"ס דאו"י המה למעלה מן המסך, והבן היטב.

ולא עוד אלא אע"פ שבחזרתה לנוק' עינים כבר היתה בחי"ד בגניזו ובחי"א בגלוי כמ"ש לפנינו, מ"מ נבחן עוד אשר החכמה עצמה חזרה ונעשית לבחי' נוק' וה"ת לכתר, בסוד אני ישנה אני שניה כנ"ל, והוא מטעם שבחי"ד בעצם עודנה גנוזה שם בבחי"א, וע"כ נבחן הבינה וזו"ן של ראש ששוב יצאו וירדו מתחת הנוק' של ראש, דהיינו לבחי' חג"ת דגופא, והבן זה וזכרהו.

(יד) **ותבין** אמנם אשר ענין חזרת המסך למקומו לנוק' עינים דב"ן, לא היה אלא בסדר המדרגה של הזדככות המסך, כי כל הכחות שבעליון בהכרח שפועלים בתחתון, וכיון שדרכה של בחי"ד להזדכך בסוד עסמ"ב כנ"ל אצל א"ק, גם כאן בב"ן נתעלמה ג"כ בדרך הזה, שמתחילה נזדככה לבחי"ג ואז יצא ראש הב' שנק' ע"ב או או"א עי', והגוף

כבחי' הנוקבא דבחי"ד וכמעט כמותה ממש.

וז"ס שדייק הרב בענף י"ד אות ט' להשמיענו בביאור התיקונים, אני ישנה אני שניה, אשר המלכות נעשתה שניה לכתר, כלומר במקום שהחכמה צריכה להיות הספירה השניה לכתר, נטלה המלכות מקומה והמלכות נעשתה שניה לכתר שה"ס ה"ת בעינים עש"ה. וכ"ז הוא מטעם שבחי"ב היתה בגניזו ובחי"ד בגלוי, כנ"ל. ולפיכך כשיצאו משם ע"י הזווג ע"ס דראש מחכמה עד הכתר, הרי נטלה החכמה בחי' המלכות של ראש הקודמת שהיתה מלמטה בפה. באופן שיש כאן קטנות כפולה, שמתוך שעלה המסך לחכמה ונעשה הזווג מחכמה לכתר דהיינו בב' מדרגות ע"כ אין שם אלא קומת זו"ן, ונוסף על זה אשר בחי"א בעצמה נתעבתה מכח הדין שבבחי"ד הגלויה ונמצאים ג' הספירות בינה וזו"ן דראש המכוונים אח"פ בבחי' גוף שלמטה מפה של ראש, והבן היטב.

ולפיכך מתוך שתחילת יציאת הב"ן מאור העינים היה בקטנות, כנ"ל

באות ג' ואח"כ ע"י הארת יסוד א"ק נמשכה ה"ת מנוק' עינים דראש הב"ן וירדה למקומה הא' בסוד קו האמצעי מעילא לתתא כסגולתא דטעמים ושבזו אח"פ לראש, שאז יצאו ע"ס שלימות בקומת כתר, והרויח הראש ג' אורות הראשונים נשמה חיה יחידה, הנה כל הגדלה זאת היתה מסיבת ה"ת והמ"ן שהיו בנוק' עינים, שעתה חזרה למקומה וממילא חזרה בחי' ראש גם לאח"פ, להיות המסך והמ"ן האלו בסוד הסתכלות ב' דהיינו לגופא ושם נשבר

שלו מכוונה בשם חג"ת דנקודים, דהיינו עד הטבור להיותו נפסק תמיד על הטבור של הפרצוף, ואח"כ כשנשברו החג"ת נזדכך המסך לבחי"ב ואז יצא ראש הג' דפרצוף ב"ן שנק' ס"ג או ישסו"ת, וגופו נק' נה"י דנקודים משום שמלביש תמיד על נה"מ דפרצוף הפנימי להיותו מתפשט עד לנקודת הסיום של הפרצוף, כנ"ל באות ב' ע"ש. ואח"כ נזדכך לבחי"א ואז חזר המסך במקומו הראשון בנוק' עינים כמטרם הזווג דגדלות מיסוד א"ק. כמ"ש כ"ז בדברי הרב לעיל בענף כ"ב ובפמ"א שם.

אמנם עוד שינוי גדול יש כאן בהזדככות המסך דמ"ן במשונה מהזדככות המסך האמור בפרצופי א"ק, והוא משום דכאן יש מסך כפול מב' בחי' מבחי"ב ומבחי"ד. וכללא נקוט אשר מעת שנשתתפו זב"ז מאז ואילך לא פסק החיבור מהם לעולם, וכמו שכייל לן הרב במרשב"י בראשית, דלית נקודה שלא תהא כלולה בחברתה, וכל השינויים שתמצא בענין השתלשלות הפרצופין והשתנות המדרגות אין זה אלא ענין פנימיות וחיצוניות, כלומר שלפעמים בחי"ד מגולה לחוץ ולפעמים נגזת בפנים, ונמצא שבעת שיצא זווג דגדלות דב"ן עד קומת כתר נתבאר שהיתה אז בחי"ד בגלוי. ותבין אשר אח"כ שנזדככה לבחי"ג לא נסתלקה משם בחי"ד לגמרי אלא שנכנסה לפנים בסוד אחוריהם ביתה, כנ"ל באות ה' ובחי"ג היתה מגולה כלפי חוץ. ואח"כ כשנזדככה לבחי"ב נבחן אשר גם בחי"ג נגזת לפנים ובחי' ב' היתה מגולה לחוץ. ואח"כ כשנזדככה לבחי"א נבחן אשר גם בחי"ב נגזת בפנים ובחי"א היתה מגולה לחוץ, אשר אז כבר

חזרה למקומה לחכמה ששם מקום בחי"א דהיינו בנוק' עינים, ונמצא שנסתלקה כל בחי' של הקו האמצעי שהיה נמשך מקודם עד הפה בכח הארת יסוד א"ק, ונשאר הראש כמקודם רק בב' קוין ימין ושמאל בלבד המכונים חו"ב אב"א דבוקים זב"ז. כלומר שאחוריהם ביתה, שפירשו בחי' המסך דבחי"ג שהוא אחור דחכמה ובחי' מסך דבחי"ב שהוא אחור דבינה, כל זה היה טמיר וגניז בפנימיות המסך. והפנים של המסך דהיינו בחי"א היא שנשארת מגולה כלפי חוץ באותם החו"ב דהיינו בב' הקוין ימין ושמאל שנשארו בראש הב"ן. באופן שנבחן שכל קו האמצעי המכונה נה"י דכתר, שה"ס ה"ת שהיתה בנוק' עינים ונמשכה מלמעלה למטה עד בחי"ד במקום פה דראש, כל זה חזר ונמשך בחזרה לנוק' עינים. אמנם בשינוי גדול, כי מטרם יציאת הגדלות בסוד קו האמצעי היתה בחי"ד בגלוי ובחי"ב בפנימיות כנ"ל עש"ה. משא"כ עתה אחר השבירה וההזדככות אע"פ ששבה למקומה, מ"מ כבר היתה בחי"ד בסתר ובחי"א בגלוי בסו"ה אחוריהם ביתה, ופניהם מגולה כלפי חוץ. וז"ס שלא נשאר בס"ג דא"ק מכח הב"ן שיצא ממנו רק בחי' ב' עצמות הקוליות, שה"ס ב' הקוין ימין ושמאל דראש הב"ן הנק' חו"ב. ומקום קו האמצעי שהי' נמשך מקודם זה, נשאר חלל פנוי וריק הימנו. (טו) ואין להקשות, כיון שהיה סופו של קו אמצעי להתבטל, א"כ למה האיר עליו יסוד דא"ק מתחילה להמשיכו שם. כי הנה יש בזה הרבה טעמים, והעיקר מהם הצריך לעניננו הוא כמו

וזהו שנתקן אח"כ ביציאת מ"ה החדש
מן המצח.

(טז) **ובאמור** תבין דברי הספרא
דצניעותא (אות ג' ובדפו"י

קעו:) וז"ל: **תאנא**, ספרא דצניעותא: **ספרא**
דשקיל במתקלא, דעד לא הוי מתקלא
לא הוי משגיחין אפין באפין, ומלכין
קדמאין מיתו, וזיניהון לא אשתכחו,
וארעא אתבטלת וכו', ע"ש. פירוש, כי
הארת היסוד מכונה בשם ספרא
דצניעותא, ע"ד שאמרו ז"ל מה ירך בסתר
וכו'. ואומר ספרא דשקיל במתקלא:
פירוש, כללות האורות המתקנים
הנולדים ויוצאים ע"י אורות היסוד, שהם
כולהו עלמין דאבי"ע וכל מלואם, מכונים
בכללם בשם ספרא בסו"ה ונגולו כספר
השמים. ומשמיענו, שכל האורות הללו
אינם מתגלים כי אם ע"י משקל על ב'
כפות המאזנים המבוארות למעלה, א',
ה"ס ה"ת שבנוק' עינים, וב' ה"ס אח"פ,
שאור היסוד מעלה אח"פ לג"ר ומוריד
ה"ת לפה, ובהסתלקותו יורדים אח"פ
לבר מראש לחג"ת דגופא וה"ת עולה
לנוק' עינים. אשר כל האורות המתגלים
ויוצאים בכולהו עלמין דאבי"ע, המה
יוצאים על דרך זה ולא זולת.

וזה אמרו, **ספרא דשקיל במתקלא**: כי
אור היסוד הוא השוקל כנ"ל, והוא
מכונה ע"כ בשם מתקלא. ואומר עוד,
דעד דלא הוי מתקלא לא הוי משגיחין
אפין באפין: פירוש, שבטרם שנתקן מ"ה
החדש שנק' מלך הדר, שה"ס היסוד
שהארתו נקראת מתקלא כנ"ל, והנה
בטרם תיקונו עוד לא היה מתקלא, וע"כ
לא היו החו"ב בבחי' פב"פ, כלומר אע"פ
שהאיר היסוד בראש הב"ן, והוריד ה"ת

שידעת שכל אור רוחני שנמשך וחוזר
ונסתלק מניח רשימו במקומו, אשר ענין
רשימו הזה הנשאר בכלי, הוא ענין בטוח
שסוף סוף מוכרח הכלי ההוא לחזור
ולהמשיך האור כשיעור שהיה מתחילה
בטרם שנסתלק, וזהו שנעשה כאן בראש
הב"ן, כי מתוך שהאיר בו היסוד דא"ק
מתחילה והמשיך לשם קו אמצעי בזוג
הגדול עד קומת כתר, ע"כ אע"פ שחזר
ונסתלק מ"מ סוף הענין שיחזור האור
ההוא למקומו כבתחילה.

וטעם ב' הוא, כי כאן נתקן השורש של
ענין ירידה והעלאה כמו שהיה
כאן בראש הב"ן, אשר ע"י תוספת האור
מיסוד א"ק נמצא שנמשכה ה"ת מנוק'
עינים וירדה למקומה לפה של ראש,
ונמצאים אוזן חוטם פה שהיו למטה
בחג"ת שמתעלים ובאים למקומם
בראש, כנ"ל באות ו'. ואם חוזר ומסתלק
האור ההוא נמצא שוב שה"ת חוזרת
ועולה מפה דראש למעלה לנוקבי עינים,
ואוזן חוטם פה חוזרים משום זה לבר
מראש למטה למקום חג"ת דגופא, שזה
דומה ממש כמו ב' כפות של מאזנים,
שבעלות האחת למעלה נמצאת כף
השניה יורדת בשיעור הזה למטה ואם
הכף השניה חוזרת ועולה למעלה
נמצאת הכף הראשונה יורדת למטה. כן
הענין שנתקן כאן, כי בירידת ה"ת מנוק'
עינים לפה עולים אח"פ מחג"ת לג"ר,
ואם הה"ת עולה למעלה לנוק' עינים
יורדים אח"פ שוב מג"ר לחג"ת דגופא,
וכן חוזר חלילה. אמנם עדיין חסר כאן
סוד המתקלא שה"ס הלשון והקו, שעל
ידו נעשה וניכר משקל השוה במערכת
ב' כפות המאזנים האלו במצב הנרצה,

יז) ובזה תבין ג"כ דברי הסבא בזוהר משפטים (אות כ"ז) וז"ל ודא הוא רזא עילאה יתירה מכלא, בעמודא דקיימא לטקלין גו אוירא דנשבה, אית טקלא חדא בהאי סטרא ואית טיקלא אחרא בהאי סטרא, בהאי סטרא מאזני צדק ובהאי סטרא מאזני מרמה, והאי טקלא לא שכיך לעלמין ונשמתיין סלקין ונחתין עאלין ותבין וכו' ע"ש. והנה הסבא כבר מיירי בעולם התיקון וענין האי עמודא נמצא בעולם הבריאה שעדיין חסר לנו ידיעות מרובות לפרשו במילואו, אמנם שורש דבריו אלה נמשכו מהמקום הזה המדובר, ומתחילה נפרש ענין אוירא דנשבה כי אויר ההוא נמשך מהנ"ל.

ולהבין זה צריך להבין (בראשית א' אות שמ"ח ובחלופי גרסאות. דפו"ל לא:) הזוהר בפסוק ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וז"ל: יהי אור לעוה"ז ויהי אור לעוה"ב, ודא איהו נהורא דברא קוב"ה בקדמיתא, והוא נהורא דעינא וכו'. אמר ר' יצחק, אור דברא קוב"ה בעובדא דבראשית הוה סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, ואתגניז. מאי טעמא אתגניז, בגין דלא יתהנו מניה חייבי עלמא. ועלמין לא יתהנון בגיניהון, והוא טמיר לצדיקייא, לצדיק דייקא, דכתיב אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, וכדין יתבסמון עלמין ויהון כולא חד. עו"ש (אות כ"ח ובדפו"ל טז:) בפסוק ויאמר אלקים יהי אור וז"ל ויהי אור מהכא איהי שירותא לאשכחא גניזין היך אתברי עלמא בפרט, דעד הכא הוה בכלל, ובתר אתהדר כלל למהווי כלל ופרט וכלל. עד הכא הוה כולא תליא באוירא מרזא

והעלה האח"פ לג"ר, שאז יצאו ע"ס שלימות של ראש בקומת כתר, שזה נק' הסתכלות עינין דאו"א, ובזה מלך הדעת ברת"ס, כמ"ש הרב לעיל בענף כ"ב, ונמצא שהיו משגיחין חו"ב אפין באפין, אמנם משום חסרון מתקלא דמלך הדר הנז', לא נתקיים שם עלייה הזו, כי נסתלק האור ואו"א חזרו אב"א.

וזה אמרו, דעד דלא הוה מתקלא לא הוה משגיחין אפין באפין. ואומר ע"כ, ומלכין קדמאין מיתו וזיניהון לא אשתכחו: פירוש, דז"ת דב"ן הכולל מכונים בכ"מ מלכין קדמאין דמיתו, כנ"ל בדברי הרב. ואומר טעמא, שמשו"ה מתו ז"ת ונתבטל הפב"פ דחו"ב, משום דזיוניהון לא אשתכחו: דהיינו ששלט בהם בחי' ההודככות של המסך כנ"ל באות י"ד עשה, ונודע שהמלכות שה"ס המסך דבחי"ד הנ"ל, נקרא שביעי או זיין, ומכונה המסך משום זה כלי זיין, מלשון אנשים מזויינים, וכן עד"ש חז"ל אשה כלי זינה עליה, ונתבאר לעיל, אשר משום הזדככות המסך נכנסה הבחי"ד לגניזו לפני ולפנים דהיינו: בחי"א בגלוי בחיצוניות, ובחי"ב ובחי"ג בפנימיות, ובחי"ד לפני ולפנים, שהוא הסבה דיציאת אח"פ לחוץ ושביה"כ וביטול ג"ר דאו"א כנ"ל. וזה אמרו ומלכין קדמאין מיתו וזיניהון לא אשתכחו, כלומר דע"כ מתו מלכין קדמאין משום שנעלם הזיון מהמסך ולא אפשר היה למצוא אותו, שה"ס ה"ת שנק' כלי זיין שחזרה לה למעלה לנוק' עיניים דב"ן ונגנזה לפני ולפנים בתוך בחי"א, שז"ס וזיוניהון לא אשתכחו ולא נודע איזה מקומה, והבן היטב כי זהו המפתח דעולם התיקון.

דא"ס וכו'. יהי אור כל מה דנפיק ברזא דא נפיק. יהי על רזא דאו"א דאיהי י"ה, ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה, למהוי שירותא לאתפשטא למלה אחרא. אור ויהי אור, אור דכבר הוה וכו' דהא א"ס בקע מאוירא דיליה וגלי האי נקודה י'. כיון דהאי יוד אתפשט, מאי דאשתאר אשתכח אור. עכ"ל.

פירוש הדברים כמ"ש בענה"ק, אשר א"ק אינו נחשב בחי' שורש לעולמות, והוא להיות שאין בע"ס שלו רק כלי אחד ובחי' כלי אחד. ותחילת השורש של העולמות מתחיל מב"ן הכולל, ולפיכך מאמר הראשון שה"ס יהי אור ה"ס ע"ס דראש הב"ן בגדלות מכח הארת יסוד דא"ק כנ"ל. וזהו אומרם דא איהי נהורא דברא קוב"ה בקדמיתא, והוא נהורא דעינא. שזהו האור שברא הקב"ה בתחילה והוא אור העינים. כלומר שפרצוף ב"ן בכללו מכונה בשם האור שיצא דרך נוקבי העינים כדברי הרב בענף י"ד אות א' ע"ש. והוא השורש הראשון לבריאת העולמות כדאמרן. וזה שאמר ר' יצחק אור דברא קוב"ה בעובדא דבראשית, הוי סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא ואתגניז אשר האור שברא הקב"ה במעשה בראשית היה מאיר מסוף העולם עד סוף העולם וגנזו. דהיינו כדאמרן, שיצאו ע"ס בקומת כתר שה"ס הסתכלות עיינין דאו"א שמשם יצא מלך הדעת ברת"ס עד לנקודה דעוה"ז.

וזה שאמרו בתחילת המאמר, ויאמר אלקים יהי אור לעוה"ז. וזהו שאומר ר' יצחק שאור ההוא היה מאיר מסוף העולם עד סופו ואתגניז. פירוש, שהאור לא נתקיים בכלים כי נשברו כנודע

ונסתלק האור לשורשו והמסך שעליו יצא זווג הגדול הזה שה"ס בחי"ד נגנזה לפני ולפנים בתוך המסך דבחי"א ולא נודע מקומו איה. כמ"ש בספרא דצניעותא הנ"ל וזיוניהון לא אשתכחו כנ"ל באות הקודם עש"ה. ועל זה שואל ר' יצחק מאי טעמא אתגניז, בגין דלא יתהנון מיניה חייבי עלמא וכו'. והוא ג"כ שאלת חז"ל והלא במאמר אחד יכול להבראות ולמה נברא בעשרה מאמרות, שכבר פרשוהו הרב לעיל בענף י' וי"א עש"ה בפמ"א ובפמ"ס. ואומר והוא טמיר לצדיקויא לצדיק דייקא, דכתיב אור זרוע לצדיק וכו' אשר הוא נגזו לצדיקים, ולצדיק בדיוק כמ"ש אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה: פירוש, שאין האור הזה אפשר שיחזור ויתגלה כולו או מקצתו רק בסוד המתקלא, שה"ס מלך השמיני שנקרא הדר שה"ס מ"ה החדש, שה"ס צדיק יסוד עולם.

וזהו כמ"ש בספרא דצניעותא, דעד דלא הוי מתקלא לא הוי משגחי אפין באפין ומלכין קדמאין מיתו, כמ"ש באות הקודם ע"ש. וזהו שמדייק, לצדיק דייקא כמ"ש אור זרוע לצדיק וכו'. פירוש, דכל הכונה של יציאת האור מתחילה באופן זה שיהי' בו שביה"כ, שהאורות נעלמו והניצוצין נתפזרו ונזרעו, כל זה היה בכונה תחילה כדי ליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמרות כמ"ש בפמ"ס ובפמ"א בענף י' וי"א ע"ש שזסו"ה אור זרוע לצדיק, כלומר בשביל צדיק. ומתוך כך ולישרי לב, דהיינו המכוונים לבם לאביהם שבשמים להם שמחה. וזה אמרו וכדין יתבסמון עלמין ויהון כולא חד: אשר אז ימתקו העולמות ויהיו כולם אחד. פי', דאחר

ככלות כל קצירת השדה מסוד אור זרוע הנ"ל, אז ישוב הדבר לשורשו הראשון והושב היוצר על כנו, ויהיה ה' אחד ושמו אחד, ע"ד שביארתי בפמ"ס בענף א' עש"ה.

(יח) וזהו אמרם ויהי אור, מהכא הוא שרותא לאשכחא גניזין היך

אתברי עלמא בפרט, דעד הכא הוי בכלל. מכאן הוא המבוא להשגת נסתרות איך נברא העולם בפרט, כי עד כאן היה בכלל. פירוש, כמו שנודע שבסיבת נקודת המלכות שנתקנה במ"ן ועלתה לנוק' עינים נחלקה כל מדרגה ונתפרטה לב' חצאים, וזהו שנעשה ונתקן בזה המאמר של יהי אור ויהי אור שה"ס פרצוף ב"ן.

וזה אמרם, מהכא הוא שירותא לאשכחא גניזין היך אתברי עלמא

בפרט. כלומר, שכל מדרגה נפרטה לב' פרטים, ויורנו בזה להשכיל, אשר כל ענין התפרטות המדרגות עד ביאתם לבחי' רשות הרבים ולבחי' עלמא דפרודא, הנה ההתחלה דכל זה נעשה כאן באור העינים בפרצוף ב"ן. דעד הכא הוי בכלל:

שמטרים יציאת האור מעינים היתה כל מדרגה בע"ס על שלימותה והיכנה. וכמ"ש בסמוך, כשכל עה"ס כלולות במדרגה הרי ה"ס אור ואז מכונה בשם כלל משא"כ בסוד נהורא דעינא כשעלתה הנקודה דה"ת ונתקנה בנוקבי עינים ונפרטה משום זה לב' חצאים, נבחן שהנקודה נתישבה בין אותיות אור אלו ועשתה מהם צירוף של אויר שהיור הנוספת ה"ס הנקודה שעלתה בעינים שמשום זה נעשתה המדרגה לפרטים ומכונים פרט וגם נסתלק ממנה אור דג"ר ונשארה בקומה דבחי' רוח לבד שנקרא אויר והבן.

וזה אמרם ולבתר אתהדר כלל למהוי כלל ופרט וכלל. שאח"כ חזר הכלל להיות כלל ופרט וכלל, דהיינו כנ"ל שבסוד הגדלות והארת היסוד חזרו אח"פ ונתיחדו שוב במדרגתם כבתחילה ושוב יצאו עה"ס בקומת יחידה כמקודם, כי הנקודה יצאה מן האויר וירדה למקומה בפה בתחתית האח"פ. ונמצא ממילא שחזר בחי' אור למדרגה, שז"ס פרצוף ב"ן ואור עינים בגדלות. כמ"ש ר' יצחק לעיל שהאדם היה רואה בו מסוף העולם עד סופו ע"ש. וזה אמרם, ולבתר אתהדר כלל וכו' כלומר דאחר הקטנות דאור העינים שנפרטו האורות כנ"ל בסוד אויר, הנה אח"כ חזרו להיות כלל, כי בהארת היסוד שבו אח"פ למדרגה וחזר האור כמקדם. וזה אמרם, שחזרו אמנם למהוי כלל ופרט וכלל כלומר, שלא נשארו קבועים וקיימים באור הגדול הזה דבחי' כלל, והיינו כמ"ש ר' יצחק דאתגניז לצדיקים. ושוב חזרה ועלתה הנקודה בין האותיות אור ושוב נסתלקו הג"ר וחזרו לבחי' אויר ונפרטו שוב המדרגות לחצאים שה"ס פרט.

וכבר ידעת שאחר זה יצא מ"ה החדש ושוב החזיר אח"פ אל המדרגה, אשר ע"כ שוב יצאה היוד מהאויר וחזרה לבחי' אור כמ"ש לקמן, והנה ז"ס כלל האחרון. וזה אמרם ולבתר אתהדר כלל למהוי כלל ופרט וכלל. כי הכלל הראשון שהיה בטרם יציאת אור העינים, לא היה ראוי שיבא באופן כלל ופרט וכלל, שהוא קוטב כל התיקון הנרצה בסוד עשרה מאמרות ובסו"ה אור זרוע לצדיק, כמ"ש לעיל באות י"ז אמנם בכלל הזה שנאצל ויצא באור העינים, הושרש כאן התיקון

הגדול הזה על סדר כלל ופרט וכלל כאמור.

ואומר עוד עד הכא הוי כלא תליא באוירא מרזא דא"ס וכו', אשר עד כאן הכל היה תלוי באויר מסוד א"ס. פירוש, כמ"ש הזוהר במקום אחר (בראשית א' אות ל"ג), אשר נכנס יוד באור ונעשה אויר. כלומר, שנקודת הצמצום החדשה שעלתה בסוד מ"ן מכונה בשם יוד, דכל נקודה היא יוד. וענין האור המדובר כאן כבר ידעת שה"ס נהורא דעינא, דהיינו אור העינים כמ"ש בתחילת המאמר, באופן שסוד הנקודה דמ"ן שעלתה לנוק' עינים, ה"ס היוד שנכנסה באור ונעשה בנקבי העינים סוד אויר. ונתבאר לעיל באות ח' שה"ס ראש הא' דב"ן שנק' כתר וה"ס א"ס. **וזה אמרו כולא תליא באוירא מרזא דא"ס כלומר,** שבעת יציאת ראש הב"ן לא היה אלא בסוד רוח נפש לבד, כמ"ש לעיל באות ד' והיינו משום שנכנסה הנקודה דמ"ן באור ונעשה אויר, וכ"ז היה משום יציאת אח"פ לחוץ שנחלקה המדרגה לשתיים. באופן שראש הב"ן היה תליא באוירא מרזא דא"ס, כלומר בקומת רוח שה"ס ז"א, בסוד האויר דנוק' עינים. שיצאו אח"פ למטה מראש לבחי' חג"ת דגופא, ומשום זה בראש הא' עצמו אין שם כי אם בחי' מוחא דאוירא שה"ס רוח נפש לבד, כמ"ש לעיל. והבן היטב שאור א"ס אינו מתגלה זולת בראש הא' דכל פרצוף, וזהו דדייקי דעד הכא הוי כולא תליא באוירא מרזא דא"ס, כלומר שמאור א"ס ב"ה לא הגיע לתחתונים כי אם בחי' אוירא במקום אור. ודע שרק אורות דג"ר נק' אור משא"כ אורות דו"ק נק' בכל מקום בחי'

רוח ונפש, וזכור זה ממקורו שבכאן, דע"כ נק' אור ז"א בשם רוח, להיותו נמשך מזה הזווג אשר הנקודה דמ"ן עלתה לאור העינים, ונכנסה הנקודה באור ונעשה אויר ע"ד שביארנו לעיל. וה"ס מוחא דאוירא, המורה בעיקר אשר חסר אור הג"ר משם, והבן.

וזה אמרם יהי אור כל מה דנפיק ברזא דא נפיק יהי אור על רזא דאו"א דאיהי י"ה. אשר כל המתחדש ויוצא לעולמות הוא יוצא בסוד המאמר יהי אור בסוד או"א שהם י"ה. פירוש, דאין שום פרצוף או מדרגה יוצא ונולד כי אם בסוד יציאת הב"ן ע"ד הנ"ל בסוד ב' כפות המאזנים, אשר אור היסוד מעלה את אח"פ בחזרה אל הראש, כמו שהיו עומדים בפרצופי א"ק הקודמים למ"ן כנ"ל אות ט"ז. וזהו אמרם על רזא דאו"א דאיהי י"ה פירוש, כי אז מתגלה בנולד בחי' האור דג"ר שה"ס י"ה כנ"ל. וזה אמרם ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה למהוי שרותא לאתפשטא למלה אחרא אשר אח"ז חזר לנקודה ראשונה כדי שתהיה התחלה להתפשטות הנולד לענין אחר. פירוש, אע"פ דהמשכה זו אינה מתקיימת, כי בהכרח שכוחות העליונים נפעלים בתחתון, וא"כ כיון שגם בב"ן השורשי דא"ק לא נתקיימה התפשטות זו אלא שהי' בסוד אור זרוע כנ"ל, וא"כ למה מוכרח כל תחתון לחזור ולצאת דרך שם. וזהו אמרם, ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה כלומר, שבאמת אין התפשטות זו מתקיימת בנולד, כי האור חוזר ומסתלק לסוד הנקודה בנקבי עינים כמקדם, אמנם מרויח בזה דע"כ יהיה בו התחלה ושורש לענין אחר, דהיינו לבחי'

ע"כ ויוצאים ע"ס בקומת כתר כמלפנים. וא"כ אין כאן אור חדש, אלא רק אותו שיעור האור שהיה נעלם מסיבת המ"ן שנתעלה לנוק' עינים, נמצא שחזר עתה ונתגלה בסיבת חזרתה למקום הפה, שז"ס ויהי אור, אור דכבר הוה מטרם המ"ן ולא אור חדש כאמור.

(כ) **והנה** זה אמרם, דהא א"ס בקע מאוירא דיליה, וגלי האי נקודה, י' כיון דהאי יוד אתפשט, מאי דאשתאר אשתכח אור. שא"ס בקע מאויר שלו וגילה לנקודת י' הזו ומאחר שיווד זו אתפשט מה שנשאר נמצא אור. פירוש, דענין אויר נתבאר לעיל באות י"ט שז"ס הנקודה דמ"ן שנק' בשם י' שעלתה למקום אור העינים ונעשה שם בחי' אויר עש"ה. וזה אמרם, שאח"כ בעולם התיקון חזר הא"ס ובקע מאוירא דילי' וגלי האי נקודה יוד. כלומר, שגילה שאין פה מקומה באור עינים, אלא למטה בפה דראש כנ"ל עש"ה. וממילא אתפשט היוד וירדה מאויר, ומה דאשתאר אשתכח אור. כי מאחר שירדה למקומה בפה שוב נמצאים אח"פ שחזרו ועלו לראש ונתחברו למדרגה כמקודם ונשלמה המדרגה בע"ס, וחוזר לירד אור א"ס על זווג השלם שבפה בקומת יחידה, וממילא חזר ונתגלה שם אור א"ס כלמפרע, בסוד אור דכבר הוה כנ"ל עש"ה.

ובזה נבין דברי הסבא דמשפטים הנ"ל וז"ל: דא הוא רזא עילאה יתירה מכולא בעמודא דקיימא לטקלין גו אוירא דנשבא. אשר זה הוא סוד עליון יותר מהכל, באותו העמוד העשוי למשקלים בתוך האויר שנושב. פירוש, שהארת היסוד בעולם התיקון ממ"ה החדש נק'

אור דג"ר דעולם התיקון המשותפים ממ"ה וב"ן יחד כמ"ש לפנינו.

ותדע שז"ס שאמרו חז"ל אין האשה מתעברת מביאה ראשונה גם ז"ס אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי היות שכל התחלה בהכרח שיהיה נמשך מהתחלת הבריאה, וכבר ידעת שה"ס ב"ן הכולל הנ"ל, וע"כ כיון שבו קרה המקרה דשביה"כ ושבה התפשטות הקו למקומו וז"ת מתו ונפלו לבי"ע, נמשך מזה ג"כ שאין האשה מתעברת מביאה הראשונה, ואין זרעו נקלט להריון ולידה, כי בביאה הראשונה מוכרח הזרע ההוא לעבור בסוד המאמר דהתחלת הבריאה ובסוד שביה"כ, אמנם זהו סיבה טובה שהאשה משגת כלי ע"י ביאה ההיא אשר בכלי זה היא מסוגלת להעלות מ"ן ולהוליד בנים חיים במוחין דחיה, שז"ס אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי כמ"ש עוד בע"ה.

וז"ש עוד אור ויהי אור, אור דכבר הוה. פירוש, דענין זווג זה מוגדר שאין בו חידוש של אור, אלא שחוזר ומגלה את זה מה שהיה בו למפרע כנ"ל. שמכח הארת יסוד דא"ק חוזרת ונמשכת ה"ת בנקבי עינים למקום שהיתה בו מתחילה בפרצופי א"ק דהיינו לפה של הפרצוף, אשר בזה נמצא מאליו אשר אח"פ שיצאו לבר ולמטה ממסך של ראש לצד היותו נמצא בעינים שה"ס כלי דחכמה שלמעלה מאוזן, נמצאים עתה אחר שירד המסך דה"ת לפה ששבו לבחי' ראש, דהיינו למעלה מהמסך דמ"ן שישנו עתה בפה כמלפנים, שאז חוזר ומתחדש זווג השלם ממלכות לכתר כמו שהיה בפרצופי א"ק שמטרם המ"ן, שחוזרים

עמוד מלשון קו המשקל והוא עשוי למשקלים בתוך האויר שנושב. וענין אויר שנושב במקום האור כבר נתבאר לעיל שהוא מסיבת עליית הנקודה לעינים, ונתבאר שבכח הארת היסוד נמשכת הנקודה ההיא וחוזרת למקום הפה כמקודם, שמתוך זה נמשכים אח"פ מגופא לראש, שז"ס המשקל כנ"ל, ונמצא שעמוד הזה עשוי תמיד למשקלים, להטות האח"פ לאור דג"ר מכח שמוריד היוד מהאויר ואשתאר שם אור דג"ר כמקודם.

וזה אמרו, אית טקלא חדא, בהאי סטרא מאזני צדק, ובהאי סטרא מאזני מרמה. שיש מאזנים אחת שמצד זה מאזני צדק ומצד זה מאזני מרמה. פירוש, שמאזנים אלו נמצא בעולם הבריאה מסוד מחצב הנשמות. שבזמן הארת מ"ה שה"ס צדיק יסוד עולם, שנק' עמודא דקיימא לטקלין, אז נמשך המ"ן מכלי דחכמה דנוק' דז"א אל בחי' המלכות שבה, בסוד יוד המתפשט ויורד מאויר. ואז עולה בי"ע למעלה לאצילות כמו בשבתות כנודע. ואז שולט אותו הצד של המאזנים שנק' מאזני צדק, אמנם כשיש פגם בתחתונים אז מסתלק משם הארת המ"ה, וממילא חוזר המסך למקומו לכלי דחכמה וממילא יורדים אח"פ דנוק' שה"ס בי"ע למטה למקום פרודא וקלי'. שבזה נמצאות הנשמות שכבר היו באצילות יוצאות שוב לבי"ע התחתונים, ואז שולט אותו הצד של המאזנים שנק' מאזני מרמה, והבן.

וזה אמרו, והאי טקלא לא שכיך לעלמין ונשמתין סלקין ונחתין עאלין ותבין. אשר מאזנים אלו לעולם אינם שוקטים

והנשמות עולות ויורדות באות ושבבות. כלומר, דכל אחד ואחד נידון שם לפי טהרת נשמתו, אשר בזמן הטהרה זוכה שיאיר צדיק העליון בנוק' ואז מטה המאזנים כלפי שליטת מאזני צדק, ונמצאים נר"ן שלו עולים לאצילות וזוכה לבחי' אצילות בנר"ן שלו, ואם ח"ו עושה אח"כ איזה פגם נמצא שמסתלקת הארת המ"ה משורש פרטיות נשמתו ח"ו ואז יורדים הנר"ן שלו, שהם בחי' אח"פ משורש נשמתו שבנוק' דאצילות, ונמצאים חוזרים ויוצאים לבי"ע למקום הקלי' ונדעכו הנר"ן שלו ח"ו, כי הטה כף המאזנים לחובה תחת שליטת מאזני מרמה, שהם הקלי' הנמצאים בבי"ע התחתונים. וזה אמרו **והאי טקלא לא שכיך לעלמין.** כלומר, שבכל עת וכל רגע נידונים שם האנשים, אם להטותו כלפי כף זכות או לכף חובה ח"ו, ע"ד האמור לעיל. וז"ש **ונשמתין סלקין ונחתין עאלין ותבין,** שעולים ובאים לאצילות ושבים ויורדים לבי"ע, והבן היטב.

והנה נתבאר היטב ענין ב' הכפות של המאזנים, שה"ס נקודת המ"ן בסוד ה"ת בנוק' עינים, שבסיבת התעלות כף הזוה ממקום הפה לנקבי עינים ונשתרשה שם לנוק' דראש, מסבה זו ירדה הכף של הבינה וזו"נ דראש לבחי' חג"ת דגופא הנמצא למטה ממסך של ראש. ואם הכף של נקודת המ"ן יורדת מנוק' עינים למטה מבינה וזו"ן דראש דהיינו במקום הפה, נמצאים כף של בינה וזו"נ חוזרים לבחי' ג"ר של ראש. אמנם עדיין לא נתבאר כלל ענין המתקלא בעצמה ויתבאר לקמן בע"ה.

על ד' רבעים, דהיינו פנימי בעליון ותחתון וגם חיצוני בעליון ותחתון. ונמצא שמשלשה פרצופין ע"ב ס"ג ב"ן דאדם קדמון שהם ראש תוך סוף נעשו כאן י"ב פרצופין, כי כל אחד נתחלק על ד' רבעים כאמור. גם נתבאר שכל סוד הזווג דפנימי וחיצוני שנקרא זכר ונקבה אינו אלא להחזיר אח"פ שירדו לבר מהמדרגה, שבהיות המדרגה חסרה מאח"פ אלו אין שם אלא רוח נפש לבד וכשחוזרים אליה אז משגת נרנח"י שלימים כנ"ל באות י"ג ובפמ"א דף תר"כ. ובזה תבין שענין זווג דכר ונוקבא מוכרח שיהיה בכל י"ב הפרצופין שבעליון כדי להאציל לפרצוף תחתון, דהיינו כדי להשלים ג' המדרגות רת"ס של עצמו שהם: ע"ב ס"ג ב"ן, שיהי' בכל אחד נרנח"י שלימים. שהרי בסבת הצמצום הנ"ל נתחלקו לי"ב מדרגות, שמשום זה נסתלקו ג"ר דע"ב שה"ס הראש, וגם ג"ר דס"ג שה"ס התוך וגם ג"ר דב"ן שה"ס הסוף, אשר במצב הזה אין הפרצוף ראוי להשפיע ולהאציל פרצוף שני, ולפיכך לזווג פנימי וחיצון הנקראים דו"ג הם צריכים, שאז שבים אח"פ למקומם. ומתוך שנתחברו פנימי וחיצון דכל מדרגה והתחתון שהם אח"פ שבו לעליון דהמדרגה, א"כ נתחברו כל הי"ב פרצופין, ונעשו שוב לג' פרצופין בלבד: רת"ס, כמטרים הצמצום ואז ראוי להוליד.

וצריך שתזכור שכל רת"ס הנבחן בחיוב בכל פרצוף, הוא מטעם שאין הכלים נגמרים בהסתכלות א' דע"כ להסת"ב הוא צריך שזהו מחייב רת"ס, כי הסת"א נעשה בפה של ראש והסת"ב בחזה ואז נגמרו בחי' כלים. והם אמנם ב'

(כא) **ובמתבאר** נבין מה שאמר הרב בע"ח שער ט"ל דרוש ד' בסוד זווג דנשיקין, אשר יש ב' בחי' זווג דנשיקין, שהם נשיקין שקודמין לזווג הגופני ונשיקין הבאים בשעת הזווג הגופני ע"ש. ומתחילה נבאר ענין זווג דנשיקין עצמו שמביא שם בדרוש ט' וז"ל: ונמצא שזווג התחתון עיקר הוא מז"ת אבל זווג העליון דנשיקין הוא מהג"ר שבו שמזדווגים עם הג"ר שבה. והענין שכל נשיקה הוא מבחי' הבל הפה היוצא מן הריאה אל הגרון שהיא בינה וכו', נמצא שכחם הוא מז"ת. אמנם אותו אור שהיה נמשך מאותם הג"ר שבראש אל הגוף קודם שיכנסו בפנימיות הגוף שבז"ת יוצא דרך הפה לחוץ בסוד הבל וכו'. ואמנם סוד חיבור זה הוא בתוך הפה שהחין הוא חכמה והגרון הוא בינה והלשון הוא הדעת המזווגם ושם מזדווגים יחד וכו'. ואלו הם תרין רוחין א' זכר וא' נקבה וכו' וכל אחד מאלו התרין רוחין נחלק לשנים, כמ"ש בזוהר פרשת תרומה, ד' רוחין אינן בנשיקה וכל חד וחד כלול בחבריה וכו' עכ"ל עש"ה.

והנה כבר נתבאר ענין החידוש שנעשה מכח צמצום ב' דא"ק ותיקון המ"ן, אשר כל מדרגה מראש תוך סוף שבפרצוף מתחלקת על פנימי וחיצוני עש"ה. גם נתבאר שכל אחד מהם מתחלק ג"כ על ב' חצאים עליון ותחתון. שגלגלתא ועינים שהם כתר וחכמה דהמדרגה נשאר במקומו, ואח"פ שהם בינה וזו"ן יצאו לבר מאותה המדרגה ונעשו לבחי' תחתון, עש"ה וגם בפמ"א דף תר"כ. באופן שכל בחי' ובחי' מרת"ס נתחלקו

ראשים המכונים ראש ותוך או ע"ב וס"ג, שס"ג נבחן לתוך כלפי ע"ב להיותו מתחיל מתחת הפה שלו עד החזה כנ"ל, והע"ס דסיומא המתפשטים מחזה עד סיום הפרצוף בסוד כשיעור הנכנסים כן שיעור היוצאים (כנזכר בפמ"א ענף מ"ב אות ו' ד"ה לכן) המה שנק' מ"ה וב"ן או בחי' הסוף של הפרצוף, ומטעם זה נבחן כל פרצוף פרטי, ברת"ס, כי אם יש בו איזה חידוש מסך, בהכרח שיש בו רת"ס שהם נק' ע"ב ס"ג ב"ן, משום שאותו חידוש כלי אין לו מציאות של קיום זולתם, כאמור, וזה צריך שלא ימוש מנגד עיניך, שהוא שורש לכל דבר.

אלא לפי הכלל הזה יקשה לכאורה, מה שלא מצאנו בענין הזווג דדכר ונוק', רק בחי' זווג א' בפה וזווג ב' בסיומא דגופא, ולפי האמור הנה זווג הב' הי' צריך שיהיה בטבור או בחזה כמו בפרצופי א"ק. והענין כי מכח תיקון המ"ן נתארך מקום הזווג, ומה שהי' מקודם בבחי' נקודה נעשה עתה מקום ארוך כמו קו, אשר בחי' נקודה דהסתכלות א' שהיה מקודם בפה לבד נתארך לבחי' קו, שה"ס הקנה של הריאה. וגם בחי' הנקודה דהסת"ב שהי' מקודם בחזה או בטבור נתארך מפי הטבור עד סיומא דגופא, המכונה בית הרחם בפרצוף החיצון הנ"ל.

(כב) **וענין** האריכות הזו נתבאר באות י"ג אשר מכח הארת יסוד א"ק בראש הב"ן נמשכה ה"ת שהיתה בפי הטבור דס"ג דא"ק וירדה לפה דראש הב"ן שהוא בסיום הגוף דס"ג דא"ק. ונבחן משום זה אשר נקודה דהסת"ב שהיתה במקום טבור לבד נעשה מעתה

לקו ארוך שתופס כל מקום הזה מהטבור עד סיומא דגופא. וכבר ידעת שבטרם הארת יסוד דא"ק נעשה מקודם זווג פנימי וחיצון של ראש ע"ב דא"ק בפה שלו, וגם שם ירדה ה"ת שהיתה בנוקבי עינים דע"ב לבחי' פה דראשו, שזהו סוד החוטם והחור שבפנימיות של הפה עד מכנגד הקנה של הריאה. וזהו שנתקן כלפי מדרגת הראש עצמו שנק' ע"ב. אמנם כלפי הס"ג שהוא מדרגת התוך כנ"ל, שפה דראשו ה"ס חזה. ונוק' עינים שלו ה"ס שבולת הזקן או שפה תתאה המחובר עם הגרון, דע"כ נפסק שם אור האוון כנ"ל בענה"ק עש"ה, נמצא עתה שנקודת ה"ת ירדה מנוק' עינים דס"ג וחזרה למקומה הראשון במקום החזה, ונעשתה הנקודה כמו קו ארוך מגרון עד החזה שה"ס קנה של הריאה. והנה נתבאר איך כל נקודה שמלפנים, נתתקנה והיתה לבחי' קו ארוך. ותדע שהוא שורש תיקון הקוין, כלומר בבחי' קו אמצעי, ליחד הימין והשמאל בסוד החזרת אח"פ דכל מדרגה לקדמותה, כנ"ל באות ט"ז עש"ה. והנך רואה איך זווג הב' לגמר כלי, המכונה הסתכלות ב', שהיה בפרצופי א"ק בבחי' נקודה במקום פי הטבור, נתארכה ובאה לבחי' סיומא דגופא.

ולפיכך מכאן ואילך נקבע הפה לבחי' הסתכלות א' ושורש כלים, ופי סיומא דגופא נקבע לבחי' הסתכלות ב' לגמור הכלים. ותדע שהסת"א מכונה בדברי הרב בשם זווג דנשיקין או זווג רוחני, והוא מטעם שאין הכלים ניכרים כלל בראש, שנבחנים כמו אור בלי כלים. והסת"ב, שהוא עתה בבחי' סיומא דגופא,

נקרא עתה בדברי הרב בשם זווג היסודות או זווג גופני והוא מטעם ששם נגמרים הכלים. ועל פי זה תבין היטב, שאי אפשר לשום פרצוף שיאציל לתחתון זולת בזווג פנימי וחיצוני של הפרצוף ההוא הנקרא זכר ונקבה, דכל עוד שהפנימי והחיצוני של הפרצוף נפרדים זה מזה נמצאים שניהם פגומים, שאין בכל אחד אלא ב' כלים כתר וחכמה שבהם ב' אורות רוח נפש וחסרים ג"ר נשמה חיה יחידה, וע"כ אין האורות הללו מספיקים רק לחיותם עצמם ולא להשפיע להוליד. אמנם כשהפנימי והחיצוני מתחברים, אז עולים בינה וזו"ג בחזרה לדרגתם לכל אחד מהם ונשלמים בג"ר שהם נשמה חיה יחידה, ואז משפיעים להוליד, כמ"ש בפמ"א דף תרי"ט ותר"כ ע"ה. אמנם זווג א' אינו מספיק להם להולדת התחתון, כי מזווג הא' אינו נמשך רק הרוחניות לשורש כלים, וע"כ צריכים לזווג ב' לסיומא דגופא שמשם נמשכים הכלים לתחתון. ותדע אשר זווג פנימי וחיצון דמדרגת ראש שה"ס המזדווגים דהסת"א, מכונה הזכר בשם ע"ב והנקבה בשם ס"ג, וזווג פו"ח דבחי' גוף שה"ס הסת"ב מכונה הזכר בשם מ"ה והנקבה בשם ב"ן.

ובזה תבין ענין זווג מ"ה וב"ן דא"ק המכונים בדברי הרב אור חדש דבקע לפרסא וירד והאיר דרך יסוד דא"ק לג"ר דנקודים. כנ"ל אשר הם סוד פנימי וחיצוני דגופא דא"ק בזווג הסתכלות ב' שלו כדי להוליד הז"ת דנקודים. שהפנימי ה"ס אור חדש הנזכר שה"ס אור הזכר והחיצוני ה"ס ג"ר דנקודים הנ"ל וה"ס נקבה. וכבר ידעת

אשר המזדווגים דהסת"ב מכונים תמיד בשם מ"ה וב"ן, ונמצא שאור חדש דבקע לפרסא והאיר דרך יסוד וכו' ה"ס מ"ה דא"ק, וג"ר דנקודים שקבלו ממנו ה"ס ב"ן דא"ק וזכור זה. ובזה מתורץ מה שהערנו לעיל ענף מ"ב אות ו' ד"ה ואז בפמ"א בענין ב"ן דא"ק שיצא קודם למ"ה החדש, ושם ביארנו דכלפי אבי"ע דעולם התיקון נבחן ב"ן דא"ק בכל מקום לבחי' ס"ג השרשי של פרצוף מ"ה, וע"כ הוכרח לצאת גם כאן מקודם למ"ה החדש להיותו שורש מ"ה עש"ה. אמנם התינח כלפי אבי"ע ועדיין צריך להבין את זה כלפי א"ק עצמו. ובאמור תבין היטב, אשר מ"ה דא"ק ה"ס אור חדש הנ"ל שהאיר דרך יסוד לפה דאו"א דנקודים, שהוא ודאי בא קודם לב"ן שלו כאמור, שה"ס פו"ח דהסת"ב שהפנימי ודאי קודם לחיצון וזה ברור. ומ"ש הרח"ו ז"ל בשער טנת"א סוף פ"א בע"ח שה"ס נקבה תסובב גבר ע"ש. כונתו כמ"ש בפמ"א הנ"ל, שיש לו יחס הס"ג כלפי המ"ה דכלהו פרצופי אבי"ע שה"ס נקבה תסובב גבר, כי כל מעלת הזכר שה"ס מ"ה אשר אין לדינין שום אחיזה בו, הוא משום שהנקבה דראש שה"ס הס"ג מסבב אותו מכל צד. כמ"ש במקומו בע"ה.

אמנם גם שם לצורך לידת ז"ת דנקודים היו ב' זווגים בא"ק: דהיינו הסת"א המכונה זווג דנשיקין בפה דראש, שהמזדווגים מכונים בשם ע"ב ס"ג, וגם זווג ב' שה"ס הסת"ב המכונה זווג דיסודות. משום דאחר תיקון המ"ן נתארכה הנקודה דטבור דוגמת ו' ובאה לסיומא דגופא ומכונה ע"כ זווג יסודות. והמזדווגים מכונים מ"ה וב"ן. כי כן

דע"ב ושם אור הרוח דע"ב, וחציו התחתון דע"ב שהם אח"פ שלו נמשכים מסיום הגוף ולמטה למקום שלישים אמצעים דנה"י ושם מלובש אור הנפש דע"ב. ותדע שאח"פ דע"ב אלו הנמשכים לבר מגופא, נקרא בשם יסוד דא"ק.

אמנם בפרצוף החיצוני שה"ס ע"ס דנקודים גופייהו, לא יצא בהם אלא מדרגה אחת דגלגלתא באור דרוח נפש, אשר בחציה העליונה דהיינו מנוקבי עינים ולמעלה הנמשך מחזה עד הטבור מלובש אור הרוח, ובחציה התחתונה דהיינו אח"פ שיצאו לבר מרישא הנמשך מטבור עד סיום הגוף מלובש שם אור הנפש. ומתוך שפרצוף חיצוני אינו יכול להתעלות למעלה מפה דראש ולהלביש על אח"פ דעליון כמו הפנימי כנ"ל, ולפיכך אין מדרגת הע"ב שבו יכול לצאת בחיצון, כי מקומו למטה מפה דגלגלתא שהוא למטה מסיום הגוף דא"ק, אשר כבר כלה שם אפי' אור הנפש דגלגלתא ע"ש.

והנך מוצא אשר במ"ה דא"ק יצאו שם ב' מדרגות גלגלתא וע"ב אפילו בקטנות שבו. גם יש לו עכ"פ רת"ס, כי מחזה וטבור ששם כתר וחכמה דגלגלתא דהיינו מעינים ולמעלה ה"ס ראש, ומטבור עד סיום הגוף ששם בינה וזו"נ דגלגלתא דהיינו אח"פ שעליהם מלביש כתר וחכמה דע"ב ה"ס תוך, וחצי ע"ב התחתון דהיינו אח"פ דע"ב שיצאו לבר מגופא ה"ס סוף וה"ס היסוד. ונמצא אשר חציה העליונה דע"ב דהיינו מנוקבי עינים ולמעלה שהם כתר וחכמה דע"ב הרי המה בחי' ראש, להיותם מלבישים על אח"פ דגלגלתא, משא"כ חציה התחתונה

מפורש שם מפי הרב, שמתחילה נזדווגו ע"ב ס"ג דא"ק והולידו אור חדש, אשר אור חדש הזה בקע לפרסא ובא ליסוד דא"ק המלובש בפומייהו דא"א דנקודים, עכ"ל עש"ה. שה"ס הראש דב"ן המלביש על נה"י דא"ק, ואז הולידו ה"ת דנקודים כמ"ש שם. והנך רואה שמתחילה היה שם זווג א' בראש דא"ק שנק' ע"ב ס"ג, ואח"כ נעשה זווג ב' בסיומא דגופא דא"ק המכונה נה"י דא"ק וג"ר דנקודים, שה"ס מ"ה וב"ן, ואז הולידו הז"ת.

(כג) **וצריכים** אמנם להבין היטב תוכן הענין של זווג פנימי וחיצוני שנק' זכר ונקבה הנ"ל גבי א"ק ללידת ז"ת דנקודים, להיותם השורש לדכר ונוק' דכלהו פרצופי אבי"ע, ולא יצויר ע"כ שום מובן בחכמה זולת בהבנתם. ומתחילה תדע כלל אחד הנוהג בכלים דדו"נ הן בכללם והן בפרטיות. אשר כלים דנוק' המה גבוהים תמיד בבחי' אחת מכלים דדכורא ונמשך זה ממקורם במ"ה וב"ן דא"ק, דכבר נתבאר שבפרצוף הפנימי דנקודים יצאו שם ב' מדרגות הראשונות הנקראים גלגלתא וע"ב, ובשניהם היה רוח נפש, שבחצי עליון דגלגלתא הנמשך מחזה לטבור דא"ק היה אור דרוח, ובחצי תחתון דגלגלתא שה"ס אח"פ שיצאו לחוץ הנמשך מטבור עד סיום הגוף היה אור הנפש, ושם נשלם מדרגת גלגלתא. אמנם פרצוף הפנימי שתמיד נמשך התחתון ומלביש על אח"פ דעליון נאצל מסוד נוק' עינים בגלגלתא שה"ס הטבור, ויוצאת מדרגה שניה דהיינו מדרגת ע"ב, שחציו העליון מתחיל מנוק' עינים דגלגלתא דהיינו פי הטבור ונמשך עד סיום הגוף

כלי דראש להתלבשות אור הנפש דע"ב העומד בגרון, כי בהיות האור הזה בגרון דפנימי שהוא לבר מראשו, נמצא שמדרגת הע"ב של הפנימי נבדל והיה לב' חצאים, שמשום זה גם אפי' חציו העליון חסר ג"ר כנ"ל, משא"כ עתה שגם חציו התחתון דע"ב הפנימי נמשך ועלה מגרון וריאה אל הפה של פרצוף החיצון ששם מקום אח"פ דגלגלתא ובחי' ראש נבחנים משום זה אשר אח"פ דע"ב עלו לבחי' ראש כמו הכתר וחכמה שלו, ונמצאים עתה ב' החצאין בהיכל הגלגלתא שוה בשוה, אלא בשיתוף כלים דב' פרצופין, כי חציו העליון נמצא בהיכל גלגלתא ידידה, וחציו התחתון נמצא בהיכל הגלגלתא ידידה, והבן. ומתוך שאח"פ דע"ב חזרו ונתחברו למדרגה א' עם העינים וגלגלתא שלהם, אז אור העליון שאינו פוסק, יורד לזווג על בחי' מלכות דע"ב הפנימי הנמצא בבחי' ראש דהחיצון, ויוצאות ע"ס שלימות עד היחידה. ונתבאר איך ב' חצאים דמדרגת ע"ב דפרצוף הפנימי נתחברו ונשלמו בנרנח"י בסבת עליית אור בינה וזו"נ דע"ב שהיו לבר מראשו אל פה דראש הנקבה, שעי"ז נתחברו ב' חצאים דע"ב בבחי' אחת, ויצא עליהם זווג בקומת נרנח"י בשלימות. וזה מכונה אמנם מיין דוכרין, שה"ס השפע דהשלמת החצאים דפרצוף הפנימי גופיה.

אמנם יחד עם זה כיון שנתחברו הפיות כמו כלי א' שיצא משום זה אור העליון לזווג על בחי' מלכות דפנימי שנתלבש בפיה, נמשכה בעת ההיא גם ה"ת והמלכות דחיצוני העומד בנוק' עינים ידידה, וירדה למקום פה ידידה ששם

שנק' יסוד שה"ס בינה וזו"נ, הרי המה למטה מכללות הראש דפרצוף ב"ן. וכבר ידעת שמשום יציאה זו דחציה התחתונה לחוץ מהמדרגה נפגם גם חציה העליונה, כי אפי' בכתר וחכמה דע"ב אין שם אלא אור הרוח דע"ב וחסר ג"ר, ועד"ז גם בגלגלתא. באופן שכל המעלה שיש לחציו העליונה דע"ב על חציה התחתונה הוא בסבת המקום לבר, כי חציה העליונה נמצא בהיכל הגלגלתא דהיינו עכ"פ באח"פ דגלגלתא, משא"כ חציה התחתונה דע"ב כבר נמצאת מחוץ לכל עה"ס דגלגלתא, ואין בה מאור הראש כלום.

ועד"ז תבין גם בפנימי וחיצוני הנק' ע"ב וס"ג דא"ק המזדווגים בפה דא"ק, שבראש דע"ב שהוא פנימי נמצאים בו ב' מדרגות גלגלתא וע"ב, אלא חציה התחתונה דמדרגת ע"ב דפנימי יצאה לבר מראש שה"ס הגרון, שערכו ממש כמו היסוד היוצא לבר מסיום הגוף, ואין ביניהם הפרש, אלא שהגרון יוצא לבר מראש דע"ב של הפרצוף והיסוד יוצא לבר מראש דמ"ה של הפרצוף, שמקומו בכללות הפרצוף מנקודה דחזה עד סיום הגוף, ונמצא היסוד לבר מסיום הגוף דכלל הפרצוף, וזכור היטב. אמנם פרצוף החיצון שנק' ס"ג, אין לו שם ג"כ אלא מדרגה א', דהיינו מדרגת גלגלתא שלו באור דרוח נפש, שהרוח מנוק' עינים ולמעלה והנפש באח"פ דגלגלתא, ומפה ולמטה דהיינו הגרון הוא בלי אור לגמרי, שהרי אפי' אור הנפש מסתיים כולו בפה. כנ"ל ממש בפו"ח דגופא.

(כד) **וז"ס** זווג דנשיקין, שבהתחבר הפיות דע"ב ס"ג נמצא שנתוסף בחי'

מכונים האורות דכר ונוק' בטרם שנזדווגו בשם רוח, ומאחר שלא נכנס מהזכר שום בחי' כלים לפיה, אלא רוח לבד כנ"ל, ע"כ מכונה הזווג בשם זווג רוחני, כלומר זווג דרוח בלי כלים דהיינו אתדבקותא דרוחא ידידה ברוחא ידידה, משא"כ בזווג היסודות נכנסו גם הכלים בבחי' הזווג, כמ"ש בסמוך.

ותשכיל ג"כ שאין כאן שום נתינה וחידוש פעולה מצד הזכר, אלא מה שמוריד המסך מנוקבי עינים דנוק', אל בחי' פה למקומו המתוקן כי אז יורד אור העליון על המסך ומוציא קומת נרנח"י שלימים. והנך מוצא שאור העליון הוא מא"ס ב"ה והמסך המזדווג עמו הוא מסך ידידה עצמה שירד מנוק' עיניה לפיה. וכל טיבו ויפוי כוחו של הדכר הוא רק להוריד המסך למקום המתוקן להמשיך נרנח"י השלימים. ובזה תבין אשר מטרם תיקון מ"ן לא היה צורך שיכנסו בסוד הזווג דאור העליון על המסך שני הפרצופין זכר ונקבה. והוא משום דהמסכים שבא"ק אע"פ שהיה בהם שינוי מעשה שה"ס ה' בחי' שינויים שבהזדככות, אמנם עכ"ז היתה כל דרגא שבמסך במקומו, כי מסך דבחי"ד היה במלכות, ומסך דבחי"ג היה במקום ז"א, ומסך דבחי"ב היה במקום בינה. ומתוך שאור העליון מא"ס ב"ה אינו פוסק מן התחתונים אפי' רגע, נמצא ע"כ שהזווג נעשה מאליו מיניה וביה על המסך בכל המדרגות שבזיכוכו, משא"כ בתיקון מ"ן ועליית המסך דבחי"ד לנוק' עינים, שנתחדש בו ענין שינוי מקום בנוסף על שינוי מעשה דהזדככות, אשר ענין שינוי מקום זה אינו מתתקן זולת ע"י הסיוע

נתלבש עתה מלכות דפנימי. ואז ב' המלכיות נתחברו יחד וזווג דאור העליון נעשה מבין שניהם, ולפיכך נבחן שגם אח"פ שלה חזרו לבחי' ראש וגולגלתא. ונמצא אשר כמו שיוצאות ע"ס בקומת נרנח"י לפרצוף הפנימי, כמו כן יוצאות עמהם ע"ס בקומת נרנח"י לפרצוף החיצוני, והמה מכונים בשם מ"ן. אמנם יוצאים יחד, משום שהכלים משותפים לשניהם כאחד והוא מכח התחברות הפיות כנ"ל, וע"כ מכונה זווג דנשיקין. אמנם יש הפרש בין ע"ס ידידה לע"ס ידידה, כי ע"ס ידידה יוצאות ממדרגת ע"ב כי רק אח"פ דע"ב של הפנימי התלבשו בפיה, משא"כ ע"ס ידידה יוצאים ממדרגת גלגלתא כי ה"ת דנוקבי עינים דגלגלתא שלה יורדת לפה שלה, וע"כ יוצאים מהמסך הזה ע"ס דמדרגת גלגלתא. ועוד ית' במקומו בע"ה.

ובזה תבין למה מכונה זווג הזה בכ"מ בדברי הרב בשם זווג רוחני, וכן בזהר בשם אתדבקותא דרוחא ברוחא. כי הנך רואה בענין ביאת אח"פ החיצונים דזכר לפה דראש הנקבה הנ"ל, שלא עלו ובאו גופי הכלים האלו, דהיינו הגרון וריאה אל פיה, אלא רק האור שבהם לבד כנ"ל, והאור הזה מכונה בשם רוח, היות שרק השלימים בג"ר מכונים הנרנח"י שלהם ה' אורות, משא"כ בתיקון המ"ן, שעלה הנקודה שה"ס י מפה לנוק' עינים ששם היה מקודם בסוד אור דג"ר, ועתה מחמת עליית המ"ן דהנקודה הנז' נסתלקו הג"ר ולא נשאר שם אלא קומת רוח לבד שה"ס אשר הנקודה שהוא סוד יוד נתחבר באור ונעשה אור, כלומר קומת רוח לבד, כנ"ל באות ח"י ע"ש וע"כ

דחיבור ב' הפרצופין זה בזה כנ"ל. ולפיכך אין עוד שום חידוש של מהות יכול להתגלות מתיקון מ"ן ואילך בעולמות אבי"ע זולת ע"י זווג שני פרצופין דכר ונוק' והבן היטב.

אמנם זווג הרוחני הזה דדו"נ שבראש הנק' ע"ב ס"ג, אינו מספיק להאציל לתחתון מהם, להיותו בסוד הסתכלות א' שאין בו זווג דכלים אלא זווג דאורות לבד, שה"ס אתדבקותא דרוחא ברוחא. ולפיכך עדיין לזווג דיסודות הם צריכים שה"ס הסת"ב. והמזדווגים האלו המה ג"כ בחי' פנימי וחיצוני אלא פו"ח דגופא, אשר הפנימי ה"ס הזכר ומכונה כאן מ"ה, והחיצוני דגופא ה"ס הנקבה ומכונה ב"ן. אמנם אין המ"ה וב"ן מתעוררים להזדווג זולת בהקדם זווג פו"ח של ראש שנק' ע"ב ס"ג, או זווג רוחני או זווג דנשיקין, כי אחר שנזדווגו הע"ב עם הס"ג בסוד אתדבקותא דרוחא ברוחא, אז יש בהם סוד ד' רוחין "דאהבה" כמ"ש בע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש ד' אשר הרוחין נכפלו זה מזה. ויש ב' רוחין דדו"נ בפה דזכר בסוד א"ה דאהבה, ויש ב' רוחין דו"נ בפה של הנקבה וה"ס ב"ה דאהבה עש"ה.

וביאור הדבר הוא כנ"ל, אשר רוחא דאח"פ דע"ב דזכר שעלה מגרון וריאה שלו לפיה וחזרו שמה לבחי' ראש מפאת הגלגלתא ועינים שלו, שנתחברו עי"כ כולו ע"ס דע"ב במקום אחד שנמשכו לו משום זה ה' אורות נרנח"י שלימים. ויחד עם השלמה דע"ס דע"ב דזכר ע"י הסיוע דפה שלה, נמצא שמוריד המסך גם מנוק' עינים שלה לפה, ושבים אח"פ דגלגלתא שלה ג"כ למדרגת גלגלתא. וכיון שנתחברו ב' החצאים

שלה, נמשכה לה ג"כ ה' אורות נרנח"י דגלגלתא. והנה אלו ב' בחי' נרנח"י ידיה וידיה, יש ביניהם הפרש גדול, כי נרנח"י ידיה הוא בחי' נרנח"י דע"ב, ונרנח"י ידיה הוא בחי' נרנח"י דגלגלתא. אמנם נודע שאחר שיוצאות עה"ס ממטה למעלה בהסת"א, אז מתפשטות אח"כ ממעלה למטה לגוף בסוד הסת"ב עד לטבור או סיומא דגופא. והנה בהמשכה זו שממעלה למטה הרי שמתערבים רוחא ידיה ברוחא ידיה זה בזה. כי המסכים והמלכיות דדו"נ כבר נתחברו ונתערבו זה בזה, ואור העליון מא"ס יורד על שניהם יחד, אלא בסוד נרנח"י של ראש שהמסך נמצא למטה מעה"ס, ע"כ האורות אינם מתערבים בסיבת המסכים, אמנם ההתפשטות הנמשכת מהמסכים ההם ממעלה למטה להסת"ב לסיום הגוף, נמצאים גם האורות מתערבים זה בה, בסיבת המקור שלהם שהם המסכים וע"כ נמשך אל גופא דדכר מהפה ולמטה, ב' אורות ביחד ידיה וידיה, ונק' א"ה דאהבה. גם נמשך אל גופא דנוק' מהפה ולמטה ב' אורות ידיה וידיה, הנק' ב"ה דאהבה.

וכבר נתבאר סוד המסך דהסת"ב שה"ס המלכות של מסך דהסת"א עצמו, כי המסך דהסת"א עצמו שה"ס המלכות של ראש מתפשט מעצמו מיניה וביה עד למלכות דמלכות המכונה טבור או סיום הגוף, ובהכרח שהמה שניהם ממדרגה אחת או שניהם מגלגלתא או שניהם מע"ב וכו', כי מהסת"א דגלגלתא נמשך ג"כ הסת"ב דגלגלתא, ולא יתכן כלל שיתפשט ממנו בחי' הסת"ב דע"ב או מדרגה אחרת

כמובן. ולפי"ז מובן ג"כ שבחי' רוחא מהסתכלות ב' דפה הנקבה, המעורב ברוחא דהסתכלות ב' מפה הזכר הנ"ל לא יתכן כלל שיזדווג על בחי' מסך דהסת"ב דזכר שה"ס מסך דבחי"ג וע"ב, ורוחא דנוקבא המעורב שם הוא רוחא להסת"ב דגלגלתא, שלמסך דבחי"ד הוא צריך שמסך הזה נמצא בנוקבי עינים דב"ן שה"ס פי הטבור דכלל הפרצוף. וכמו כן בחי' רוחא דזכר המתפשט להסת"ב דמסך דבחי"ג שה"ס ע"ב, והמעורב ברוחא דנוקבא המתפשט להסת"ב דידה, לא יתכן שיזדווג על מסך דהסת"ב דידה שה"ס בחי"ד. אלא למסך דבחי"ג הוא צריך, שמסך הזה נמצא בסיומא דגופא דהזכר, שה"ס נוק' עינים דע"ב דמ"ה, שנוק' עינים דגלגלתא דמ"ה הוא בטבור דכלל הפרצוף, ונוק' עינים דע"ב דמ"ה הוא בסיומא דגופא עש"ה.

ולפיכך אחר שנזדווגו דכר ונוק' של ראש בסוד הסת"א, ונשלמו ויצאו נרנח"י של ראשם ממטה למעלה, שמשם נמשכו להסת"ב בסוד אתדבקותא דרוחא דידה ברוחא דידה. שמשום זה מוכרח הזכר למסך דה"ת שבנוק' עינים דידה שמקורו בטבור דכלל הפרצוף. וגם היא מוכרחת למסך דבחי"ג שה"ס ו שבסיומא דגופא דידה, הנה מטעם זה נמשכים ונכנסים גם הכלים בזווג דדו"נ דגופא כדי לגמור הסת"ב דרוחין הכפולים דאהב"ה.

והנה הזווג דמ"ה וב"ן האלו, המה דומים לגמרי כמו המזדווגים דראש הפרצוף המכונים ע"ב ס"ג. דהיינו ג"כ שאח"פ דע"ב דמ"ה נכנסו באח"פ דגלגלתא דב"ן, שע"י ביאת אח"פ דע"ב

בהיכל הגלגלתא מתחברים ב' חצאי מדרגה דע"ב דמ"ה למדרגה אחת של ראש, אלא רק בשיתוף פרצוף ב'. שהרי כתר וחכמה דע"ב נמצאים באח"פ דגלגלתא דמ"ה בעצמו, ובינה וזו"נ דע"ב שלו נמצאים באח"פ דגלגלתא דפרצוף הב"ן. אמנם מתוך שב' חצאי הע"ב דמ"ה נמצאים עכ"פ בדרגה אחת דהיינו באח"פ דגלגלתא, נתחברו בזה כמטרם שנחלקו, ויוצאות ע"ס שלימות בנרנח"י בראש דמ"ה, אשר אז נמשכה ג"כ ה"ת העומדת בנוקבי עינים דב"ן ויורדת למקומה בפה דב"ן, שבוה מתחברים ב' חצאי המדרגה דגלגלתא דב"ן לאחד ויוצאות ע"כ ע"ס שלימות בקומת נרנח"י גם בראש הב"ן, והיינו ממש על אותו הסדר שנתבאר בזכר ונקבה של ראש, וכל העודף שיש בזכר ונקבה דגופא הוא רק במה שגם גוף הכלים דאח"פ דע"ב דזכר נכנסו בעצמותם באח"פ דגלגלתא, וע"כ מכונה זווג הזה בשם זווג גופני, משום שגוף הכלים נכנסים בזווג כאמור. אשר ע"כ נאצל מזווג הזה תולדה גמורה באורות וכלים, מה שלא היה אפשר שימשך מזווג הרוחני של ראש, היות שאין שם אלא זווג דרוחין בלי כלים, כי רק המלכיות לבדם נתחברו זה לזה שה"ס הפיות שלהם בלבד ולא כלים דאח"פ גופייהו, והבן היטב.

(כו) **ועם** המתבאר בענין ב' הזווגים רוחני וגופני, תבין היטב דברי הרב לעיל בענף ט"ו סוד הזווג דע"ב ס"ג דא"ק שה"ס זווג הרוחני, וסוד הזווג דאור חדש שהאיר דרך יסוד לאו"א דנקודים שילדו לז"ת דנקודים, שה"ס זווג מ"ה וב"ן דהיינו זווג הגופני ותבין עם הנ"ל כל ההמשך

שם באר היטב. אמנם עדיין היו שם חסרי תיקון וע"כ ירד בן הנולד לבי"ע בסוד מיתת ז' מלכין דנקודים, והיה העולם חרב ושמים עד שנאצל מ"ה החדש ויצא מן המצח דא"ק, כמ"ש כאן בדברי הרב בענף מ' עש"ה. ותדע שגם מ"ה החדש הזה יצא ג"כ בסוד פנימי וחיצון שה"ס זכר ונקבה, ע"ד שביארנו בב"ן הכולל הנ"ל, והמה שנקראו בתורה הדר ומהיטבאל, שהדר ה"ס הזכר והפנימי שנקרא מ"ה, ומהיטבאל ה"ס החיצוני והנקבה שנק' ב"ן, ומ"ה וב"ן הללו אינם נחשבים כלל במספר ה"פ דא"ק שגעסמ"ב שלו כבר נגמרים בע"ס דנקודים. ומ"ה החדש שיצא מהמצח המכונה הדר ומהיטבאל המה כלים מחודשים לגמרי, ומשונים הרבה מגעסמ"ב דא"ק כמ"ש לפנינו בע"ה והמה שנק' ד' עולמות אבי"ע או עולם התיקון.

חידושי כלים דמ"ה החדש

(כז) וכבר נתבאר סוד המ"ה החדש שיצא מהמצח, בפנים מאירות ענף מ"ב, שה"ס עליית המ"ן לבינה דכתר עש"ה. דע"כ נחלק הכתר עצמו לראש וגוף, משום שהזווג דאור העליון על המ"ן נעשה בבינה דכתר ויצאו ע"ס של ראש מבינה ולמעלה, ונמצאים הזו"נ דכתר שנתחלקו ויצאו לבר מרישא, דהיינו לבחי' תוך סוף שנק' גוף וז"ת דכתר. באופן, שספירת הכתר עצמה נתפשטה לראש תוך סוף עד סיום האצילות וגג הבריאה, והוא נק' פרצוף עתיק דאצילות, ועד"ז יצאו שאר הספירות.

וצריך להבחין כאן, שמכח זה נחלקה המדרגה לה' חלוקות. כלומר אותה המדרגה שנחלקה אצל הב"ן הכולל בב' חלוקות משום עליית מ"ן לנוק' עינים, דהיינו לכו"ח בראש ואח"פ בגוף, הרי שנפלגה עתה לה' חלוקות על פי ה' ספירות שבה: כח"ב וז"ן, אשר בכל ספירה וספירה יש בה ראש וגוף, והוא משום עליית מ"ן לבינה דכתר המכונה מצח, ונמצא שהמצח עצמו נתפשט לראש וגוף, שכח"ב דמצח בראש וזו"ן דמצח נתפשט לתוך סוף עד סיום האצילות. ועד"ז ספירת החכמה המכונה עינים נתפשטה בעצמה לפרצוף שלם ראש וגוף עד סיום האצילות, ועד"ז ספירת הבינה המכונה אזנים, וספירת זו"ן המכונים חו"פ. באופן שאותו הראש דב"ן שממקורו עצמו נחלק רק לב' חלוקות: גלגלתא ועינים לראש ואח"פ לגוף, נמצא עתה מצד מ"ה החדש שנחלק לה"פ שלימים, שבכל אחד מהם יש ב' חלוקות ראש וגוף, כאמור.

והטעם הוא משום שזו"ן דכתר עצמו יצאו לבחי' גוף עד סיום אצילות, נמצא אשר החכמה צריכה לצאת למטה מהמלכות דכתר הזה, כי כן מקום החכמה תמיד למטה מספירת הכתר, כנודע. וא"כ צריכה החכמה להמצא מתחת קרקע האצילות, כי שם נסתיימה מלכות דכתר כנ"ל. ועד"ז הבינה צריכה להמצא מתחת סיום החכמה וא"כ היו מופלגים זה מזה מאד וגם היו נשארים בבי"ע, אמנם מכח ה' פרצופים געסמ"ב דא"ק, שכל אחד נעשה תולדה לחבירו ויוצא דרך פה של ראש דעליון, כמ"ש לעיל בענף ט' בפמ"ס ע"ש. והנה מכחם נמשך גם

אצילות כולו, מ"מ לא דחתה את שאר הספירות לבי"ע, אלא שדחתה אותם מפנים לחוץ, דהיינו שהלבישו זה לזה ע"ד געסמ"ב דא"ק כנ"ל. ומה שהרב מכנה לה"פ בשם ז' נקודות, כבר נתבאר שם בפמ"ס עש"ה.

כח) והנה כבר נתבאר לעיל איך האברים החיצונים דכל פרצוף נמשכים מה"פ דא"ק ע"ש. ותדע, אשר כ"ז הוא לבד מהאצבעות ידין ורגלין. כי ה' אצבעות מקורם ממ"ה החדש, כלומר שסוד פילוג מדרגה אחת לה' מדרגות, הרי ענין הזה נתחדש עתה במ"ה החדש מכח עליית המ"ן למצח. ומתוך שמ"ה החדש יצא אחר ככלות ה' פרצופי געסמ"ב דא"ק, ע"כ נתרשמו ה' פלוגות אלו רק בסיומם של הידים ובסיומם של הרגלים לבד.

ותזכור אמנם שענין האצבעות בסוד התחלקותם לד' פרקים באורך שהם הכפות ורת"ס דכל אצבע, הנה זה הושרש עוד בב"ן דא"ק. שכל ע"ס דב"ן הזה מלבישות על ב"ש תתאין דנה"י דא"ק הפנימי דהיינו על חלק הרגלין שלמטה מירכין שלו, וכיון שע"ס דב"ן מחולקות על ג"ר וז"ת, ע"כ נחלקו הרגלין האלו ג"כ לב' חלקים: שמירכין ולמטה עד הכפות והאצבעות מלובשות בג"ר דב"ן, והכפות והאצבעות מלובשות בז' תחתונות דב"ן שהיו מתפשטות עד לנקודה דעוה"ז, דהיינו בהמשך ד' עולמות אבי"ע. וע"כ נחלקו לד' חלקים: שחלק העליון הנק' כפות נתלבשו בעולם האצילות, וג' פרקים שבאצבעות נתלבשו בג' עלמין דבי"ע עד לעוה"ז, שז"ס נועץ

כאן תיקון זה, וע"כ לא נפלגו אותם הה' ספירות של ראש הנ"ל לגמרי, אלא כל אחת מלבשת לחברתה מפה של ראש ולמטה כדמיון געסמ"ב דא"ק, אשר החכמה מלבשת לגוף דכתר ומסתיימת באצילות. וכן הבינה מלבשת לגוף החכמה, וזו"ן מלבישים לגוף הבינה, ולפיכך מסתיימים כלהו בעולם האצילות. אלא שמלבישים זה לזה בעובי, שמשום זה נעשו ונתקנו אותם ה' ספירות פרטיות של ראש שנק' גלגלתא עינים אח"פ לה"פ געסמ"ב והבן.

ואלה הם דברי הרב בענף י' אות ס' וז"ל: **ונמצא שהז"ת דעתיק לקחו מקום של אותם הז' נקודות הראשונות, ובזה תבין כי שיעור קומת עתיק יומין הוא כל אצילות כולו, ואמנם כאשר היו דוחין אותם הז' נקודות, ודאי שלא דחו אותם למטה, שהרי ביארנו לעיל שאין מיתה רק בכלים שהוא סוד הירידה, א"כ האורות שלא מתו לא ירדו, רק מה שאמרנו שדחאום פירושו לצדדים. פירוש, שהיה נכנס הנקודה דעתיק בתוך נקודה א' של הז' נקודות בתוך פנימיותם, ואז היתה נשאר אותה הנקודה בסוד לבוש אליה. וכן היה בכל הז' נקודות וכו', עכ"ל עש"ה.**

והיינו כדאמרן, שבאמת כיון שספירת הכתר לבדה שנק' עתיק יומין נמצאת שנתפשטה בעצמה בלבדה לרת"ס עד סיום האצילות כולו, א"כ הסברא נותנת אשר שאר הספירות יתחילו למטה הימנה שהוא למטה מקרקע אצילות, וא"כ היו מחויבים לירד לבי"ע שה"ס מיתה. וע"כ משמיענו שאע"פ שספירת הכתר נתפשטה עד סיום

דעתיק שה"ס ראש ומקומו בס"ג דא"ק מטבורו עד סיום דגופא, כנ"ל באות י"א ובאות ט' עש"ה. וכיון ששם בחי' ראש דמ"ה החדש ע"כ אין בחי' ה' אצבעות ניכר שם כלל, אלא רק הכלים ישינים דימין ושמאל דב"ן בלבדם, שה"ס הרגלין דימין ושמאל דא"ק הפנימי מירכין ולמטה עד הכפות. אבל הכפות עצמם שכבר המה מלובשים בזו"ן דעתיק, שהמה כבר יצאו לבר מג"ר דעתיק ונעשו לבחי' גופא דמ"ה החדש, לכן כבר ניכרים שמה ה' האצבעות, שה"ס ה' פלוגות כלים דמ"ה החדש עצמו.

אמנם עכ"ז מאחר שמצד שורשם הקודם נמצאים כל ה' פרצופי אצילות בבחי' ראש אחד כנ"ל, והנה מצד זה אינם ראויים עוד כלים דמ"ה החדש להתגלות כלל בכל עולם האצילות, ולפיכך מתכסים ה' האצבעות בעור אחד, שאין חילוק ה' הכלים ניכרים עכ"פ לעינים. משא"כ למטה מהכפות שה"ס למטה מקרקע אצילות, שהמה גוף גמור אפי' מצד שורש הקדום, ע"כ נגלו בהם פילוג ה' כלים דמ"ה לעינים, שז"ס ה' אצבעות המגולים, שבכל אחד ג' פרקים כנגד ג' עולמות ב"ע.

וזה דומה לב' עצמי הקוליות ימין ושמאל שמקורם מב"ן דא"ק, שה"ס אח"פ דראש דב"ן דא"ק. שמטעם יציאת אח"פ הללו לבחי' גופא כמ"ש שם, ע"כ כבר ניכרים בהם בחי' חידוש כלים דזוגות שנתחדשו בב"ן, שז"ס ב' עצמי הקוליות האלו, אמנם מתוך שמצד השורש הקדום גם אח"פ הללו שייכים לבחי' ראש, ואינם ראויים לגילוי כלים, ע"כ המה באים מכוסים בעור אחד,

צפרני אצבעותיו בקרקע. כמ"ש לעיל באות י"א עש"ה.

אמנם שם עדיין לא היה בהם ה' חלוקות שברוחב דהיינו ה' אצבעות, אלא שהיו בב' בחי' קצוות ימין ושמאל לבד. שכל בחי' היתה נחלקת לד' פרקים באורך, ומלובשות בד' עלמין אבי"ע, דהיינו מסיומא דגופא דס"ג דא"ק עד לעוה"ז כמ"ש שם. אבל עתה ביציאת מ"ה החדש שנעשה חידוש הזה דהתחלקות המדרגה הפרטית בה' פלוגות, ואז נחלקו הכפות והאצבעות לה' אברים מיוחדים המכונים אצבעות שבכל אחד ד' פרקים הן בימין והן בשמאל.

ועדיין צריך להבין למה הכפות נראים מחוץ כמו אבר אחד, ולא ניכר בהם היותם ה' אברים נבדלים זה מזה שעור אחד מכסה עליהם. משא"כ למטה מהכפות יוצאות האצבעות בחילוק ה' אברים בגלוי. והענין, כי כבר נתבאר שכל אלו ה"פ דמ"ה החדש שיצאו באצילות, הם בחי' ה' הספי' כחבזו"ן דראש אחד הנק' גלגלתא ועינים ואח"פ, אלא מכח עליית המ"ן לבינה דכתר דראש הזה יצאו זו"ן דאותו הכתר ונעשו לבחי' גוף, ועד"ז בחו"ב וזו"ן כנ"ל עש"ה. וכבר ידעת שבכל ראש אין בו כלים, רק בבחי' גוף, ולפיכך לא נתגלו בחי' ה' אצבעות שה"ס פילוג הכלים דמ"ה החדש רק מזו"ן דכתר ולמטה, שה"ס חו"פ דעתיק שיצא מראש וקבל לבחי' גוף, ומלובש בה"פ אצילות שמקומו מסיום גופא דס"ג דא"ק, שהוא מקום הכפות רגלין דא"ק הפנימי. משא"כ למעלה מכפות עד הירכין המלובש בג"ר

באופן שאין ימין ושמאל ניכרים לעינים. וזה הכלל, בכל מקום שמצד שורש הקדום אינם עדיין בבחי' גוף, אלא עתה נעשה בהם בחי' יציאה לגוף, הרי אז מחויב החידוש כלים שבהם להתכסות בעור, שלא יהיו ניכרים לחוץ. שזהו טעם הכיסוי דעצמי הקוליות להיותם בחי' אח"פ דראש דב"ן הכולל. וזה טעם הכיסוי דה' אצבעות במקום הכפות להיותם בחי' חו"פ דראש המ"ה החדש כאמור. וזה טעם הכיסוי דב' הכתפין בתוך הגוף כמ"ש לקמן.

(כט) **אמנם** לפי זה נשאר לנו להבין ענין ה' אצבעות שנכפלו ונתרשמו גם בסופי ידיים, ולפי האמור לעיל היו ראויים להמצא רק בסופי רגלים דכל פרצוף, שהרי רק הרגלים דב"ן הכולל יצאו לבי"ע כנודע, וא"כ למה נרשמו ד' פרקים שבאצבעות גם בסופי ידיים דכל פרצוף.

ולהבין זה צריך שתדע היטב תכונת האברים שבפרצוף משורשם בה"פ א"ק. והנה ה' אברים שבראש דכל פרצוף, כבר נתבאר לעיל בפמ"א דף תרכ"ב ד"ה וטעם השתלשלות עש"ה שנמשכים מה' ראשים דגעסמ"ב דא"ק, שמכל ראש נמשך רק כלי אחד: כלי דפה מראש דגלגלתא, כלי דחוטם מראש דע"ב, כלי דאוזן מראש דס"ג. ובראש דב"ן, ניתוסף כלי דעינים, גם ענין הזוגות דב' נקבי החוטם, וב' אזנים, וב' עינים, שה"ס ימין ושמאל שהושרש שם בכל ספי' מכח עליית המלכות עד העינים בסוד מ"ן. וכלי החמישי דמצח, יצא לגילוי בראש מ"ה החדש. אמנם קודם יציאתו של המ"ה החדש, היה חסר כלי הזה, וז"ס

המקום שמוחו של תינוק רופס, מפני שהארת מ"ה החדש עדיין לא נשלמה בו. וע"כ אז עדיין מכונה כל המקום הזה בשם "בין עיניך" בסו"ה והיו לטוטפות בין עיניך, שפירשו ז"ל במקום שמוחו של תינוק רופס. כי סגולת התפילין להמשיך הארת המ"ה החדש באמצעות כלי שלו שנק' מצח, אשר בטרם זה שאין שם אלא מהארת הב"ן אין שם בחי' מצח, וע"כ מוחו רופס דהיינו מסבת חסרון הגלגלתא והמצח שם, וע"כ הוא בחי' בין העינים, כי הראש דב"ן נגמר בעינים שאין עצם המצח נבחן בראש הזה, כאמור והבן זה. **אמנם** כלים דגופא שנק' ו' קצוות או חג"ת נה"י, הנה תחילת גילויים בתכונת הכלים דגוף דידין ורגלין וכו' מתחיל מז"ת דנקודים, דהיינו בגופא דב"ן דא"ק, שה"ס ד' הגופין שמלכו שמה בזה אחר זה. שמתחילה נאצלו ונתפשטו ע"ס דראש דאו"א, וב' גופין שלהם המכונים חג"ת, כמ"ש הרב בענף כ"ב ע"ש והם שורש ב' הידים דכל פרצוף עד החזה. ומתחילה נתפשט גופא דאבא בכלי דחסד ברת"ס, ואז הושרשו ג' הפרקים שביד ימין. שפרק של היד המחובר עם הכפות והאצבעות ה"ס ראש, ופרק הזרוע ה"ס תוך, ופרק הכתפין המחובר בגוף ה"ס סוף ונה"י כמ"ש הרב בשער מרשב"י בפ"י האד"ו דף רנ"א. ונודע שעצמות הכתפין מסתיימים בשוה עם החזה כלפי אחורי הגוף. ונמצא שסוף דגופא דאבא מסתיים בנקודה דחזה בצד ימין, וכל אלו הג' פרקין, דהיינו היד והזרוע והכתף עד החזה, מכונים יחד מלך החסד או גופא דאבא עילאה.

ואחר שבירת מלך החסד יצא פרצוף אמא עילאה, וגופא שלה נתפשט

אלו רת"ס נק' יחד מלך הנצח, או גופא דיש"ס. ואחר שבירתו יצא ראש וגוף דתבונה, ראשה בת"ת, וגופא שלה ה"ס רגל שמאל בג' פרקים רת"ס ע"ד הנ"ל ברגל הימין. ונקראים יחד מלך ההוד או גופא דתבונה.

ונתבאר שם בדברי הרב, אשר פרצופי ישו"ת שמלכו אחר שבירת מלכי חג"ת נתלבשו אמנם באחורים דמלכים ההם אחר שבירתם ונפילתם לבי"ע. והרב קיצר שם כדרכו, אמנם הכונה שהן באורות והן בכלים נתלבשו זה בזה עד לנקודה דעוה"ז כמובן ופשוט, ונמצא שמלכי חג"ת שמשו בב' זמנים: כי מתחילה שמשו בבחי' ב' גופים לאו"א עילאין. ואחר שנתבטלו בבחי' או"א עילאין ובחי' מלוכה שלהם נשברה, אז חזרו ושמשו ע"י התלבשות בישו"ת, שפרצופי ישו"ת נתלבשו באחורים אלו דאו"א אחר שנתבטלו ונפלו. עיי' בדברי הרב ענף כ"ג אות כ' ד"ה ונחזור, אשר התלבשות זו נשאר לתמידות עד לע"ל עש"ה.

(ל) **אמנם** צריך לזכור מ"ש הרב לעיל ענף כ"ד באופן עמידת הכלים דחג"ת האלו אחר שבירתם, שאז נתהפכו עליונים למטה ותחתונים למעלה הן בבחי' האחורים שנשארו באצילות והן בבחי' הכלים שנתפשטו בבי"ע. שכלי דת"ת שהיה בזמן או"א עי' בבחי' נה"י וסוף, נתעלה עתה להיות בבחי' עליון וראש, עש"ה. וכמ"ש בפמ"א דף ת"נ ד"ה ואח"כ מלתא בטעמיה עש"ה. והנה נמצא בזה שנשתלשלו הידים כלפי מטה, באופן שב' פרקי הכתפין העומדים בת"ת עד מקום החזה נעשו לבחי' ראש ידיים, וב' הזרועות נעשו לבחי' תוך ידיים, וחלקי

בכלי דגבורה ברת"ס. ואז הושרשו ג' הפרקים שביד שמאל דכל פרצוף, ע"ד הנ"ל בגופא דאבא שהוא יד ימין, שהיד והכפות נבחנו לחלק העליון והזרוע לאמצעי והכתפין שבגוף לסוף ונה"י, ומסתיימים כלפי נקודת החזה מאחוריה. וכל אלו ג' בחי' רת"ס מכוונים יחד, מלך הגבורה או גופא דאמא.

והנך רואה, איך תכונת ב' הידים דכל פרצוף עד נקודת החזה שבשליש עליון דגופו, התחלתם ממלוכת ג' מלכי חג"ת דנקודים. גם צריך שתשכיל מכאן, אשר בתחילת אצילותם דב' הידים הללו היו זקופות כלפי מעלה, באופן שפרקיהם התחתונים המה ב' הכתפין המלבישים ונבנים באחורים דכל גוף עד החזה, כמ"ש הרב שם בענף כ"ב ששם מקום יסודותיהם דאו"א ע"ש. כי פרקים התחתונים ה"ס נה"י, ולמעלה מהם ב' הזרועות שה"ס חג"ת ידיים, ולמעלה מהם חלק הידים עם הכפות והאצבעות שה"ס חב"ד ידיים. והנך מוצא ג"כ שהמה פרודות מלמעלה, כי ברו"ת ידיים, יד ימין עומד נפרד לעצמו ויד שמאל נפרד לעצמו, משא"כ בחלק הסוף שלהם הרי נתקשרו ונתחברו יחדיו בשליש עליון של הגוף עד החזה, כמו ב' עצמי הקוליות שנתחברו מטבור ולמטה, שטעם הדבר נתבאר לעיל.

ואחר שבירת גופא דאמא עד ש"ע דמלך הת"ת, יצאו ב' פרצופי ישו"ת בזה אחר זה, שראשם יצא במקום מלכי חג"ת הנ"ל בסוד התפשטות ג' קוי כח"ב לחג"ת, כמ"ש שם הרב ע"ש. וגופא דיש"ס ה"ס רגל ימין בג' פרקים רת"ס דהיינו: עצם הקוליות ראש, והירך תוך, וחלק הרגלין עם הכפות והאצבעות סוף. וכל

היד עם הכפות והאצבעות נעשו לבחי' סוף וסיום ידיים.

ובזה תבין הפרש הגדול שיש בכלים דחג"ת מזמן שימושם בבחי' או"א עילאין, לזמן שימושם ע"י התלבשותם בישסו"ת אחר ביטול או"א עילאין. כי בזמן או"א היו הידים זקופות כלפי עילא, והיו חלקי היד עם הכפות והאצבעות בבחי' חב"ד והזרועות בבחי' חג"ת והכתפין בבחי' נהי"מ וסיום. אמנם בזמן ישסו"ת אחר שנתרוקנו מאור דאו"א עי', נשתלשלו וירדו כלפי מטה. והיו הכתפין בבחי' חב"ד והזרועות בבחי' חג"ת וחלקי היד עם הכפות והאצבעות בבחי' נהי"מ וסיום, דהיינו עליונים למטה ותחתונים למעלה. וכמ"ש הרב בענף כ"ד, שענין התלבשות הזה שקרה בישסו"ת נעשה לקביעות ע"ש.

ותרע שב' המצבים האלו של הידים נוהגים בעולם התיקון. שלפעמים מתגלה בחי' או"א עילאין בפרצוף, ואז נבחנים הידים של הפרצוף שהן נשואות כלפי מעלה, שאז יהיו הכפות ואצבעות הידים בבחי' חב"ד וג"ר, שזסו"ה שאו ידיכם קודש וברכו את ה', גם ז"ס נטילת ידים לברכה, וזהו אינו בקביעות אלא בסוד תוספות. ולפעמים נמצאים או"א עילאין מתלבשים בבחי' ישסו"ת, דהיינו ע"ד מצב הב' הנ"ל. ואז נבחנים הידים ירודות כלפי מטה, שהכתפין נעשו לחב"ד והכפות והאצבעות לנהי"מ וסיומא. והוא משום שנעלם בחי' או"א עי' מן הפרצוף ומצב זה נבחן לקביעות כנ"ל וכמ"ש במקומו באר היטב. וזכור זה מאד, כי מסרתי לך כאן מפתחות נאמנים למוחין דאו"א וישסו"ת.

לא) **ובזה** תבין ג"כ סוד בעלי חיים הולכי על ארבע, כי תיקון ב' המצבים הנ"ל בפרצוף לא נתקן אלא במדבר, להיותו ראוי שיתגלה בו בחי' או"א עילאין שה"ס מוחין דחיה וחכמה שה"ס היוד דהויה, כנודע. שדומם צומח חי מדבר ה"ס ד' אותיות הויה וה"ס נפש רוח נשמה חיה, ובחי' מדבר שהוא חיה וחכמה, ראוי רק לאדם כנודע. וע"כ נתקן בפרצוף אדם תיקון זה דנשיאת כפים והורדתם, וע"כ הידים של פרצוף אדם הם בחי' חכמה לפעמים, דהיינו בעת גילוי או"א עילאין כנ"ל. וזסו"ה וכל אשה חכמת לב בידיה טו, כלומר שהחכמה מתגלה בידים. אמנם מין החי בלתי מדבר, שאינם ראויים לקבל מהארת מ"ה החדש שבעולם התיקון, אלא שנמשכים מעולם התוהו בלי תיקון כנודע, וע"כ כל חיותם נמשך ממצב הב' דעולם הנקודים, דהיינו מבחי' ישסו"ת וג' מלכי נהי"ל לבד. אמנם בשביל התלבשותם בחג"ת ובאחורים דאו"א אחר שבירתם, ע"כ יש בהם ג"כ בחי' הידים הנמשכים מחג"ת. אלא שנקבע בהם מצב הפוך, עליונים למטה, כמו שהיה עמידתם בזמן שביה"כ שנק' עולם התוהו, שהכתפין הם בחי' ראש והזרועות תוך והכפות סוף. גם אין להם מעלה מיוחדת מן הרגלים, היות שכל הארתם ידיים נמשכים מגופין דישסו"ת שהם הרגלים, וע"כ אינם מעולים מהם ותשמיש אחד לכולם, דהיינו להליכה, כי ידיהם אינם מוכנות כלל לגילוי חכמה כאמור, והבן היטב.

ועתה תבין מה שעמדנו לעיל באות כ"ט על ענין האצבעות, ששורשם נמשך מכח שביה"כ והתפשטותם לבי"ע,

ושאלנו א"כ היו צריכים האצבעות להתרשם רק ברגלים לבד ע"ש. ועתה תבין זה היטב, כי בזמן ישסו"ת נתלבשו מלכי נה"י במלכי חג"ת כנ"ל, וע"כ כל מה שקרה ברגלים קרה ג"כ בידים. וע"כ נתרשמו הכפות והאצבעות גם בידים. באופן שיש להשכיל בענין הידים בב' מיני שבירות מב' המצבים, כי שניהם נתרשמו בהם כאמור והבן היטב. ובעת ההיא, נתרשם ג"כ שליש התחתון דחג"ת שהם פרקי היד המחובר עם הכפות והאצבעות, כמו שקרה, לשליש תחתון דנה"י דא"ק, שהם פרק הרגלין המחובר עם הכפות ואצבעות דרגלין דא"ק, כמבואר בפמ"ס לעיל אות י' ד"ה ונחזור ע"ה. שכחות הללו פעלו ג"כ בשליש תחתון ידיים דא"ק, שנתחלק על חמשה חלקים: שחלק העליון דשליש זה, דהיינו חלק היד שלמטה מהזרוע עד הכפות, נתלבש מטבור עד סיום הגוף: בג"ר דנקודים. וחלק הכפות נתלבש מסיום הגוף עד גבול האצילות: בז"ת דנקודים. וחלק האצבעות בג' פרקיהם, נתלבשו בג' עלמין: בריאה, יצירה, עשיה. דהיינו ממש כמו הרגלין דא"ק. כי במצב הב' נתלבשו זה בזה בשוה, וזסו"ה, ויפוזו זרועי ידיו, שאומר הרב לעיל דף של"ח שה"ס יוד טפין דאזדריקו מבין הצפרנים, דהיינו ירידת סופי ידים לבי"ע במצב הב'. דהיינו בעת שנתלבשו בישסו"ת כאמור. ובזה תבין ג"כ מה שלפעמים מביא הרב סוד השבירה שיצא הזרוע דרך אצבעות ידיו ולפעמים אומר דרך אצבעות רגליו, והיינו מטעם הנ"ל שבמצב הב' נתלבשו זה בזה כאמור.

והנה נתבאר לך עיקר גדול בחכמה, שרבים נכשלו בהבנת דברי הרב מסיבת חסרון ידיעה של הבנה זו, אשר ענין ז"ת חג"ת נהי"מ האלו המרומזים בגופא וידין ורגלין דכל פרצוף, אינם ענין כלל לסדר עה"ס הרגילים בדברי הרב בסוד ע"ס דאור ישר כחבזו"נ, אלא כמו שמסדר אותם באריכות לעיל בענף כ"ב בז"ת דנקודים, אשר החסד ה"ס יד ימין והיא בחי' ע"ס שלימות ברת"ס מגופא דאבא עילאה. כמ"ש לעיל באורך. והגבורה ה"ס יד שמאל והוא בחי' התפשטות ע"ס מגופא דאימא עילאה ברת"ס. וגם נוהג בהם ענין התחלפות האורות עליונים למטה ותחתונים למעלה, מה שלא נמצא דוגמתם בשום ספירה, וכו' ע"ד שנתבאר לעיל. וכן ג' ספי' נה"י שהם בחי' התפשטות ע"ס דגופות דיש"ס ותבונה ברת"ס וכו', ע"ד הנ"ל, שיש בהם תכונות מיוחדות שאינם תלויים כלל בסדר ספירות כחבזו"נ דאור ישר, כמ"ש במקומו באורך בע"ה.

לב) ובעיקר צריך לזכור המתבאר בענין השלישים כל דבר משורשו.

שתחילת השלישים הנוהג בפרצוף בכללו, נובעים מב' בחי' הסתכלות המחויבות להיות כדי לגלות כלים בפרצוף. שהסת"א עושה הראש מפה עד הגלגלתא והסת"ב שעל הטבור עושה תוך וסוף: שמטבור או מחזה ולמעלה נקרא תוך, ומחזה ולמטה נק' סוף. וע"כ הכרח הוא בפרצוף שיהיה בו אלו ג' השלישים רת"ס, כאמור.

ומלבד זה יש התחלקות השלישים בבחי' הסוף דכל פרצוף, דהיינו בחלק שמטבור ולמטה לבד. ותחילת

אמנם נוסף בהם ענין פילוג ה' אצבעות בסופי הידים ורגלים, כנ"ל באות כ"ח ד"ה אמנם. גם צריך לזכור שאותם ג' ערכים של מיני התחלקות השלישים הנאמרים ברגלים דהיינו: רת"ס דכלל הרגלים מקוליות עד צפרני האצבעות, ורת"ס דשליש תחתון לבדו, דהיינו מלמטה מירכין עד הצפרנים, ורת"ס שבאצבעות עצמם. כל אלו הערכים נבחנים ג"כ בידיים, שהמה נפעלו עם הרגלים בשוה ממש בזמן מצב הב'.
כנ"ל באות ל"א ד"ה ועתה.

ועם זה תשכיל טעם התכסות השלישים עליונים ידיים בתוך הגוף דהיינו הכתפין, ואינם ניכרים עם הידים, שהוא בדומה לשלישים עליונים של הרגלים שנק' עצמי הקוליות שנתכסו ג"כ בגוף ואינם ניכרים עם הרגלים, כי טעם אחד לשניהם כמ"ש לעיל באות כ"ח ד"ה ועדיין עש"ה. ותדע, שמזה נצמח בפרצופי אצילות מין התחלקות רת"ס חדש, דהיינו מלבד הכתפין והקוליות שנתכסו עם הגוף, ושם נחשב ע"כ הידין והכפות לב' חלקים, והזרועות לחלק השלישי. ועד"ז נחשבו הרגלין והכפות לב' חלקים, והירכין לפרק השלישי, ועצמי הקוליות והכתפין אינם שם בחשבון.

והנה נתבאר מין התחלקות רת"ס חמישי, שהתחלתו מפרצופי מ"ה החדש. וזכור השרשים האלו היטב כי תכונת כל דבר אינו נודע אלא משרשו. כלומר מתחילת התגלותו בעולמות, כי ההתחלה פועלת תמיד את תכונתו בכל הנמשכים ממנו, כמ"ש כ"ז כל דבר במקומו בע"ה.

שורשם נתגלה בנה"י דפרצוף הגלגלתא דא"ק מכח התלבשותם ברת"ס דפרצוף ס"ג, כנ"ל באות ט' ד"ה והנה ע"ש. גם צריך לזכור שמשורש הזה נמצאים האצבעות וכפות והרגלין עד הירכין, בבחי' שליש אחד התחתון מג"ש דרגל, כמ"ש לעיל באות ט' ע"ש.

ומלבד זה יש עוד התחלקות השלישים יותר בפרטיות, כי שליש התחתון דרגל מתחלק ג"כ לג"ש רת"ס, ותחילת שורשם נתגלה בש"ת דרגלין דא"ק בזמן שנתלבשו בפרצוף ב"ן דא"ק שהם ע"ס דנקודים, ואז נחלקו על פי רת"ס דב"ן הזה: שהרגלין מירכין ולמטה נתלבש בראש דב"ן, והכפות בתוך דב"ן עד טבורו, והאצבעות בסוף דב"ן מטבורו ולמטה, שה"ס ג' עלמין דבי"ע. כנ"ל אות י'.
ונוסף על כל אלו יש עוד מין התחלקות ג' שלישים. ששורשם מתחיל מאצבעות דא"ק הנ"ל שנתלבשו בבי"ע דפרודא, שג' עלמין הללו המה ג"כ ג' בחי' רת"ס: שראשי אצבעות המה בחי' בריאה, ותוכי אצבעות המה בחי' יצירה, וסופי אצבעות המה בחי' עשיה. כנ"ל אות י"א.

והנך מוצא ד' ערכים של מיני התחלקות השלישים שנתגלו ובאו בזה אחר זה בא"ק עצמו, שיש ביניהם הבחנות מיוחדות, כמ"ש בע"ה כל אחד על מקומו. וכבר ידעת שכל הכחות שבעליון בהכרח שימצאו בתחתון. ועם זה מובן שתיכף בפרצופי אצילות שבאו אחר געסמ"ב דא"ק, מחויבים להמצא בהם כל ד' הערכים דהתחלקות השלישים האמורים,